

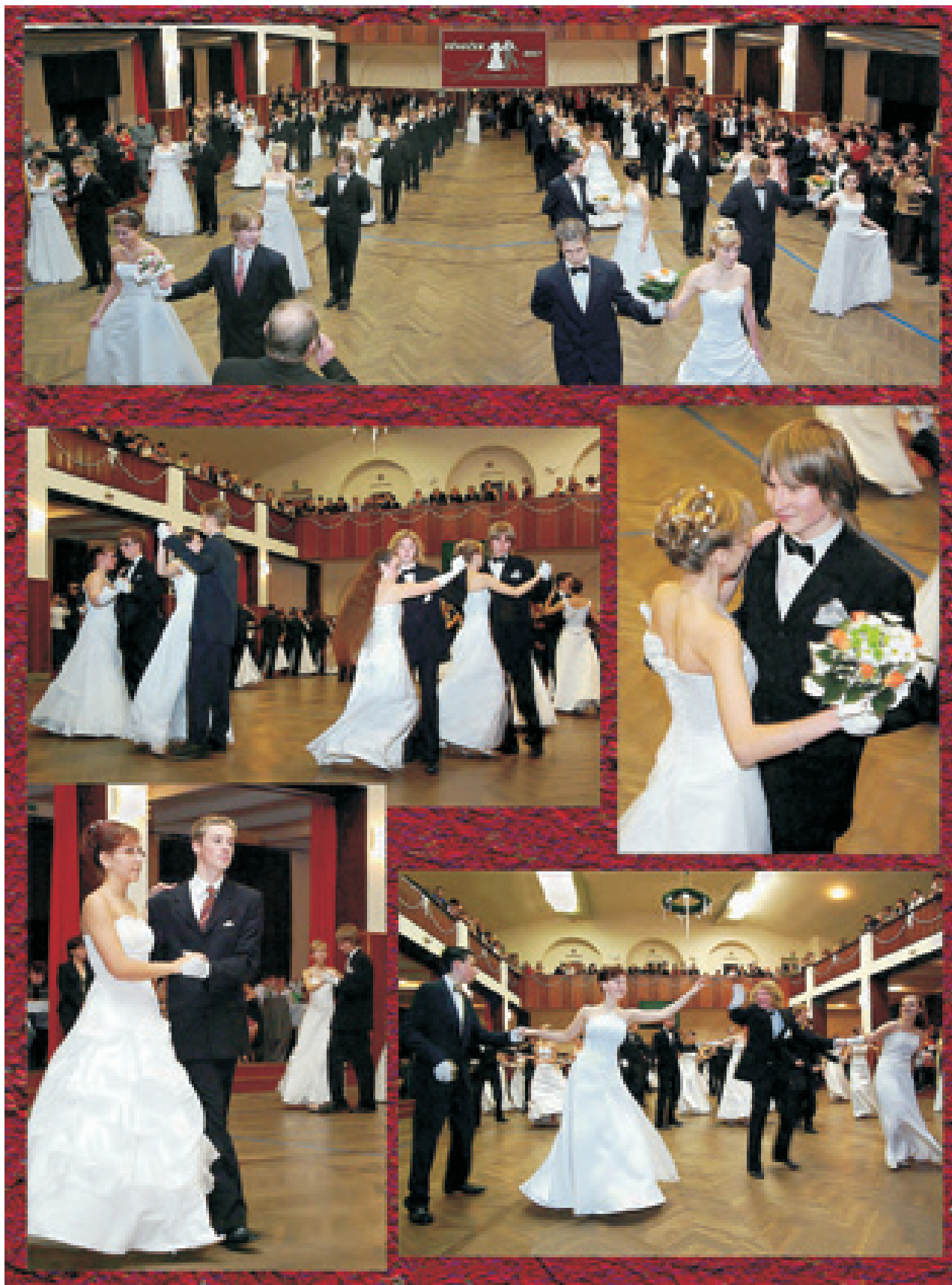
Chlumecké časopis chlumeckého regionu listy

ročník XXXVIII ♦ Chlumeck nad Cidlinou dne 31. 1. 2008 ♦ cena 14 Kč

1

Taneční 2007 - VĚNEČEK

fotografie k článku na straně 17 - autor Antonín Fibigr

SLOVO STAROSTY

Vážení a milí čtenáři,

otevíráte další první číslo měsíčního periodika Chlumecké listy. Tento rok má již pořadí v římském číslování XXXVIII (38). Již mnoho let se naše redakční rada snaží citlivě sestavovat články a články, poskytuje informace z naší radnice, informace z kulturního a sportovního dění, informace z oblasti školství, ale i o činnosti jiných zájmových spolků, otiskuje názory čtenářů. Pan šéfredaktor Jaroslav Vosáhlo je skutečnou hlavou redakční rady a spolupracuje se svými členy opravdu skvěle. Chtěl bych jemu a celé jeho pracovní skupině poděkovat za vás, za všechny čtenáře, za jejich úsilí. A vás, čtenářů, je v chlumeckém regionu několik tisíc. Naše Chlumecké listy jsou pravidelně posílány i tiskovým a rozhlasovým médiím a jejich obsah je samozřejmě zapracováván do internetové podoby, takže si je může (v českém jazyce) přečíst kdokoli na světě. Jak tedy začít úvodní článek v novém ročníku?

Zkusím to netradičně, snad i vesele a podělím se s vámi o několik silvestrovských vtipků, které jsem si s potěšením přečetl v humorné knížce spisovatele Václava Budinského s šokujícím názvem „Ať žije alkohol“, kterou jsem obdržel jako vánoční dárek a kterou všem recesisticky založeným lidem opravdu doporučuji. Vždyť ji v předmluvě doporučuji i takové kapacity jako MUDr. Michael Vít, hlavní hygienik ČR, Prof. Milan Knížák, ředitel Národní galerie Praha, nebo europoslanec Doc. Jaroslav Zvěřina.

Vyjmám tedy pouze několik otázek a odpovědí z jinak poučného a moudrého obsahu:

1. Kdo dává přednost pivu před minerálkou? Přece každý, kdo si myslí, že je lepší tekutý chléb než tekuté kamení! (Konzumenti minerálek, na tom opravdu něco je.)
2. Co nejde alkoholikům do hlavy? Že jsou pořád namazaní a stejně jim to v manželství škřípe.
3. Proč si člověk nepamatuje, kolik toho vypil na Silvestra? Protože to bylo již vloni.

4. Proč tolik lidí na Silvestra pije? Pijí i ti, kteří nenávidí alkohol, protože se poslední den v roce chtějí se svým nepřítelem smířit.

5. Je zemská přitažlivost vždy stejná? Ne, na Silvestra je podstatně vyšší.

No a přidám ještě jeden silnější vtipek:

Pan Novák se jednoho večera zpil pod obraz a do němoty. Potácel se kolem hřbitova, a protože tam opravovali zrovna plot, vevrávorat dovnitř a spadl do čerstvě vykopaného hrobu. Brzy ráno se probudil a začal křičet: „Brrr, to je zima!“ V ten okamžik šel kolem z flámu jiný ochmelka, dírou v plotě se přiblížil, chvíli zíral do hrobu, pak nabral pohozenou lopatou hlínu, hodil ji na pana Nováka a vyčítavě povídá: „Tak co se, ty vole, vodhrabáváš?“

No, snad jsem na počátku roku nikoho pár citacemi z uvedené veselé knížky nepobouřil, spoléhám na vrozenou veselou povahu Chlumečanů, a kdyby snad, omlouvám se.

Přestože jsem osobně v Chlumci nad Cidlinou na Silvestra nebyl, předpokládám, že se hodně lidí dobře bavilo, neobdržel jsem žádné strašlivé zprávy o zraněních a škodách na veřejném a soukromém majetku.

Všem lidem z našeho regionu, ale nejenom jim, přeji, aby rok, na jehož konci je osmička (pro šilené matematiky na hlavu postavené nekonečno na konci), byl rokem úspěšným, aby se li-

dem vyhýbaly špatné zprávy a aby se k sobě chovali co nejhleduplněji, jako přátelé.

Zastupitele na radnici a naše úředníky čeká také mnoho důležitých rozhodnutí o budoucím rozvoji města. Jako příklad uvádím velmi těžké dilema převzít, či nepřevzít velký domov důchodců do svého majetku a zabezpečit jeho chod, když již Královéhradecký kraj vyhlásil jeho převod buď Městu nebo soukromému subjektu s reálným rizikem prodělků a krácení městského rozpočtu do jiných oblastí rozvoje.

Budeme se snažit o zabezpečení finančních toků z EU na Chlumecko, soutěžíme v několika oblastech. Dokončíme několik dalších městských komunikací, úpravu radnice, zahájíme nutné úpravy na městském hřbitově a tak dále. V následujícím čísle Chlumeckých listů se podrobněji rozepíší o naplánovaných investicích. Někdy mi to tak připadne, že práce je vždy tolik, kolik si jí nadělí každý sám. Od přátel jsem k novému roku obdržel i několik dobře míněných rad, abych se taky soustředil na své zdraví, že práce není vše. Asi mají pravdu, ale to platí pro každého z nás. A tak se opatrujme.

V tomto roce budeme volit opět po čtyřech letech zástupce do krajského královéhradeckého zastupitelstva a také poslanci a senátoři budou volit (bohužel politicky) prezidenta republiky. Osobně si myslím, že je škoda, že se na volbě hlavy státu nemůžeme podílet všichni, bylo by to určitě demokratičtější a spravedlivější.

Ing. Miroslav Uchytíl
starosta města

Kam pro ověřený výpis z rejstříku trestů?

V listopadovém čísle jste byli informováni, že na městském úřadě lze prostřednictvím Czech POINTu získat ověřené výpisy z centrálních registrů: katastru nemovitostí, obchodního rejstříku a živnostenského rejstříku.

Od ledna letošního roku se služby rozšiřují o vydávání výpisů z rejstříku trestů, který je první neveřejnou agendou, ze které lze získat výpis na počkání. Stačí osobně se dostavit na úřad, předložit platný doklad totožnosti (občanský průkaz, cestovní pas) a zaplatit správní poplatek 50 Kč.

Ing. Irena Pánková

Ing. Miroslav Uchytíl
starosta města
Chlumec nad Cidlinou

Vážený pane starosto,

velmi si vážím Vaší práce ve funkci předsedy Pracovní skupiny obcí II. stupně a úsilí, které věnujete hájení oprávněných zájmů měst a obcí této kategorie. Mám podobné názory na řešení problematiky v jednotlivých oblastech jako RUD, příspěvky na výkon přenesené působnosti a další.

V poslední době mě zarazil článek zveřejněný v INS Svazu měst a obcí ČR výtisk 11/2007 pod názvem „Národní úřad nechce ministr prosadit přes odpor obcí a krajů“. Z uvedeného článku vyplývá odpor Asociace krajů a Svazu měst a obcí se zřízením Národního úřadu pro zaměstnanost a sociální správu navrhovaný ministrem práce a sociálních věcí, jehož záměr centralizovat uvedenou oblast v rámci státního úřadu, tj. zabezpečit výkon jednotlivých činností včetně jejich finančního zabezpečení ze strany státu.

Jsem starostou města II. stupně, tedy s přenesenou působností, do kterých mimo výkon stavebního úřadu a matriky patří i oblast sociálního zabezpečení pro občany města a dalších 17 obcí a měst o celkovém počtu 6.943 občanů. Náklady na zabezpečení uvedených činností představují cca 1.200.000 Kč (mimo poskytování sociálních služeb pro občany našeho města a 3 spádových obcí), přičemž stát poskytuje městu příspěvek ve výši cca 550.000 Kč, tj. cca 45 %. Ostatní náklady jsou hrazeny z rozpočtu města, což při celkovém rozpočtu města ve výši cca 28,0 mil. Kč je neúměrná zátěž (nutno brát v úvahu i značné kofinancování ostatních činností přenesené působnosti městem). Proč musí město II. stupně s přenesenou působností doplácet v takové míře na činnosti, které vykonávají pro stát? Plánované navýšení příspěvků na přenesenou působnost na rok 2008 o 3 % je nesystémové (vyjádření o využití navýšení na kontrolu a inspekci je

směšné), protože nepokryje ani míru inflace. Asi kompetentní orgány státní správy pouze vyčkávají až míra trpělivosti starostů obcí II. stupně přeroste k rozhodnutí, že budou přenesenou působnost vykonávat pouze do výše přiznaných příspěvků na výkon státní správy.

Z postoje Asociace krajů a pánů hejtmanů si lze vyvodit závěr, že je asi zajímavá pouze fungování jejich krajských úřadů a oprávněné požadavky měst a obcí je příliš nezátěžují (je to vidět i v dalších oblastech např. u Královéhradeckého kraje).

Pořád jsem přesvědčen, že Svaz měst a obcí vyváženě hájí oprávněné zájmy měst a obcí (těch velkých, středních i malých), ale výše uvedený článek mě v tom neutvrdil.

To je pouze jedna oblast, ale je jich více. Souhlasím s Vaším hodnocením nesystémového RUD, kdy města s počty obyvatel 1.500-5.000 nejvíce doplácí na systém přijatý na rok 2008 a věřím, že dojde ke skutečné a vyvážené reformě RUD v co nejkratších termínech. Obdobně je tomu i s příspěvky na výkon přenesené působnosti, které by měly dosahovat 90-100 % reálně vynaložených nákladů u obcí II. stupně.

Jsem starostou pouze 1 rok, takže jsem se v tomto roce víceméně orientoval v problematice samosprávy a na ostatní činnosti mi nezbyvalo mnoho času. V budoucnu bych se rád aktivněji zapojil do práce SMO především skupiny obcí II. stupně, do které naše město patří.

S pozdravem a přáním hodně úspěchů v roce 2008

Ing. Josef Tábořský
starosta města Kopidlno

Vážený pane starosto,
velmi si vážím Vaší práce ve funkci předsedy Pracovní skupiny obcí II. stupně a úsilí, které věnujete hájení oprávněných zájmů měst a obcí této kategorie. Mám podobné názory na řešení problematiky v jednotlivých oblastech jako RUD, příspěvky na výkon přenesené působnosti a další.
V poslední době mě zarazil článek zveřejněný v INS Svazu měst a obcí ČR výtisk 11/2007 pod názvem „Národní úřad nechce ministr prosadit přes odpor obcí a krajů“. Z uvedeného článku vyplývá odpor Asociace krajů a Svazu měst a obcí se zřízením Národního úřadu pro zaměstnanost a sociální správu navrhovaný ministrem práce a sociálních věcí, jehož záměr centralizovat uvedenou oblast v rámci státního úřadu, tj. zabezpečit výkon jednotlivých činností včetně jejich finančního zabezpečení ze strany státu.
Jsem starostou města II. stupně, tedy s přenesenou působností, do kterých mimo výkon stavebního úřadu a matriky patří i oblast sociálního zabezpečení pro občany města a dalších 17 obcí a měst o celkovém počtu 6.943 občanů. Náklady na zabezpečení uvedených činností představují cca 1.200.000 Kč (mimo poskytování sociálních služeb pro občany našeho města a 3 spádových obcí), přičemž stát poskytuje městu příspěvek ve výši cca 550.000 Kč, tj. cca 45 %. Ostatní náklady jsou hrazeny z rozpočtu města, což při celkovém rozpočtu města ve výši cca 28,0 mil. Kč je neúměrná zátěž (nutno brát v úvahu i značné kofinancování ostatních činností přenesené působnosti městem). Proč musí město II. stupně s přenesenou působností doplácet v takové míře na činnosti, které vykonávají pro stát? Plánované navýšení příspěvků na přenesenou působnost na rok 2008 o 3 % je nesystémové (vyjádření o využití navýšení na kontrolu a inspekci je

Ing. Miroslav Uchytíl
starosta města
Chlumec nad Cidlinou

Věc: PODĚKOVÁNÍ

Vážený pane starosto,

obdržel jsem dopis s oznámením o zvýšení příspěvku na výkon státní správy při našem MěÚ. Dovolte mi poděkovat Vám za úsilí, které vynakládáte na správnou věc. Bojujete za ostatní města a obce a určitě Vás musí potěšit, když se věc podaří.

Pane starosto, děkuji Vám a rád Vás podpořím ve Vaší další činnosti.

Do nového roku Vám přeji hodně zdraví, pevných nervů a spokojenosti v rodině i na pracovišti.

Děkuji a s pozdravem

Milan Pavlík

starosta města Městec Králové

Pro pana **Ing. Miroslava Uchytila**,
starostu města Chlumec nad Cidlinou:

Vážený pane kolego,

dovolte mi, abych Vám poděkovala za Váš „vánoční dárek“. Vím, co úsilí a času Vás stálo vybojovat pro nás, obce II. typu, zvýšení příspěvku na výkon státní správy. Vaší práce si velmi vážím a cením. Věřím, že se nám společně podaří přimět naše politiky k tomu, aby nás, menší města, vzali na vědomí.

Vážený pane kolego, přeji Vám příjemné prožití vánočních svátků a do nového roku hodně zdraví, štěstí, osobních i pracovních úspěchů.

S pozdravem

Ing. Jitka Linhartová
starostka města Velvary

Zastupitelstvo města
Chlumec nad Cidlinou

Věc: PODĚKOVÁNÍ

Vážené zastupitelstvo,

dovoluji si vám tímto sdělit níže uvedenou skutečnost. I já jako starosta města - obce II. typu s pověřeným obecním úřadem každoročně bojuji o každou korunu, kterou naše město musí investovat v rámci samostatné působnosti do potřeb, které je povinno zajišťovat. Nedostávají se finanční prostředky na nutné opravy veškerého majetku zejména pak chodníků, místních komunikací, budov škol a jiné. Jistě neříkám nic nového, když jenom připomenu, že výkon státní správy, jenž je realizován přes náš pověřený obecní úřad v okruhu působnosti cca 5000 obyvatel, je kryt státem zhruba ve výši 60 % z celkových nákladů. Zbytek potřebných nákladů na zajištění výkonu státní správy jde na vrub rozpočtu našeho města. Na základě tohoto bych chtěl vyzdvihnout dlouholetou práci starosty vašeho města, který se angažuje v pracovní skupině obcí II. typu pod SMO ČR a zejména

jeho zásluhou a dobrou znalostí tohoto problému se postupně daří odstranit dle mého názoru neoprávněnou diskriminaci obcí II. typu oproti obcím III. typu (s rozšířenou působností). Jeho dlouholetou prací v této oblasti se postupně navyšuje příspěvek ze strany státu na výkon státní správy z průměrných 60 % až na 80 %. Pro naše město tato skutečnost znamená povýšení příspěvku na výkon státní správy pro rok 2008 zhruba o 170 tis. Kč. Dále konstatuji, že rovněž dochází pravidelně k valorizaci tohoto příspěvku, což je také nová skutečnost.

S ohledem na výše uvedené vás touto cestou jako vrcholný orgán města Chlumce nad Cidlinou žádám, abyste panu starostovi Ing. Miroslavu Uchytilovi veřejně na nejbližším zasedání vašeho zastupitelstva předali poděkování města Nechanice za jeho obětavou práci v této oblasti.

Pevně věřím, že i ostatní obce II. typu s pověřeným obecním úřadem by se k mému sdělení a žádosti o poděkování rády připojily.

V trvalé úctě

Jiří Pechar
starosta města Nechanice

ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA A RADY MĚSTA

VÝPIS Z USNESENÍ 28. ZASEDÁNÍ RADY MĚSTA konaného dne 3. 12. 2007

Rada města:

- **Ukládá** technickým službám provést nátěr mobilního pódia.
- **Bere na vědomí** dopis Mgr. Matoulka (vystěhování obyvatel městského domu v Palackého ulici) a **ukládá** starostovi urgovat další termín jednání soudu v této věci.
- **Schvaluje** ukončení konání veřejné sbírky na podporu výstavby víceúčelového kulturního zařízení v Chlumci nad Cidlinou k 3. 12. 2007. **Ukládá** vedoucí finančního odboru oznámit ukončení sbírky Krajskému úřadu KHK a provést závěrečné vyúčtování.
- **Bere na vědomí** kalkulaci ceny oběda ve Školní jídelně v Chlumci nad Cidlinou od 1. ledna 2008. 7/28/07
- **Neschvaluje** úhradu neinvestičních nákladů za žáky s trvalým pobytem v Chlumci nad Cidlinou, kteří plní povinnou školní docházku ve školách zřízených jinými obcemi s výjimkou obce Nové Město.

- **Schvaluje** uzavření smlouvy o zřízení věcného břemene č. STL-012/2007 VU 1972 s VČP Net, s.r.o. na STL plynovod v areálu Chlumecké průmyslové zóny na parcelách p.p.č. 343/5, 343/16, 343/23, 343/34, 343/35, 343/49 a 343/55 v k. ú. Lišice.
- **Schvaluje** zadání zpracování projektové dokumentace depozitáře Lorety PK Ing. arch. Zima a **ukládá** odboru správy majetku a investic toto zajistit.
- **Schvaluje** uzavření Smlouvy o dílo č. 07-2007 (Město Chlumec n.C. x Daniel Kadavý, Hradec Králové) ve věci zpracování projektové dokumentace na „Rekonstrukci chodníku“ mezi městem Chlumec nad Cidlinou a obcí Nové Město.
- **Schvaluje** uzavření Dodatku č. 1 ke smlouvě o dílo číslo 2007/054 (Město Chlumec n.C. x CITEUM, a.s. Praha) a cenovou nabídku na rozšíření místního rozhlasu v ul. Lauterbachova a Vrchlického v Chlumci nad Cidlinou.
- **Schvaluje** jako nájemce nebytových prostor v domě čp. 18/I na Klicperově náměstí firmu RABBIT Trhový Štěpánov, a.s.

- **Ukládá** odboru správy majetku a investic oblesat firmy ve věci cenové nabídky na zpracování projektové dokumentace komunikace v Říhově ulici.
- **Schvaluje** prodej kompresoru ze zrušené blokové kotelny na sídlišti za cenu 4.000,- Kč vč. DPH na základě žádosti, která je součástí materiálů 28. rady.
- **Schvaluje** uzavření Smlouvy o dílo (Město Chlumec nad Cidlinou x Q Firma spol. s r.o. Městec Králové) ve věci demontáže technologie plynové kotelny Zimova 592/IV.
- **Schvaluje** uzavření Smlouvy číslo 792/2007 na zajišťování služeb v oblasti nakládání s odpady, která bude uzavřena mezi Městem Chlumec nad Cidlinou a firmou Marius Pedersen a.s. Hradec Králové.
- **Schvaluje** uzavření nové nájemní smlouvy mezi Základní školou Chlumec nad Cidlinou a Školní jídelnou Chlumec nad Cidlinou.
- **Schvaluje** organizační změnu – vznik oddělení investičního rozvoje s účinností od 1.1. 2008.
- **Bere na vědomí** ekonomickou bilanci Klicperova domu za říjen 2007.

■ **Bere na vědomí** zápis č. 5 z jednání kontrolního výboru.

■ **Ukládá** odboru správy majetku a investic zadat zpracování projektové dokumentace zasedací místnosti a obřadní síně radnice.

■ **Ukládá** odboru správy majetku a investic oslovit tři odborné projektanty ve věci zpracování studie Klicperova náměstí (zeleň).

■ **Ukládá** odboru správy majetku a investic zadat zpracování projektové dokumentace na vybudování pojezdového chodníku z Nádražní ulice k domu čp. 608.

■ **Doporučuje** zastupitelstvu zařadit do rozpočtu 2008 finanční prostředky na realizaci pojezdového spojení chodníku na hřbitově (nový urnový háj).

■ **Doporučuje** zastupitelstvu zařadit do rozpočtu 2008 finanční prostředky na opravu a vybudování hřbitovní zdi dle zpracované projektové dokumentace na hřbitově v Lučicích.

■ **Doporučuje** zastupitelstvu zařadit do rozpočtu 2008 finanční prostředky na nákup malotraktoru a nízkotlaké cisterny pro TSBH.

■ **Ukládá** odboru správy majetku a investic zařadit do změny územního plánu parcely č. 379/1, 379/3, 378/6 a 378/7 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou (pro bytovou výstavbu) s tím, že je třeba počítat s propojovací komunikací až na ul. 9. května.

■ **Bere na vědomí** zápis č. 8 z jednání investiční komise.

■ **Jmenuje** do funkce předsedy zdravotní a sociální komise MUDr. Miroslava Louda a do funkce předsedy bytové komise Mgr. Jiřího Janoucha s okamžitou platností.

■ **Bere na vědomí** odstoupení Soni Chloupkové z redakční rady Chlumeckých listů.

■ **Schvaluje** návrh úpravy poplatků městské knihovny – Dodatek č. 4 ke Knihovnímu řádu Městské knihovny v Chlumu nad Cidlinou s účinností od 1. 1. 2008.

■ **Bere na vědomí** dopis SÚS Královéhradeckého kraje, a.s. ve věci snižení náhrad za zvláštní užívání silničního pozemku v rámci akce „Bezbariérový chodník v Palackého ulici“.

■ **Bere na vědomí** dopis Krajské hygienické stanice KHK – prodloužení lhůty ke splnění požadavků stano-

veních zákonem č. 410/2005 Sb. do 31. 12. 2009.

■ **Schvaluje** použití částky ve výši cca 20.000,- Kč z dotace od Svazku Cidlina na 500 ks pexesa (9.698,50 Kč) a na další propagační předměty.

VÝPIS Z USNESENÍ 29. ZASEDÁNÍ RADY MĚSTA konaného dne 17. 12. 2007

Rada města:

■ **Ukládá** oddělení investičního rozvoje pomoci panu faráři Římskokatolické farnosti – děkanství Chlumec nad Cidlinou ve věci podání žádosti o dotaci na opravu kostelních varhan.

■ **Schvaluje** pořadí zimní údržby chodníků s jednou úpravou uvedenou v zápise.

■ **Schvaluje** uzavření Smlouvy o dílo (Město Chlumec n. Cidlinou x M-SIL-NICE a.s. Hradec Králové) ve věci „Vývo- lané stavební úpravy chodníku podél silnice II/327 Chlumec nad Cidlinou – Olešnice mimo akci SFDI – číslo ISPROFOND 55275100100“.

■ **Ukládá** bytovému hospodářství vypsát výběrové řízení na akci „Úprava fasád domů na Klicperově náměstí čp. 55/I a 61/I“.

■ **Ukládá** oddělení investičního rozvoje zadat zpracování studie na výstavbu víceúčelového hřiště pod sokolovnou společností Sport-technik Bohemia.

■ **Schvaluje** uzavření dodatku č. 2 ke SOD č. 225/2007 (KOBLA, spol. s r.o. Pečky x Město Chlumec nad Cidlinou) – chodník Chlumec – Olešnice.

■ **Schvaluje** uzavření Smlouvy o dílo (Město Chlumec nad Cidlinou x CITYPLAN spol. s r.o. Praha) ve věci zpracování podkladů pro žádost do OPŽP na akci „Zateplení objektu družiny a školní jídelny v ZŠ“.

■ **Schvaluje** jako dodavatele akce „Doplňování nových i stávajících garážových vrat el. pohony – radnice“ firmu AGS BOHEMIASAV a.s.

■ **Schvaluje** uzavření Dodatku č. 1 ke SOD č. 841/RF/048/2007 (Město Chlumec nad Cidlinou x STRABAG a.s. Praha) dle předloženého návrhu s tím, že čl. II. bod 3c) musí být jasně přeformulován.

■ **Schvaluje** uzavření nájemní smlouvy mezi Městem Chlumec nad Cidlinou a firmou Telefonica O2 Czech Re-

public, a.s. Praha – pronájem komínu v Chlumecké průmyslové zóně.

■ **Schvaluje** uzavření smlouvy o dílo (Město Chlumec nad Cidlinou x M.I.S. a.s. Hradec Králové) – specifikace ceny na úpravu projektové dokumentace – ulice Žižkova.

■ **Bere na vědomí** doplňující informace týkající se změny poplatků za stravování a normativů na nákup potravin ve ŠJ a MŠ U Zámku.

■ **Bere na vědomí** zájem QFirmy spol. s r.o. Městec Králové o pronájem areálu bývalé kotelny Zimova čp. 592/IV.

■ **Schvaluje** v návaznosti na usnesení 25/27/07 předložený návrh „Doplňku č. 3 ke smlouvě o nájmu nemovitosti“, který bude uzavřen mezi Městem Chlumec nad Cidlinou a Janem Perntem – ORO (objekt výkupny druhotných surovin).

■ **Schvaluje** v návaznosti na usnesení 34/27/07 předložený návrh Souhlasu s přemístěním pískových náhrobků z parku u kostela Nejsvětější Trojice, který bude uzavřen mezi Městem Chlumec nad Cidlinou a Římskokatolickou farností – děkanství Chlumec nad Cidlinou.

■ **Schvaluje** uzavření smlouvy o sml. budoucí o zřízení věcného břemene na část tělesa komunikace silnice E67 v místě nové kruhové křižovatky v souvislosti s výstavbou nové příjezdové komunikace do průmyslové zóny mezi ČR – ŘSD a Městem Chlumec nad Cidlinou.

■ **Schvaluje** ukončení nájemní sml. na pronájem jedné místnosti v budově bývalé školy v Lučicích a **ukládá** odboru správy majetku a investic vyvěsit novou nabídku pronájmu.

■ **Ukládá** odboru správy majetku a investic požádat Magistrát města Hradec Králové o vynětí ze ZPF u p.p.č. 380/10 a 380/11 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou s tím, že finanční odvody s tím spojené uhradí Město Chlumec nad Cidlinou.

■ **Schvaluje** pronájem prodejny v Pamětníku od ledna 2008 na základě podané žádosti s tím, že roční nájemné činí 1.200,- Kč.

■ **Doporučuje** zastupitelstvu vzít na vědomí informace týkající se parcely 675/18 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou a uložit radě města dále jednat i s dalšími vlastníky sousedních parcel o celkové řešení lokality.

■ **Bere na vědomí** ekonomickou bilanci Klicperova domu za listopad 2007.

■ **Bere na vědomí** předložené vyúčtování 60. ročníku Klicperova Chlumce. Na základě uzavřené Smlouvy o spolupráci **rozhodla** o použití hospodářského výsledku Klicperova Chlumce 2007 takto: Město Chlumec nad Cidlinou uhradí DS Klicpera ztrátu 1.665,- Kč a za zbývající část bude do majetku Města Chlumec nad Cidlinou zakoupen sledovací reflektor včetně stojanu.

■ **Doporučuje** zastupitelstvu ke schválení návrh 4. úpravy rozpočtu města na rok 2007

■ **Doporučuje** zastupitelstvu schválit rozpočtové provizorium na rok 2008.

■ **Doporučuje** zastupitelstvu zřídit účelový fond na udržování, opravy a rekonstrukce komunikace k průmyslové zóně a schválit pravidla „vytvoření a použití účelových prostředků fondu udržování, oprav a rekonstrukce komunikace k průmyslové zóně“.

■ **Bere na vědomí** celý zápis č. 5 z jednání finančního výboru.

■ **Bere na vědomí** oznámení ZUŠ Chlumec nad Cidlinou o změně nákupu z fondu rezerv.

■ **Bere na vědomí** zápis č. 2 z jednání komise pro zájmovou činnost a sport.

■ **Schvaluje** zvýšení nájmu nebytových prostor v majetku Města s účinností od 1.1. 2008 na 600,- Kč/m²/rok tam, kde nájemci doposud platili 550,- Kč/m²/rok. Zároveň **schvaluje** zvýšení nájmu v Říhově domě na 6.500,- Kč/měsíc. **Ukládá** odboru správy majetku a investic rozeslat nájemcům dodatek nájemní smlouvy na zvýšení nájemného.

■ **Schvaluje** jako dodavatele akce „Výměna šesti kusů oken a oprava omítek a podlah v suterénu domu čp. 320/IV v Riegrově ulici“ firmu Jerie – Klamoš a zároveň **schvaluje** předložený návrh smlouvy o dílo na tuto akci.

■ **Schvaluje** personální obsazení MěÚ a organizačních složek v roce 2008 dle předloženého návrhu.

■ **Ukládá** tajemníkovi projednat možnost přestěhování sběrných kontejnerů z ul. Pražská (u parku) do ulice Komenského (u zdravotního střediska) a umístění jednoho kontejneru na papír v Lučicích a čtyř dalších ve městě dle uvážení firmy Jan Pernt – ORO.

VÝPIS Z USNESENÍ 30. ZASEDÁNÍ RADY MĚSTA konaného dne 7. 1. 2008

Rada města:

■ **Schvaluje** zvýšení příspěvku základní škole na leden a únor 2008.

■ **Schvaluje** vyřazení a likvidaci majetku příspěvkové organizace ŠJ dle předloženého návrhu s tím, že vyřazení bude průřezováno do účetního období 2007.

■ **Schvaluje** vyřazení a likvidaci majetku příspěvkové organizace ZŠ dle předloženého návrhu.

■ **Schvaluje** převod 3 ks policových skříní na příspěvkovou organizaci DDM. Vše bude průřezováno do účetního období 2007.

■ **Schvaluje** uzavření Dodatku č. 1 smlouvy o dílo č. 0708 na realizaci stavby „Oprava a přístavba městského úřadu“ (Město x AGS BOHEMIASAV a.s.).

■ **Ukládá** odboru správy majetku a investic (v souvislosti s usnesením 21/28/07) oslovit ve věci zpracování projektové dokumentace zasedací místnosti a obřadní síně radnice interiérové architektky.

■ **Bere na vědomí** informace o zpracované projektové dokumentaci chodníku do Nového Města – 1. etapa. **Ukládá** místostarostovi požádat o dotaci na zpracování projektové dokumentace a veřejného osvětlení na tuto akci prostřednictvím Svazku CIDLINA.

■ **Ukládá** odboru správy majetku a investic učinit všechny potřebné kroky pro získání stavebního povolení na výše uvedenou akci do 15.3. 2008.

■ **Schvaluje** návrh smlouvy o dílo, která bude uzavřena s firmou TECHNOEXPORT akciová společnost pro zahraniční obchod Praha ve věci zpracování žádosti o dotaci (zateplení objektu B – ŠJ a družina).

■ **Bere na vědomí** informace firmy Sport-Technik Bohemia - představení studie hřiště pod sokolovnou v rozpracovanosti.

■ **Schvaluje** v návaznosti na usnesení 29/25/07 a 13/30/08 pronájem části p.p.č. 379/1 v k.ú. Chlumec n.C. o výměře cca 190 m² užiteli p.p.č. 379/3 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou.

■ **Schvaluje** uzavření exkluzivní zprostředkovatelské smlouvy s IDEAL REALITY Hradec Králové spol. s r.o. (pronájem areálu bývalé kotelny Zimova

čp. 592/IV) do konce února 2008 s tím, že provize bude ve výši jednoměsíčního nájmu.

■ **Schvaluje** pronájem místnosti v budově bývalé školy v Lučicích na základě předloženého návrhu za roční nájemné 1.200,- Kč s tím, že spotřebu el. energie bude hradit Město Chlumec nad Cidlinou.

■ **Schvaluje** zadání studie dispozičního řešení lokality nad ČSAD firmě URBAPLAN spol. s r.o. a **ukládá** odboru správy majetku a investic toto zajistit.

■ **Ukládá** odboru správy majetku a investic jednat ve věci smluv s firmou A-SANGEO a.s. v intencích zápisu a poté zástupce firmy pozvat do příští rady.

■ **Bere na vědomí** informace o možnosti modernizace kotelny městského úřadu a **ukládá** investiční komisi se návrhem zabývat.

■ **Schvaluje** vyšší správního poplatku za vydání ověřeného výstupu z informačního systému veřejné správy dle 3 části I přílohy Sazebníku (zákon 634/2007).

■ **Ukládá** tajemníkovi prověřit vytípaná místa na rozmístění kontejnerů na separovaný odpad odstraněných z ul. Pražská.

VÝPIS Z USNESENÍ 12. ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA MĚSTA konaného dne 19. 12. 2007

Zastupitelstvo města:

■ **Bere na vědomí** v návaznosti na usnesení zastupitelstva 14/11/07 doplňující informace ve věci firmy Belu Tec a.s.r. a **schvaluje** uzavření darovací smlouvy na p.p.č. 909/28 a 909/30 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou s tím, že náklady spojené s převodem uhradí Město. **Schvaluje** vrácení kauce ve výši odpovídající € 13.000 dle aktuálního kurzu v ČR v Kč při podpisu darovací smlouvy a **nepožaduje** smluvní pokutu ve výši € 25.000 za nezřízená pracovní místa.

■ **Revokuje** usnesení zastupitelstva 20/36/06 a 13/10/07 v části týkající se strany kupující (p.p.č. 2485/2, 211/1, 212/1, 211/2 a 213 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou).

■ **Ruší** usnesení zastupitelstva 10/11/07 a 11/11/07.

■ **Schvaluje** v návaznosti na usnesení zastupitelstva 38/9/07 bezúplatný převod pozemků pod chodníky podél komunikace E67 nově vzniklých pozemkových parcel dle geometrického plánu č. 1515 – 273/2006 a č. 1465 – 71/2006, a to p.p.č. 1368/6, 1368/7, 1368/8, 1368/9, 1704/2, 1704/8, 1704/7, 1403/15, 1366/40, 1366/38 a 1366/41 v k.ú. Chlumec n.C. z ČR – RSD na Město Chlumec n.C.

■ **Schvaluje** v návaznosti na usnesení zastupitelstva 38/9/07 směnu pozemků pod komunikací E67 nově vzniklých pozemkových parcel dle geometrického plánu č. 1515 – 273/2006, a to p.p.č. 1378/3 a 1469/13 v k.ú. Chlumec n.C. ve vlastnictví Města Chlumec nad Cidlinou za nově vzniklou po-

zemkovou parcelu dle geometrického plánu č. 1515 – 273/2006, a to p.p.č. 1368/10 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou ve vlastnictví RSD.

■ **Bere na vědomí** informace týkající se parcely 675/18 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou a **ukládá** radě města dále jednat i s dalšími vlastníky sousedních parcel o celkovém řešení lokality.

■ **Schvaluje** v návaznosti na usnesení zastupitelstva 8/9/07 kupní smlouvu, která bude uzavřena mezi Městem Chlumec nad Cidlinou a firmou Vít Mokrejš, Proseč.

■ **Zřizuje** účelový fond na udržování, opravy a rekonstrukce komunikace k průmyslové zóně. **Schvaluje** pravidla „vytvoření a použití účelových pro-

středků fondu udržování, oprav a rekonstrukce komunikace k průmyslové zóně“ dle předloženého znění.

■ **Schvaluje** návrh 4. úpravy rozpočtu města na rok 2007 v předloženém znění.

■ **Schvaluje** rozpočtové provizorium na rok 2008 v předloženém znění.

■ **Bere na vědomí** ostatní body zápisu č. 5 z jednání finančního výboru.

■ **Schvaluje** předložený návrh změny jednacího řádu zastupitelstva.

■ **Bere na vědomí** zápis č. 5 z jednání kontrolního výboru a záznam o kontrole kontrolního výboru, která se týkala plnění investičního záměru v roce 2007.

Jana Tučková
sekretariát starosty

Sňatky v roce 2007 v porovnání s rokem 2006

V loňském roce 2007 došlo k velkému vzrůstu sňatků, bylo uzavřeno 133 sňatků v Chlumci nad Cidlinou a 1 sňatek v Lovčicích, oproti roku předcházejícímu, kdy bylo uzavřeno v Chlumci nad Cidlinou celkem 80 manželství.

Na **zámku Karlova Koruna** bylo uzavřeno 81 manželství a z tohoto počtu byly tři sňatky církevní:
- 1 sňatek Československá církev evangelická
- 1 sňatek Evangelická církev metodistická
- 1 sňatek Jednota bratrská

V **zámecké zahradě** bylo uzavřeno 8 manželství.

V **zámecké kapli** byly uzavřeny 2 sňatky a z toho jeden sňatek církevní - Církev římskokatolická.

V **obřadní síni MěÚ Chlumec n.C.** bylo uzavřeno 39 sňatků.

Jeden sňatek byl uzavřen **doma u snoubenců**.

Jeden církevní sňatek byl uzavřen v **Husově sboru**.

Jedno manželství bylo uzavřeno v **Loretě**.

Jeden církevní sňatek byl uzavřen v **kostele sv. Bartoloměje v Lovčicích**.

V LOŇSKÉM ROCE BYLO UZAVŘENO 17 SŇATKŮ S CIZINCEM:

1x státní občan **Austrálie**
2x státní občanky **Polska**
2x státní občanky **Ukrajiny**
1x státní občan **Vietnamu**

7x státní občané **Slovenska**
1x státní občan **Španělska**
1x státní občan **Kamerunu**
1x státní občanka **Moldávie**
1x státní občan **Nigérie**

Ivona Uchytlová, matrikářka

Občanské sdružení Podzámčí pořádá kurz obsluhy počítače pro seniory

V úvodu tohoto článku bych ráda poděkovala všem, kteří se přihlásili do počítačového kurzu pořádaného naší organizací za finanční účasti Nadace O2. Kapacita kurzu je pouze 12 míst tak, aby se lektorka mohla všem intenzivně věnovat, proto bohužel zatím nebyl uspokojen **trojnásobný zájem o vzdělávání v tomto kurzu**.

Přiznám se, že mě tak velký zájem lidí třetího věku velmi příjemně překvapil a motivoval k tomu, abych se pokusila najít další finanční zdroje a dopřát tak základní vzdělání obsluhy počítače i zájemcům, kteří jsou zatím vedeni jako náhradníci. V momentě, kdy získám finanční prostředky na uspořádání kurzu, budou námi ihned kontaktováni a další kurz uspořádán.

Vrátím se krátce k loňskému roku, abych čtenářům prezentovala činnost organizace, která realizuje významné projekty rozvoje občanské společnosti, lidských zdrojů a sociální integrace a je členem místní akční skupiny Společná Cidlina. Organizace, od doby svého vzniku v roce 2003, zaznamenala výrazný rozvoj zejména od roku 2006. Běh organizace zajišťuje pět lidí, objem jejich práce je cca 1,5 úvazku. Na činnosti intenzivně spolupracuje dalších 17 osob, které jsou spojovacími články na středních školách a u deseti partnerů převážně v sociálních službách.

V roce 2007 realizovala organizace tři významné projekty, jejichž finanční objem překročil 1 000 000 Kč. Díky nim jsme například:

- podpořili dobrovolnickou činnost v sociálních službách na Chlumecku, Novobydžovsku a Hořicku
- organizovali tři výcviky dobrovolníků a vydali vlastní výukový materiál
- zřídili báječné webové stránky www.podzamci.cz
- uspořádali čtyři promotion akce
- vzdělali 23 žen v kurzu Principy kvalitní sociální služby, z nichž 50% díky účasti v kurzu získalo zaměstnání v sociálních službách v okolí
- jsme součástí publikace „Třetí sektor, druhá šance“
- získali jsme přední místo v soutěži Královéhradeckého kraje „Dobrá rada nad zlato“
- účastnili jsme se veletrhu dobrých projektů Královéhradeckého kraje „Best Practices“
- a další a další

Obrovský dík patří všem 72 dobrovolníkům, kteří v roce 2007 pracovali v sociálních službách v regionu bez nároku na odměnu a **kterí odvedli práci o objemu 4 069 hodin** (pozn. Od roku 2003 celkem 17 588 hodin).

Další velký dík patří všem sponzorům, Městu Chlumec nad Cidlinou, Městu Nový Bydžov, Královéhradeckému kraji, Ministerstvu sociálních věcí a zdravotnictví a Nadaci rozvoje občanské společnosti za dotační příspěvky a dary, díky nimž se podařilo vše výše uvedené zrealizovat.

Daniela Lusková

předseda občanského sdružení Podzámčí

Občanské sdružení Podzámčí
přijímá

NOVÉ DOBROVOLNÍKY
pro činnost v sociálních službách
na Chlumecku a Novobydžovsku

Základní činnost:

- společník
- pomoc při společenských akcích

Co získáte:

- certifikát dobrovolníka a hodnocení k přijímacím zkouškám na humanitní obory VŠ
- praxi a dovednosti
- zkušenosti a nová přátelství

Kontakt: Daniela Lusková

Tel.: 604 240 344

E-mail: Daniela.Luskova@seznam.cz

Web: www.podzamci.cz

OS Na podporu aktivit v NB
přijímá přihlášky

do programu **pro nezaměstnané ženy**

„Příležitost“

Program:

- rekvalifikační kurz Základy obsluhy PC
- sociálně komunikační dovednosti
- pomoc sociálního pracovníka při hledání zaměstnání

Začátek III. běhu v březnu 2008

Kurz zdarma.

Výuka v Novém Bydžově

Informace na tel. 724 792 012

luskova@novybydzov.cz

v.havlinova@novybydzov.cz

Manažer projektu: Daniela Lusková

VODOVODY A KANALIZACE HRADEC KRÁLOVÉ, a.s.

V Hradci Králové, 17. 12. 2007

Věc: **Sdělení**

**Vážená paní starostko,
vážený pane starosto,**

v návaznosti na zákonnou povinnost naší společnosti informovat o úpravě cen za dodávku pitné vody a odvádění odpadních vod Vám sdělujeme, že dnem 1. 1. 2008 vstoupí v platnost nové ceny za dodávky pitné vody a za odvádění odpadních vod. Cena byla stanovena v souladu s platným cenovým výměrem MF ČR a vyhláškou číslo 428/2001 Sb. v platném znění a platí pro vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu provozované Královéhradeckou provozní a.s. na základě smluv o nájmu a provozování s vlastníky vodovodů a kanalizací. Cena na rok 2008 byla schválena rozhodnutím představenstva Vodovody a kanalizace Hradec Králové a.s. ze dne 30. 11. 2007. Podle rozhodnutí valné hromady této společnosti ze dne 5. 12. 2007 byla cena vodného a stočného stanovena ve dvousložkové formě.

Pevná složka ceny je stanovena podle kapacity vodoměru vyjádřené hodnotou trvalého průtoku podle normové hodnoty zařazením do zvolené kategorie podle následující tabulky:

Kategorie	Kapacita (m³/hod.)	Normová hodnota průtoku Qn vodoměru (m³/hod.)		sazba v Kč za rok			
		Od (včetně)	Do	Dodávka pitné vody bez DPH	Odvádění odpadních vod bez DPH	Dodávka pitné vody včetně DPH 9 %	Odvádění odpadních vod včetně DPH 9 %
A	1,5	0	3,5	350	350	382	382
B	3,5	3,5	10	582	582	634	634
C	10	10	40	1092	1092	1190	1190
D	40	40	150	2510	2510	2736	2736
E	150	150	a více	5547	5547	6046	6046

Pohyblivá složka ceny je v následující tabulce:

Dodávka pitné a užitkové vody (vodné) v Kč za 1 m³:		Odvádění odpadních vod (stočné) v Kč za 1 m³:	
bez DPH	včetně DPH 9 %	bez DPH	včetně DPH 9 %
25,83	28,15	26,10	28,45

Pevná složka stočného u odvádění odpadních vod z jiných zdrojů (srážkové vody, vlastní studny apod.) se stanoví vynásobením odvedeného množství odpadní vody **sazbou** podle tabulky:

0,97 Kč za 1 m³ bez DPH	1,06 Kč za 1 m³ včetně DPH 9 %
--------------------------------	---------------------------------------

Celkové vodné a stočné se skládá z **pevné složky** vypočtené ze sazby pevné složky ceny za příslušné období pro příslušnou kategorii odběru a **pohyblivé složky** vypočtené vynásobením odebraného množství a pohyblivé složky ceny.

V souladu s citovanou zákonnou povinností Vás žádáme toto sdělení vyvěsit na úřední desce Vašeho obecního úřadu bezodkladně po jeho doručení.

S pozdravem

Ing. František Barák
ředitel společnosti

INTERVENČNÍ CENTRUM

pro osoby ohrožené domácím násilím

Velké náměstí 34
500 03 Hradec Králové

Pondělí – 13.00 – 18.00
Středa 8.00 – 12.00 13.00 – 18.00
Čtvrtek 8.00 – 12.00 13.00 – 16.00
Pátek pouze pro objednané

495 530 033
774 591 383

www.hk.caritas.cz/ochhk
intervencni.centrum@hk.caritas.cz

zařízení je střediskem Oblastní charity Hradec Králové

INTERVENČNÍ CENTRUM

pro osoby ohrožené domácím násilím

Co je domácí násilí?

- psychické týrání, fyzické útoky, sexuální nebo ekonomické násilí, které má ze strany osoby žijící ve společném obydlí, dlouhodobý charakter
- útoky se opakují a intenzita se stupňuje
- násilná a ohrožená osoba nikdy nemění roli
- násilí se děje v soukromí

IC poskytuje ohroženým osobám bezplatně:

- **Poradenství v oblasti**
 - trestně právní
 - sociálně právní
 - organizační
- **Psychologickou pomoc**
 - krizovou intervenci
 - emoční doprovázení v těžké situaci
 - krátkodobou psychoterapii

Chráněné bydlení „Šance pro všechny“! Jsme tu s vámi rok!!!

Menší připomenutí - Posláním CHB je poskytnout 8 dospělým lidem s lehkým mentálním postižením (od 20 let) podporu začlenit se do běžného života, upevňovat a rozvíjet pracovní dovednosti, osobní a společenské návyky.

1. Klienty podporujeme v samostatnosti, rozhodování o způsobu a stylu vlastního života (vytváření a upevňování soc. návyků, uplatnění na trhu práce)
2. Poskytujeme kvalitní a bezpečnou službu personálem s odborným vzděláním
3. Prosazujeme prohlubování a zdokonalování práce na uplatňování „Standardů kvality sociálních služeb“ v praxi. Asistentky poskytují podporu klientům při vykonávání základních denních činností, vedení domácnosti, s hospodařením s financemi a při řešení problémů. V případě potřeby doprovází klienta k lékaři, na úřady apod.

Další nedílnou součástí v pracovní náplni asistentek je zprostředkovávat kontakt klientů se společenským prostředím.

Během roku jsme se společně zúčastňovali společenských akcí např. Krakonošova zahrádka v Havlovicích. Tuto akci pořádal ÚSP pro mládež „Čtyřlístek“, kde si klienti našli známé a kamarády. Další akcí, která měla velký úspěch, byl „Rytmus ples“ pořádaný Domovem na Stříbrném vrchu z Rokytne. V měsíci říjnu jsme byli pozváni na 8. Podzimní ples v areálu holešovického Výstaviště Praha, kde měli naši klienti možnost seznámit se mimo jiné i s místopředsedou vlády a ministrem práce a soc. věcí RNDr. Petrem Nečasem.

Patronem plesu byl zpěvák Stanislav Hložek, moderátorem Slávek Boura.

Nezapomenutelné jsou i akce pořádané Domovem důchodců „V PODZÁMČÍ Chlumec n. C.“, kterých se naši klienti hojně zúčastňují. V říjnu jsme se pobavili na Vinobraní, které bylo premiérou a opravdu vydařenou. Naše poděkování patří pracovníkům terapie za přípravu a zvláště p. Netolické za spásný nápad zajistit kroje pro hostesky od tanečního souboru občanského sdružení „Město v zahradách“ jmenovitě od paní Berešákové, Tůmové, Tiché, Křížové. „DĚKUJEME.“

Jak se toto povedlo, můžete posoudit na fotu č. 1.

V listopadu jsme přivítali Martina. Opravdu na bílém koni. „Martinské slavnosti“ (foto č. 2).

Program pro tuto akci s nadšením zajistily asistentky společně s pracovníky soc. úseku a panem J. Píšou, co by jako mužským elementem mezi modelkami z řad zaměstnanců. Na tomto místě naše poděkování patří paní Škvřelové z Kolic, která nám ochotně zapůjčila satební šaty, které byly jako finále tradiční modní přehlídky (foto č. 3).

A protože léta běží a budou běžet dále, doufáme, že se nám v budoucnu bude dařit alespoň tak jako letos ne-li lépe.

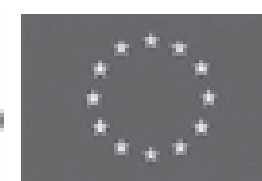
Je začátek roku. Přejeme Vám i nám šťastné vykročení do dalších let.

Kolektiv zaměstnanců chráněného bydlení
a ředitelka DD „V PODZÁMČÍ“

Mgr. Jana Šimečková

Projekt je spolufinancován Evropskou unií v rámci opatření 3.2, SROP.

Inzerce

NADACE
PARTNERSTVÍBRITISH
COUNCIL

TISKOVÁ ZPRÁVA NADACE PARTNERSTVÍ

Vyhraje v soutěži snížování emisí CO₂

Brno (8. ledna 2008) - Nadace Partnerství a British Council vyhláší soutěž s názvem CO₂ Vy na to? Smyslem soutěže je navrhnout opatření, která sníží množství emisí CO₂ v každodenním životě - v zaměstnání, ve škole nebo doma. Přihlásit se mohou jednotlivci i malé týmy do pěti lidí ve věku 20-35 let. Mezi tři nejlepší projekty odborná komise rozdělí částku 150 tisíc korun. Své návrhy mohou zájemci zasílat nejpozději do 29. února 2008.

Podobný typ soutěže je u nás vyhlášen poprvé. Mladí lidé, kteří se nebojí neotřelých řešení, by si tedy tuto možnost neměli nechat ujít. „Přijímány budou projekty zaměřené na technologická řešení nebo organizační opatření vedoucí k úsporám energií a tím i ke snížení emisí CO₂. Záleží pouze na soutěžících, zda dosáhnou úspor změnou svého chování, organizace práce, dopravy či vytápění. Vyloučeny budou pouze ryze investiční projekty typu zateplení budov,“ upřesňuje Zbyšek Podhrázký z Nadace Partnerství.

British Council, který soutěž inicioval, se snaží podněcovat diskuzi o klimatických změnách dlouhodobě a na mezinárodní úrovni. „V celoevropském průzkumu provedeném British Council mezi mladými lidmi uvedlo 50 % respondentů, že ekologické otázky a problematika klimatických změn patří k těm, které je nejvíce znepokojují,“ uvedla Jana Hecová z British Council a dodala, že v letošním roce bude zahájena evropská část celosvětového klimatického programu, která ponese název Europe Low Carbon Challenge.

Soutěž je určena mladým lidem ve věku 20-35 let, kteří trvale žijí na území ČR. Odborná komise bude hodnotit především neotřelost řešení, možnost jeho opakování a snadnou realizovatelnost. Své návrhy mohou soutěžící posílat nejpozději do 29. února 2008, přihlášku a více informací nalezou na internetové adrese www.emiseco2.cz. Vyhlášení výsledků se uskuteční 27. března u příležitosti mezinárodní konference o změnách klimatu v Brně. Tři vítězné návrhy si mezi sebe rozdělí 150 tisíc korun, přičemž část bude sloužit na realizaci projektů, část výherci získají jako odměnu.

kontakt: Zbyšek Podhrázký, Nadace Partnerství
e-mail: zbysek.podhrazsky@nap.cz,
tel.: 515 903 129
Jana Hecová, British Council
e-mail: jana.hecova@britishcouncil.cz.

Nadace Partnerství je nejvýznamnější česká nadace podporující projekty udržitelného rozvoje ve všech regionech České republiky. Od roku 1991 podpořila formou nadačních příspěvků ve výši přes 185 milionů korun už na 2100 projektů nevládních neziskových organizací, škol, obecních úřadů i jednotlivců. Společně s pěti sesterskými nadacemi v Bulharsku, Maďarsku, Polsku, Rumunsku a na Slovensku je součástí asociace Environmental Partnership for Sustainable Development.

Již přes sedmdesát let usiluje **British Council** v České republice o posílení vztahů se Spojeným královstvím. British Council podporuje otevřenou diskuzi na aktuální společenské témata a napomáhá výměně zkušeností v oblasti vzdělávání a rozvoje občanské společnosti. Dlouhodobě se snaží inspirovat mezinárodní diskuzi o klimatických změnách a dále také podporovat mladé lidi při organizování jejich vlastních sportovních akcí. Kromě těchto aktivit nabízí British Council celou řadu jazykových kurzů vedoucích k mezinárodně uznávaným zkouškám. V regionech je možné v partnerských knihovnách najít bohatý výběr britské literatury i registrační místa pro zájemce o zkoušky.

Přehled vybraných pohotovostí v Královéhradeckém kraji

Kde fungují lékařské pohotovosti? V případě potřeby lze volat i speciální informační telefonní linku 841 155 155, kde volající získá informace o místech a provozní době pohotovostí.

FAKULTNÍ NEMOCNICE HRADEC KRÁLOVÉ:

Dospělí (budova 10):

po-pá: 16.00 - 6.30 hod.
so, ne, svátek: 8.00 - 7.00 hod.
Tel.: 495 755 236.

Děti (zajišťuje ZZS Královéhradeckého kraje):

po-pá: 16.00 - 22.00 hod.
so, ne, svátek: 8.00 - 22.00 hod.
Tel.: 495 755 241.
Adresa: Hradecká 1690.

Stomatologie (zajišťuje ZZS Královéhradeckého kraje):

po-pá: 16.00 - 22.00 hod.
svátek: 8.00 - 22.00 hod.
Tel.: 495 755 246.
Adresa: Hradecká 1690.

OBLASTNÍ NEMOCNICE JIČÍN:

Dospělí:

so, ne, svátek: 8.00 - 20.00 hod.

Děti (nonstop):

so, ne, svátek: 8.00 - 18.00 hod.
Tel.: 493 582 111.
Adresa: Bolzanova ul.

NEMOCNICE NOVÝ BYDŽOV:

Děti:

po-pá: 16.00 - 20.00 hod.
so, ne, svátek: 8.00 - 20.00 hod.
Tel.: 495 490 321.
Adresa: Jana Maláta 493, (v přízemí interny - prostory bývalé dětské ambulance). Mimo tuto dobu zajištěna dětským odd. ON Jičín - nepřetržitě.

CHLUMECKÝ KULTURNÍ KALENDÁŘ

Klicperův dům - rezervace vstupenek
na tel.: 495 426 273

ÚNOR 2008

e-mail: klicperuvdum@email.cz
www.chlumeck-n-cidlinou.cz/divadlo

Předprodej vstupenek každý čtvrtek v době od 15.00 do 18.00 hod. nebo před každým představením dle programu

Klicperův dům

- 1. února** **Poslední plavky**
pátek
19.00 hod. **kino** - komedie ČR
Film „Poslední plavky“ je příběhem Jardy Kuchaře, hrdiny zaslé éry tuzexového bonu. Jeho finanční příjem spočívá v pronájmu vlastního bytu. Každé léto je nucen trávit u opuštěného rybníka, kde provozuje ještě opuštěnější bufet. Hrají: Petr Čtvrtníček, Josef Polásek, Rudolf Hrušínský, Jiří Lábus, Josef Rosen
90 minut Vstupné: 75,- Kč mládeži do 12 let nevhodný
- 2. února** **Čert a Káča**
sobota
16.00 hod. **kino** - pásmo filmových pohádek pro děti
Cvrček a slepice, Supermyš, Piráti
63 minut Vstupné: 25,- Kč
- 2. února** **Poslední plavky**
sobota
19.00 hod. **kino** - komedie ČR
Vstupné: 75,- Kč
- 8. února** **RESIDENT EVIL: ZÁNIK**
pátek
19.00 hod. **kino** - akční sci-fi horor
Nastal konec světa. Pokusný T-virus, vyrobený společností Umbrella, byl vypuštěn do světa a proměnil jeho obyvatelstvo v hordu potácejících se zombií, které mají v oblibě maso. Hrají: Milla Jovovich, Oded Fehr, Ali Larter, Iain Glen, Ashanti, Mike Epos
90 minut Vstupné: 70,- Kč mládeži do 15 let české titulky nevhodný
- 9. února** **ONCE**
sobota
19.00 hod. **kino** - hudební melodram USA
On je pouliční muzikant a občas se přivydělává v dílně svého otce. Jeho snem je žít se hudbou, ale to se mu vůbec nedaří. Ona je talentovaná pianistka z Čech, které odešla do Irska kvůli obživě a prodává na ulici růže. Film vznikl s neuvěřitelně nízkým rozpočtem přímo v ulicích Dublinu a získal diváckou cenu na filmovém festivalu v Sundance. Hrají: Markéta Irglová, Glen Mansard, Bill Hoadnett, Darren Healy
86 minut Vstupné: 60,- Kč přístupný od 12 let české titulky

- 13. února** **CHUDÁK MANŽEL**
středa
19.00 hod. **Divadelní společnost Julie Jurištové Praha**
Moliere, v překladu E.A. Saudka, v režii Jiřího Fréhara
Hrají: Oldřich Navrátil, Jaroslava Obermaierová, Miluše Bittnerová, Petr Oliva, Rudolf Kubík, Jiří Hána, Tereza Helšusová/Martina Huďečková
Vstupné: 290,- Kč
- 15. února** **... a bude hůř**
pátek
19.00 hod. **kino** - drama ČR
Generační film o hledání životních hodnot a jistot, o střetu s policií a měšťáky. Kniha ... a bude hůř spisovatele Jana Pelce se stala jedním z kultovních undergroundových děl vyprávějících o životě a atmosféře minulého režimu. Hrají: Karel Židek, Filip Kaňkovský, Tereza Hofová, Mirek Škultéty, Radek Uhlíř, Eva Černá
86 minut Vstupné: 70,- Kč přístupný od 15 let
- 16. února** **Hrnečku vař!**
sobota
16.00 hod. **kino** - pásmo filmových pohádek pro děti
Krték malířem, Cvrček a housličky, Čertův mlýn, Krték a koberec
62 minut Vstupné: 25,- Kč
- 16. února** **Kurz negativního myšlení**
sobota
19.00 hod. **kino** - tragikomedie Norsko
Partička několika handicapovaných lidí pod vedením rázné psycholožky vyrazí za svým dalším cílem: přesvědčit pětaticetiletého Geira, který po autonehodě skončil na vozíku, že by se měl přidat k jejich skupině a naučit se společně s nimi pozitivně myslet. Hrají: Maria Saastad Ottesen, Fridjov Saheim, Ktisti Eline Torhaug, Per Schaaning
79 minut Vstupné: 65,- Kč přístupný od 12 let české titulky
- 22. února** **Chyťte doktora**
pátek
19.00 hod. **kino** - komedie ČR
Komedie o lásce a jejích následcích... Michal Goldberg je nadějným gynekologem, žije se svou ženou a má malé dítě. Jednoho dne se ovšem probudí, vyrazí do práce a jako první narazí na svou milenkou, která je těhotná. Zatímco ji chce poslat rovnou na sál,

ona zavolá jeho ženě a Michalův závod s časem může začít.
Hrají: Michal Malátný, Tatiana Vilhelmová, Iva Janžurová, Vladimír Javorský, Kryštof Hádek
Vstupné: 65,- Kč

- 23. února** **SUGAR - Někdo to rád horké**
sobota
19.00 hod. **Divadelní soubor KLICPERA o.s., Melodybrass, SHE-POT**
Hrají: Jaroslav Málek, Radka Pokorná, Petr Pokorný a další
Vstupné: 80,- Kč
- 25. února** **Vývoj světové rockové hudby od r. 1990 až do r. 2000**
pondělí
8.30 hod. výchovný koncert pro II. stupeň ZŠ
10.00 hod. Vstupné: 40,- Kč
- 27. února** **Sněhurka, zvířátka a sedm mužíčků v režii Pavliny Plecháčové**
středa
8.15 hod. ZŠ V. K. Klicpery a divadelní spolek Jirásek
10.00 hod. Nový Bydžov
divadelní představení pro MŠ, I. stupeň ZŠ a matky s dětmi
Hrají: Petra Janoušková, Světlana Vacková/Hana Ryglová, Petr Kruliš, Jaromír Kohout, Michal Skalický, Dana Vávrová a další
Vstupné: 40,- Kč
- Inzerce**

28. února **Sněhurka, zvířátka a sedm mužíčků v režii Pavliny Plecháčové**
čtvrtek
8.15 hod. ZŠ V. K. Klicpery a divadelní spolek Jirásek
10.00 hod. Nový Bydžov
divadelní představení pro MŠ, I. stupeň ZŠ a matky s dětmi
Vstupné: 40,- Kč

29. února **Pan Včelka**
pátek
19.00 hod. **kino** - animovaná komedie USA
Protože jsme všichni vyrůstali s včelkou Májou, víme o tomhle sympatickém a pichlavém hmyzu svoje. Zdaleka ne ale všechno, o čemž nás přesvědčí Barry, který, co se neposednosti týče, strčí Máju do kapsy i s Vilíkem. Nekorunovaný král animovaných pohádek, studio DramWorks se spojilo se slavným komikem Jerryem Seinfeldem a společně vás zavedou do zábavného světa, ve kterém to hučí jako v úlu.
86 minut Vstupné: 65,- Kč mládeži přístupný český dabing

Říhův dům

- 1. února** **CZ hity**
pátek
21.00 hod. Vstupné: zdarma
- 9. února** **SCELET - koncert**
sobota
21.00 hod. Vstupné: 40,- Kč
- 16. února** **CZ hity**
sobota
21.00 hod. Vstupné: zdarma
- 20. února** **Turnaj ve stolním fotbálku**
středa
18.00 hod.
- 22. února** **Něco chybí - koncert**
pátek
21.00 hod. Vstupné: dobrovolné

TJ Sokol - sokolovna

- 16. února** **Komunální odpad Harlej**
sobota
20.00 hod.
- 23. února** **VELKÁ ROCKOVÁ SHOW Kikiny Bikiny, Epitař, Morčata na útěku**
sobota
20.00 hod. Pořadatel: Fotbalový klub Chlumeck n.C.

Trocha divadelního bilancování

Rok 2007 byl pro Klicperův dům prvním rokem provozu a myslím si, že je namístě trocha bilancování.

Statistická čísla jsou někdy zrádná, přesto už bez nich nedokážeme žít. Od slavnostního otevření Klicperova domu v září 2006 bylo uskutečněno na šedesát divadelních a koncertních představení, včetně představení pro MŠ, ZŠ, 60. ročníku amatérské divadelní přehlídky „Klicperův Chlumec“ a představení ZUŠ, která navštívilo 5886 diváků. Za stejné období jsme odpromítali 78 filmových představení za účasti 4726 diváků. Divadelní soubor Klicpera o.s. zde odehrál svou nezapomenutelnou „SUGAR“ 10krát, 4krát pohádku O kuchaři Nosáčkovi a jednou představení Potopa a Vězeň na Bezdězu s návštěvností 2075 diváků.

Město Chlumec nad Cidlinou má 5500 obyvatel, takže posuzováno z hlediska statistického byl každý občan bez rozdílu věku v Klicperově domě od jeho otevření více než dvakrát. To je důkaz o tom, že lidé už nechtějí pasivně přijímat zvukovou kulisu televizních přijímačů v klidu domova, ale že potřebují jiný druh odreagování se, a řečeno slovy pochvalnými, hojně navštěvují náš kulturní stánek.

Na druhou stranu je nutno říci, že tomu tak nebylo v první polovině roku. Pro nezáměr jsem musela odvolat čtyři představení. Klicperův dům je financován z rozpočtu Města Chlumec nad Cidlinou a nebyla bych dobrým hospodářem, kdybych představení, která měla týden před začátkem prodáno šest lístků, uvedla. Je v mé pravomoci představení sjednávat, ale zároveň je i rušit. Věřte mi, nebylo to příjemné pro žádnou zainteresovanou stranu, ale já pevně věřím, že k takovému opatření už nebudu muset sáhnout. Klicperův dům má před sebou druhé představení divadelní sezony 2007-2008 Chudák manžel a již teď mohu říci, že toto představení je téměř vyprodané.

O tom, že se u nás cítí dobře nejen návštěvníci, svědčí pochvalná slova všech účinkujících. Líbí se jim zázemí, čistota a v neposlední řadě publikum.

Návštěvnost Klicperova domu v podobě 12 687 diváků je úspěchem a tento patří vedení Města Chlumec nad Cidlinou, které se rozhodlo divadlo zrekonstruovat a provozovat.

Pokud se Klicperův dům stane, a já pevně věřím, že tomu tak v budoucích letech bude, důležitou, oblíbenou a respektovanou zastávkou mnoha před-

ních českých divadelních scén, nebudeme našim rodákům V. K. Klicperovi a A. Lauterbachovi v žádném případě dělat ostudu.

Všechny problémy se dají řešit. Pro zlepšení provozu a větší vybavenost bychom potřebovali nový převýšecí stůl do promítací kabiny a do divadelní techniky hledáček na dlouhé vzdálenosti. Pevně věřím, že i na toto dojde a finanční prostředky se v městském rozpočtu najdou.

Vážení spoluobčané,

do příštího roku vám přeji hodně zdraví, rodinnou a životní pohodu, ale hlavně nezapomeňte na chlumecké divadlo a buďte mu věrni ve stejné míře jakou jste projevíli doposud. A na co se můžete do budoucna těšit? V únoru, jak jsem již zmínila, to bude Chudák manžel od Divadelní společnosti Julie Jurištové Praha, v dubnu Bláznivá nůžka Východočeského divadla Pardubice a v červnu Prokletí nefritového škorpióna, kterou uvede Divadlo Na Jezerce, Divadelní společnost Jana Hrušínského.

Přeji vám krásné zážitky a ještě jednou vám děkuji, za to, že projevujete Klicperovu domu svou přízeň.

Marcela Přerovská

vedoucí MěKS Klicperův dům

né a trvalé. Když do Klamoše kdykoliv přijedu, potkávám tu své divadelní manželky, soky, pohádkové víly, princezny a vzpomínám, vzpomínám... Bohužel, některé divadelní přátele už nepotkávám. Velké postavy klamošského divadla, režiséři Václav a František Chárové, scenárista Jaroslav Chára, herečka Božena Daňková, osvětlovač Jaroslav Kolařík a řada dalších divadelních nadšenců už není mezi námi.

Proč píšu tyto řádky do Chlumeckých listů? Protože jsem s velkým zájmem zhlédl nádherné představení chlumeckých Klicperáků Sugar. Byl jsem doslova nadšený úrovní tohoto představení, při kterém jsem se vžíval do jistě krásných pocitů herců, tanečníků, muzikantů, všech členů souboru, které určitě prožívali při premiéře i všech reprízách, a přiznám se, že jsem jim jejich obrovský úspěch ze srdce přál, ale zároveň jim také trochu záviděl. Dodatečně jim chci k jejich mimořádně úspěšnému nastudování náročné hry

blahopřát. A zároveň i všem Chlumečákům, že mají ve svém městě stále vynikající divadelní soubor. Je to skutečně obdivuhodné, protože dobře vím, že soubor v minulosti zasáhl obrovské ztráty, jakými byla např. úmrtí skvělých režisérů a herců Milana Ettela a Jiřinky Novákové. Přesto soubor žije a jeho práce neustále přináší radost divákům nejen z Chlumce, ale i ze širokého okolí.

Pevně věřím, že v Chlumu ochotnické divadlo s klicperovskou tradicí nikdy nezahyne a naopak, že najde své následovníky. Doba pasivního vysedávání u televizních obrazovek je už příliš dlouhá a bylo by určitě prospěšné, aby se společenská aktivita postupně rozvíjela, aby se opět hrálo divadlo, aby se více zpívalo, muzicírovalo, tančilo. Lidé by pak k sobě měli blíž. Třeba tak, jak mají dnes členové chlumeckého Klicperova divadelního souboru.

Karel PŘIBYL

UČITELÉ TANCE

„Umění tančit a správně se pohybovat ve společnosti bylo vždy velice důležitou součástí vzdělání, srovnatelné například s významem znalostí získaných studiemi na školách. To platí dnes, stejně jako to platilo před sto lety,“ shodují se taneční mistři **Květa a Josef Prouzovi**, kteří v posledních několika letech vedou v našem městě kurzy tanečních, jež pořádá místní TJ Sokol.

Prouzovi jako taneční mistři působí již osmnáct let a za tu dobu naučili základům standardních i latinsko-amerických tanců stovky mladých lidí z Královéhradecka. A s určitostí to v příštích letech naučí ještě mnoho dalších.

Tanec se manželům Prouzovým stal celoživotním koníčkem. Květa Prouzová zkoušela již ve čtyřech letech první krůčky v baletní škole a u baletu vydržela až do patnácti let. S příchodem svých tanečních však upřednostnila společenský tanec, jemuž se poté začala intenzivně věnovat. Se svým manželem pak pravidelně vystupovali v tanečním kroužku - i když každý s jiným partnerem - a oba se také pravidelně zúčastňovali tanečních soutěží.

Josefu Prouzovi zase tanec natolik učaroval, že své taneční absolvoval hned třikrát po sobě. Stal se pomocníkem vyučujících a nakonec absolvoval i taneční konzervatoř.

„Tanec je pro nás velkou zálibou. Je to především odpočinek od všedních starostí a takový lék. Ale také radost z práce s mládeží i dospělými, kteří vědí, že tancem lze obohatit život,“ říká Květa Prouzová.

„Jsme rádi, že v současné době díky televizní soutěži StarDance stoupá zájem o společenský tanec. Mladé i do-

spělé páry mají nejraději latinsko-americké tance, jako jsou cha-cha nebo jive, ale oblibě se těší i tradiční tance - polka, valčík či waltz. Mezi mladými je také stále populárnější country a slowrock,“ dodává Josef Prouza.

Výsledky práce manželů Prouzových jsme mohli vidět koncem minulého roku v chlumecké sokolovně při tradiční maturitě všech adeptů tanečního umění, kterou bývá závěrečný „Věneček“.

Mnozí zde přítomní rodiče či prarodiče nemohli ty své děti resp. vnoučky a vnučky ani poznat, jak jim to ve společenských šatech slušelo. Někteří z nich pak potajmu utřeli slzu dojetí. A v duchu poděkovali i Prouzovým.

AF

(s přispěním J. Košťáka)

Fotoreportáž z „Věnečku“ naleznete na druhé straně tohoto čísla Chlumeckých listů.

Chvála ochotnickému divadlu

Ochotnické divadlo dnes nemá ani zdaleka tolik nadšenců jako v minulosti. Ještě v poválečných letech se hrálo snad v každé vesničce a ve větších obcích někdy pracovaly dva i více souborů. Když se v současnosti setkáte se seniory, téměř každý z nich se rád pochlubí, že v mládí divadlo hrával. Patřím k této generaci a na vše, co k ochotnickému divadlu patří, na zkoušky, představení, zájezdy, potlesk diváků, brepty a jiné nepředvídané legrácky, vzpomínám často a velice rád. Poprvé jsem se objevil na jevišti ve svých deseti letech a svoji roli si pamatuji dodnes. A pak přišly další role v Klicperově Hadriánu z Římsů, Kvapilových Oblacích, rád vzpomínám na veselohry Na letním bytě a Poslední muž, které jsem nacvičoval současně, jednu ve Smidarech a druhou v Loučné Hoře, a při tom jsem stihl hrát v orchestru při zpěvohře Podskalák ve Smidarské Lhotě. Tak mě ochotnické divadlo zasáhlo.

V roce 1959 jsem byl jako učitel přeložen do Myštěvsi, kde se divadlo v té době nehrálo, především proto, že tu ne-

byl režisér. A kdo jiný by se měl této role ujmout než „pan řídící“. A tak jsem divadlo nejen hrál, ale také režíroval. A vznikly tu soubory hned dva - dospělých a dětí. Oba si brzy získaly dobré jméno a snad proto jsem byl po zrušení školy v roce 1964 přeložen do obce s přívlastkem „divadelní“ - do Klamoše. A zde jsem si užil osm let plných těch nejkrásnějších divadelních zážitků. S dětmi jsem každoročně nacvičoval pohádku, s dospělými jsem pravidelně hrával, při zpěvohrách jsem nacvičoval hudbu a zpěvy, stal jsem se jedním z organizátorů divadelního festivalu „Měsíc divadel“, několikrát jsem pocítil radost z vítězství našeho souboru v okresních soutěžích, zúčastnil se i krajské soutěže ve Zruči nad Sázavou, získal individuální ocenění za herecký výkon a při tom jsme stačili brigádnicky přebudovat kulturní dům s krásným moderně vybaveným jevištěm, které může Klamoši závidět nejedno město. V roce 1972 jsem se odstěhoval do Hradce Králové a tím moje ochotnická kariéra skončila. Na divadlo mi zůstaly pouze vzpomínky, ale krás-

Jak se vydařilo třetí Loutkobraní

A je to za námi - další Loutkobraní, tentokrát již s krásným jubilejním číslem 3. A že se opravdu vydařilo! Vždy se tu a tam něco vyladí a díky tomu je každým rokem lepší a lepší. A protože víc hlav víc ví a víc rukou víc udělá, přizvali si letos loutkáři na pomoc občanské sdružení Kulturně smýšlející. Návštěvníci se dostavili v hojném počtu, což všechny moc potěšilo, takže atmosféra byla skvělá. Letos navíc přijely zahrát i dva hostující soubory - Teatro Hugo ze Semil a Improverti z Plzně, nově zahrála i chlumecká kapela Faktor.

Do článku jsme tentokrát zařadili rozhovor s **Romanou Hlubučkovou** - paní učitelkou ze ZUŠ Chlumec nad Cidlinou, která nám poskytla malé interview o počátcích a dalších krůčcích Loutkobraní. Nejprve jsme ji ale požádali, aby pověděla něco o své práci a naplní literárně - dramatického oboru se zaměřením na loutkové divadlo, který vede: „Jako na každé škole se řídíme osnovami, kterých jsou součástí mimo jiné i vystoupení, práce na textech a vedení žáků k autorskému divadlu. Loutkové divadlo v sobě slučuje prvky činoherního divadla, pohybu, vedení různých druhů loutek, výtvarného umění i hudby... to všechno je potřeba zvládnout ke zdařilé inscenaci. To se moji žáci i absolventi učí. Hrajeme s loutkami, které si podle druhu inscenace vyrábíme sami (je to naše inscenace se vším všudy). „Dramaťák“ navštěvují ta-

ké žáci z hudebních oborů - skládají muziku, hrají, doprovází, ten, kdo je dobrý ve výtvarném umění, pomůže s návrhy a výrobou loutek... divadlo je kolektivní záliba a u nás v ZUŠce jsou šikovné děti“.

Paní učitelko, kdo přišel s tím nápadem založit Loutkobraní?

„Před 4 roky slavili chlumečtí loutkáři 20 let. Akce byla v listopadu, byla moc prima! A tak jsme se s nejstaršími - souborem „Tak co?!“ - rozhodli, že zkusíme v Chlumu dělat každý rok na podzim malé loutkářské setkávání. Takový minifestiválek, kde by se nejenom hrálo divadlo, ale i vyrábělo, malovalo... Nazvali jsme je Loutkobraní a myslím, že se už dostal do povědomí lidí.“

Co je vlastním cílem takovéto akce?

„Cílů je víc: ukázat, jak je loutkové divadlo skvělá zábava, navazovat na tradice (podle starých záznamů se prý v okolí Chlumu loutkové divadlo často hrávalo), samozřejmě ukázat, co chlumečtí loutkáři zvládli a jaká představení vytvořili v loňském roce, ukázat, že loutkové divadlo má velké kouzlo nejen pro děti ale také dospělé, rozšiřovat povědomí diváků o loutkovém umění... hlavně pobavit a zaujmout.“

Jaký je váš nejkrásnější zážitek z Loutkobraní?

„Z letošního - dárek, který jsem dostala od přátel a nejstaršího souboru: velká marioneta mě - jako žáby, kterou jsem před 22 lety hrála v tehdy našem činoherním divadle malých jevištních forem Echo. Hra se jmenovala „Řeka čaruje“ a byla o řece Cidlině a žábě, která v ní bydlí. Toto naše autorské představení tenkrát mělo velký úspěch. Velkou radost mám pokaždé, když jsou spokojení diváci a moji loutkáři to zvládnou!“

Které představení mělo největší úspěch?

„To nemohu posoudit, jsem u vzniku všech našich inscenací a nejsem objektivní, mám slabost pro všechny, se všemi jejich vystoupení prožívám (trpím, když nemohu pomoci) a držím pěsti! Navíc 3 představení našich hostů překvapila a velmi potěšila! Jsme moc rádi, že k nám zavítali, a rádi je opět příští rok přivítáme!“

Jak se účastníkům hrálo a co atmosféra?

„Jako vždy - skvělá! Trochu nervozity, trochu trémy, velká radost, že to zvládneme, radost dětí, smích diváků, potlesk... to za tu velkou práci stojí!“

Představení bylo na výběr opravdu mnoho. Účastníci souborů si užili spoustu legrace, když sledovali navzájem svá vystoupení, protože každý soubor je něčím výjimečný a originální. Káťa Řehouňková z chlumeckého souboru „Uzel“ z hostujících souborů nejvíce ocenila představení Improvertů, kteří svým žánrem paří k jednomu z nejlepších. Hry souboru jsou postaveny jen na improvizaci. Hrají se témata, které si vymyslí diváci, a tak vznikají originální neopakovatelné scénky. „Začátek jejich prvního představení mě docela překvapil, protože na scéně nikdo nebyl. Až později se ukázalo, že všichni herci sedí v hledišti a spolu s diváky vyhlíží a dívají se, kde jsou „ti z Plzně“. Nakonec prohlásili, že to „vezmou za ně“ a pustili se do hraní. Druhé už bylo lepší, líbilo se mi víc, protože se hrálo večer a v hledišti seděla valná většina dospělých, takže si mohli herci víc dovolit. Celkově vzato, obě představení byla špičková, opravdu se mi to líbilo.“

A jak to vypadá s Loutkobraním do budoucna? Paní učitelka je tajnůstkářka: „Plánujeme, plánujeme... nic neprozradím.“ Určitě se ale máme na co těšit i další podzim.

Na závěr slova paní učitelky, která vyjádřila poděkování za nás všechny: „Chtěla bych touto cestou jménem všech loutkářů poděkovat sponzorům: panu Málkovi, Jechovi, paní Netíkové,

panu Štěrbovi a Holmanovi, rodičům za pomoc a ceny do soutěží, také všem maminkám a babičkám za výborné buchty a pohoštění! Díky patří i panu řediteli ZUŠ Molingerovi za vstřícnost k pořádání této akce, paní učitelce Chrtkové, která vyrobila pro účinkující krásné pamětní kašpárky a pro hosty divadélka z keramiky. A hlavně souboru „Tak co?!“ bez kterého bych tuto

akci nezvládla pořádat a všem svým 48 letošním loutkářům ze souborů: „Kýselé rybičky“, „Pod čepicí“, „Čtyřlístek“, „Uzel“ a „Tak co?!“ - bez nich by to prostě nešlo!“ A dodává: „Přeji všem svým loutkářům, jejich rodičům a našim milým divákům do dalšího roku hodně radosti, spokojenosti a zdraví!“

My se k tomuto přání připojujeme.
Pavlaína Ráslová

NOVÁ KNIHA CHLUMECKÉHO AUTORA

Náš rodák a spolupracovník Karel Richter je pilný autor. Těsně před Vánocemi vydalo nakladatelství EPOCH jeho další knihu Třeba i železem a krví, která je barvitým kaleidoskopem prusko-rakouských válek na český účet. Nabízí zajímavé čtení.

České země byly v důsledku svého včlenění do habsburské monarchie nuceny sdílet všechny její válečné strážně, což platí i o prusko-rakouských válkách, jejichž dramatické děje se odehrávaly převážně na území Slezska, Moravy a Čech v rozmezí let 1740 až 1866. Pruský král Fridrich II. zahájil vpádem do Slezska roku 1740 tak zvané Slezské války, jejichž výsledkem bylo odejmutí Kladska a Slezska z historického celku českých zemí. V Sedmileté válce, rozpoutané po necelém desetiletí míru, pak potvrdil své územní zisky a na tom nic nezměnila ani následná tzv. Brambořová válka. Nedořešený spor o vedoucí postavení v Německu pak čekal na své rozuzlení téměř celé století. Rozhodla jej až válka rozpoutaná Pruskem roku 1866, která skončila drtivou porážkou Rakouska v krvavé bitvě u Hradce Králové. Byla to poslední z řady prusko-rakouských válek o nadvládu Pruska v Německu, jejímž konečným výsledkem byl vznik imperiální německé říše. Kniha vybavená bohatou obrazovou přílohou vzbudila živý zájem na vánočním trhu. O autorovi se čtenáři na záložce knihy dozvídají: „... vojenský historik, člen Obce spisovatelů a dlouholetý předseda Klubu autorů literatury faktu, šéfredaktor revue Přísně tajné. Napsal řadu knih s historickou tematikou, např. Češi a Němci v zrcadle dějin, Dábel Trenk, Evžen Savojský - pán bitevních polí, Osudový

omyl generála Vlasova, ... a v zádech měli smrt, Přes krvavé řeky, Apokalypsa v Karpatech, Válka začala v Polsku, Hranice placená krví, Dobývání domova, díl I. a II. Spolu s A. Benčíkem je autorem životopisné publikace Tragický osud generála Píky (a jejího rozšířeného vydání Vražda jménem republiky), s R. Cílkem napsal Paměťhodné bitvy českých dějin. Z autorské spolupráce s R. Cílkem a J. Bílkem vznikly knihy Úhlavní přátelé a Cesty k moci. Je autorem dvojdielného literárního zpracování životopisu generála M. Kričalušského V náručí gulagu a Zač jsme bojovali. Spolupracuje s tiskem a rozhlasem. Je trojnásobným laureátem literární ceny E. E. Kische, ceny Miroslava Ivanova za celoživotní dílo a slovenské literární ceny V. Zamarovského...“

Nahlédneme do knihy a přečteme si pro zajímavost pár odstavců:

„Na Staroměstském náměstí v Praze byl 31. prosince 1865 přesně o půlnoci před zraky početného davu zvědavých diváků spuštěn hodinový stroj památného orloje na radniční věži. Odpočítal poslední hodiny starého roku a lidé, kteří nadšeně přihlíželi průvodu nových barevných figur apoštolů, netušili, co všechno je v nadcházejícím roce čeká. A nejenom je.“

Za několik dní, v pátek 5. ledna 1866, se na jevišti Prozatímního divadla, naplněného do posledního místa, odehrávala dlouho ohlašovaná a s dychtivým napětím očekávaná první opera skladatele a kapelníka Bedřicha Smetany s názvem, který, jak se za pár měsíců ukáže, má téměř prorockový význam, Braniboři v Čechách. Opera sklídila velký úspěch.

Budoucnost se zdála nadějná. Národní listy v novoročním úvodníku hyřily optimismem: „Zdá se, jako by každý jednotlivý stát měl co hojit na ranách z dob dřívějších, pročez touží po klidu.“ To byl zajisté správný postřeh, příští měsíce však přinesou definitivní odpověď na otázku, zda řečená tužba po klidu bude naplněna.

V Čechách se lidé radují: Císař pán František Josef I. přijal prosincovou děkovnou adresu českého sněmu s „nejúplnějším uspokojením“ a odpověděl nadějným poselstvím, v jehož závěru se pravilo: Radostně vítám okamžik, ve kterém zdar velikého díla mne povede do mého staroslavného města Prahy, abych tam uprostřed svých věrných Čechů po právu a svatém obyčeji akt korunovací vykonal.

Ještě 8. února české noviny citovaly z trůnní řeči britské královny Viktorie v parlamentu ujištění, že „nemá příčiny, aby se bála, že mír všeobecný bude porušen“. Avšak již následující den znepokojilo české čtenáře uveřejnění zvláštního telegramu z Vídně, že mezi Vídní a Berlínem je napnutí co možná veliké...“

✕ ✕ ✕

... 28. února se to potvrdilo v Berlíně. Ve starém paláci s antickým portálem na třídě Unter den Linden přesně ve 12.00 začalo jednání korunní rady, kterou narychlo svolal král Wilhelm. Ještě než se ujal slova, přešel vážným pohledem všechny přítomné civilní i vojenské hodnostáře. Seděli tu ministři v čele s Ottou von Bismarckem, korunní princ Friedrich Wilhelm, šéf generálního štábu Helmuth von Moltke s třemi dalšími generály ve zlatě vyšívaných tmavomodrých uniformách,

pruský vyslanec v Paříži hrabě von Goltz. Všichni hleděli na krále s dychtivým očekáváním. Napětí vzrostlo, když král vyzval přítomné, aby o všem, co se bude projednávat, jakož i o pouhém tématu jednání, zachovali nejpřísnější mlčení. Hned poté přešel k věci: Gastýnské úmluvy o společné správě Šlesvicka-Holštýnska ztratily platnost. Rakouská vláda nastolila vůči Prusku nepřátelský kurz, který možná povede k válce. Prusko nemůže ustoupit od svých plánů. Projev zakončil bojovým výrokem: „Nechceme vyprovokovat válku, ale musíme jít svou cestou dále, aniž bychom se přitom války zalekli.“

Po králi se ujal slova Bismarck. V působivých barvách vylíčil celý sled rakouských intrik a řekl bez obalu: „Nebýlo by moudré nechat na Rakousku volbu příhodného okamžiku pro válku. Jelikož rakouskou únorovou nótou je roztržka dovršena, nastala ta pravá chvíle. Celý historický vývoj německých vztahů, nepřátelské chování Rakouska,“ volal silným hlasem, „nás ženou vstříc válce. Bylo by chybou jít jí nyní z cesty!“

Všichni ministři dávali přičinlivě najevo souhlas se slovy svého premiéra...

✂ ✂ ✂

... Je 7. května 1866, krátce po 17. hodině. Premiér Bismarck, v cylindru a tmavém dlouhém plášti, vyšel ze

sloupového portálu královského paláce po rozhovoru s panovníkem a spokojeně kráčí alejí Unter den Linden k svému premiérskému paláci, kde má i úředně přidělený byt. Poblíž nároží se pojednou za jeho zády ozvaly dvě střelné rány. Rychle se otočil. Dva kroky za sebou spatřil hubeného mladíka, který na něho napřahoval revolver. Vrhel se na něj, uchopil ho pod krkem a za pravou ruku. Při zápolení obou mužů padl třetí výstřel. Kulka šla mimo. Avšak atentátník stačil blesku rychle přendat revolver do levé ruky, přitiskl jej ministrově na hrud' a dvakrát rychle stiskl spoušť. Mezitím přispěchali četníci a několik vojáků gardového pěšího pluku, který náhodou pochodoval kolem. Zadrželi střelce a odvedli ho na četnickou strážnici. Bismarck k obecnému údivu zůstal nejenom živ, ale dokonce nezraněn. První tři střely minuly cíl, poslední dvě ztlumil průnik zimníkem, sakem a vestou natolik, že uvázly beze škody v premiérově nátělníku.

Na strážnici se výsledkem zjistilo, že atentátník je student z jižního Německa Ferdinand Cohen-Blind, nevlastní syn známého levicového radikála Karla Blinda. Při jeho zatčení četníci provedli u něj pouze zběžnou tělesnou prohlídku, odňali mu sice revolver, ale nenašli v podpaždí ukrytý nůž. Večer

si jím mladík v cele vyšetřovací vazby podřezal zápěstí.

Lidé mladíka veřejně litovali. Prohlašovali ho za mučedníka. Ozvaly se dokonce hlasy vyjadřující politování, že se atentát nepodařil, jak vysvítá z dopisu uveřejněného v listě Berliner Demokrat. Fotografie atentátníka se rozmnožovaly po tisících a šly na dračku.

Známy berlínský univerzitní profesor, přírodovědec Emil du Bois-Reymond, ve Stilkeově knihupectví vyslovil nahlas hluboké zklamání, že atentátníkova smrt byla zbytečná. „Co to vyrábíte v Německu za mizerné revolvery!“ prohodil znechuceně...

✂ ✂ ✂

... Již 26. června 1866 odpoledne přitřhl předvoj pruského 5. armádního sboru k náhodskému průsmyku a zmocnil se ho bez jakéhokoli odporu. „Tento průsmyk stojí za tři bitvy!“ zvolal prý jeden vyšší pruský důstojník a jiní se přiznávali, že se jim srdce rozbušilo, když spatřili tu pekelnou skalní úžlabinu. U pohraniční Bělovi zaútočili Prusové na celnici při silnici na Hronov, střeznou púsetninou pěšáků z Josefova s dvěma děly a četou kyrys-níků. Střepina pruského granátu, který zasáhl roh celnice, zabila vojína Josefa Součka, příslušníka plzeňského Khevenhüllerova pluku č. 35. Vojenská obrana celnice po krátké přestřelce před záplavou tmavomodrých kabátů ustoupila.

Jeden z pruských vojáků později vzpomínal: „Křičíce hurá překročili jsme hranice. Všichni se ohlíželi, vypadá-li cizí země jinak nežli Prusko. Minuli jsme velkou celnici s dvouhlavým orlem. Tu stály první domy. Za jedním z nich ležel zabítý rakouský voják až po vlasy přikrytý pláštěm. To byl první mrtvý, kterého jsme spatřili. Pošilhávali jsme po něm plachým, chvatným pohledem...“

✂ ✂ ✂

... Jevišťe krvavé bitvy ztichlo. Vítěz nad Napoleonem u Waterloo, anglický vojevůdce Wellington, měl pravdu, když při obhlídce bojiště posetého mrtvolami vojáků a koní prohlásil, že hned po prohrané bitvě je pro vojevůdce nejsmutnější bitva vyhraná. I Berta Suttnerová-Kinská ve své slavné knize Od zbrojíte píše ve vztahu k válce z roku 1866: „A věru jest ještě něco strašnějšího než za bitvy - jest to bojiště po bit-

vě. Neozývá se více hluk střelby, zvuky fanfár, víření bubnů, jen tiché bolestné sténání a smrtelný chrapot. V rozšlapané půdě se červenají kaluže krve, veškeré polní plodiny jsou zničeny... usmívavé dřívě dědiny jsou v zříceninách a sutinách. Stromy a lesy opáleny a roztržštěny, křoviny roztrhány kartáči... Zde je úvoz naplněný těly do bláta ušlapanými. Nešťastníci se asi sem utekli, aby se skryli - ale baterie děl je-la přes ně - kopyty koňskými a koly děl byli rozmačkáni - nemnozí z nich ještě žijí - již jsou jen hmotou, krvavou drtí, ale ještě žijí...“

✂ ✂ ✂

... Hruzné výjevy se odehrávaly na uměle rozvodněném úseku Labe před Hradcem. Nějakých šedesát tisíc vojáků se spolu s většinou dělostřelectva a vozatajstvem mohutným proudem přiválilo k pevnosti obtékané rozvodněnou řekou. Nastala tlačence na úzkých hrázích mezi zavodněnými loukami a močály, až posléze se davy shlukovaly na jediné hlavní silnici vedoucí po hrázi do pevnosti. Brzy ji ucpali lidé, koně i vozy, neboť velitel pevnosti dal podle rozkazu uzavřít brány. Nešťastní a rozčileně nadávající vojáci se vstoje tlačili před zavřenými vraty. Mnozí se v bezradném zoufalství zkoušeli přebrodit a přeplavat přes Labe. Bezpočet jich pohltila hlubina. Na přečpané hrázi docházelo k rvačkám o život, děla i vozy s raněnými byly shazovány do vody, jezdci s koňmi neurvale sráželi pěšáky z hráze. Traskaly rány z pušek vystřelované proti vratům pevnosti. Zbytečná byla snaha důstojníků zavést pořádek a obnovit kázeň. Svými příkazy jen popuzovali rozezlené a poslušnost odpírající vojáky proti sobě...

✂ ✂ ✂

... Nejenom armáda, ale celé Čechy a hlavně místa, kterými prošla válka, se jen pozvolna probíraly z otřesu drtivé porážky. V časopise Politik z té doby čteme zprávu očitého svědka: „Celá stará silnice od Prahy ke Králové Hradci, ondy jedna z nejživějších, je prázdná, jako vymřelá.“ Dopisovatel nespátl z Prahy až do Chlumce ani jediného člověka, mimo táhnoucí pruské vojsko. „I mýtní byli opustili své domky u silnice a nikdo nevybíral mýtného. Obyvatelé vesnic blíže silnice ležících, byli je opustili, utíkající se do blízkých ves-

nic, kde celé rodiny žily pod širým nebem. Pruští vojáci svolávali ovšem obyvatele, avšak málo který dal se vidět a ten nejsa německého jazyka schopen, nemohl se s vojáky domluvit. V mnoha místech odbyvána rekvizice potravy, v městečku Sadská asi za 1500 zl. Za vesnicí Dlouhopolskem u Chlumce byl hrabat Kinských park prolámán a v něm zřízeno ležení pod širým nebem. Chlumeck byl jako po vymření, na ulicích ani živé duše a za nejdražší peníz žádného noclehu. Podobně bylo i v Bydžově. Město leželo ve tmách, nikde ani slechu...“

Dopisovatel zavítal do míst, kde se ještě před několika dny urputně bojovalo. S hlubokým smutkem psal následující řádky: „Nyní poskytuje úžlabina, táhnoucí se od paty površí hradeckého k Smiřicům, již jen pohled velice dojemný. Leží na této krajině pusté ticho jako na velkém opuštěném hřbitově. Umrklí zápach šíří se daleko celým krajem. Úroda úplně zničena, místy pole tak zpustošena, že zem podobá se mlatu a nemožno poznati, jakou setbou dřívě byla pokryta. Vesnice poborěny a prázdné, stavení spálena, ovocné stromy od kulí dělových rozstříleny, na zemi zbytky vojenského šatstva, sem tam rozházené a rozbité tornistry, rozmoklé čáky a všude kusy prasklých granátů. Údolí i návrší poseto jest četnými

mi pahrby z nově vykopané země, jež kryje v šachtách tisíce a tisíce padlých zde vojnův, jen tužkou napsaná čísla poznamenala pluky, které zde vykrvácely... Nepochovaných těl vojnův není zde více žádných, jen tu a tam na stráni leží ještě nezakopaný kůň, jehož stihla kule nepřátelská... Uprostřed bojiště naproti Sadové stojí na stráni mezi četnými hroby zříceniny spálené osady Probluz. Vesnička tato jest sama jako opuštěné pohřebiště, v jehož středu stojí kostelíček částečně kulemi rozbitý. Dveře kostelní byly otevřeny. Vešel jsem dovnitř, bylo zde hrobové ticho; tu od oltáře zaslechnu temné sténání. Přistoupiv blíže, spatřil jsem na otepi slámy dva umírající vojiny; leželi vedle sebe. Jeden z nich byl vojn český, druhý z pluku saského... Sas měl ránu v prsou a byl přikryt pláštěm, český jeho druh měl jen hrubou, krví zbrocenou košili; byla shmuta až k prsoum, spodní část těla úplně obnažena; měl kus granátu v hlavě. Minul jedenáctý den po bitvě, rány jejich nebyly dosud ani vyčištěny ani obvázány. Byl to trudný, smutný pohled. Zrak jejich byl zakalený, leželi v posledním zápasu; temné, dušené sténání mřelo poznenáhlu v chladné vlhké klenbě pustého kostelíčka. Byly to vzdechy poslední...“

Knize i autorovi přejeme čtenářský úspěch.

redakce

Inzerce

Inzerce

NA ZAČÁTKU NOVÉHO ROKU se každý člověk, ať už vážně, nebo z legrace, ohlíží za tím, co mu uplynulý rok přinesl dobrého i na co by nejraději zapomněl, co se mu nepodařilo uskutečnit. Malý človíček se víc rozhlíží, co mu dospělí přichystali, zpytuje, jací lidé kolem něj žijí, co může od svých blízkých očekávat. Nedovede často správně hodnotit sebe, ale čerpá z okolí, ve kterém žije, je jeho odrazem. Lidé kolem něj ho formují.

Přinášíme v letošním prvním čísle čtenářům takové **ROZHLÍŽENÍ** čtrnáctiletého chlapce. (Pokud jste pravidelnými čtenáři Chlumeckých listů, mohli jste tento příspěvek číst již před sedmi léty). A pak **OHLÉDNUTÍ** stejného autora, v této době o sedm let staršího, dnes vysokoškoláka s vlastními názory.

1. úvaha: ROZHLÍŽENÍ

Je mnoho lidí, kterých si vážím, ale na prvním místě je a bude můj dědeček. Můj „člověk“ vlastní střední postavu. Laskavé a moudré oči vyzařují jako pomněnky. Nos má jako bambulku, malé uši a krátké vousy. Takhle vypadá na první pohled. Dědečka většinou najdete v kovárně, kde se věnuje svému nejmilejšímu řemeslu i zálibě. Někdo k němu přijede, aby mu okoval koně, jiný chce vykovat mříž, či držák, prostě něco ze železa. Lidé od něho odjíždějí spokojeni a s úsměvem ve tváři, protože děda jim rád pomohl a vyrobil to, co se v obchodě nekoupí. Jeho láskou je příroda, hlavně jabloně a broskvoně. A pak pole, na kterém pěstuje řepu, brambory a obilí. O slepice, prasata a kachny se stará spolu s babičkou docela ochotně. Ještě donedávna chovali kravičku. Oba se otáčeli kolem malého hospodářství od rána do večera.

Děda je rád, když k němu a babičce přijíždí jeho početná rodina, jeho děti a my, vnoučata, nejen když se vybírají brambory, ale také na Vánoce a rodinné oslavy.

Na dědečkovi si vážím jeho pracovitosti a vytrvalosti. I přes nemoc a svůj důchodový věk pracuje, jako by mu bylo třicet let. Když měl chřipku a věděl, že má hodně práce, neohlížel se na léta a přes babiččiny námitky šel do dílny a dal se do práce.

V některých věcech bych chtěl být jako můj děda, ale zatím to nedokážu.

Jan Kopřiva

2. úvaha: OHLÉDNUTÍ (dnes již dva roky staré)

Proč je nebe modré? Proč pes štěká? Proč mám zaracha, když se okno samo rozbilo a na vázu zapůsobila gravitace? Časté otázky mého „slušného“ dětství. Poznámka v žákaždě = krůček k dokonalosti přímo chlapecké.

Když jsem ve školní družině dostal poznámku, asi na půl stránky, kterou si vychovatelka vyhradila pro napsání svého románu s tragickým koncem, a s grácií tam naškrábala svůj autogram bez věnování, přišel jsem domů s tím, že jsem ztratil paměť a že nic a nikoho nepoznávám. Taťka se dusil utlačovaným smíchem a mamka pravila: „Hlavně si rychle vzpomeň, kde máš žakovskou!“ O několik let později jsem přestal být alergický na poznámky typu: „Ty jsi nám zase vyrostl.“ Rezignoval jsem na některé způsoby chování

a vstípl si větu, že to i to dělají všichni. Maminka mi to ale nezbaštila a druhý den se nějak dostala k mé třídní a dozvěděla se, že úkoly nenosím pouze já. Z čeho vyplývá, že ani jedna z dalších výmluv neodvrátila útok vařečky, která ostatně skončila zlomená v koši. Za pár let se mi oblíbené věty vyčoudily z hlavy a já zahučel do pout puberty poněkud hlouběji. Začal se mi měnit hlas, takže jsem chvíli mluvil jako jelen v říji a za chvíli jsem nasadil soprán, jako po ráně do rozkroku. Výškou sopránů bych možná trumfl i operní pěvkyni Evu Urbanovou. Matinka také nezahálela a přešla z věty: „Kde se stala chyba“ na větu: „Přerazím tě vejpl!“ (Ona totiž prožívala pubertu v době, kdy značkové rifle znamenaly vrchol dokonalosti).

Na mně se určité módní trendy projeví ve značné míře. V předškolním věku se mě rodiče pokoušeli narvat do odporných okrových punčocháčů, ulízlí mi vlasy a vytvořili pěšinku. Punčocháče začaly záhadně mizet a vlasy jsem zformoval do prapodivného patvaru. Když jsem k narozeninám dostal tričko z Polachu, tak jsem oznámil, že hadrů na podlahu máme dost. Po této hrozné zkušenosti si oblečení raději kupuji sám.

Po bujarém ukončení puberty a základní školy jsem zdolal i gympl. Hladina hormonů se ustálila do normálu. Mutaci vystřídala touha po vzdělání. Pokračuji ve studiu... A nechápu, proč tento „výkvět“ mého myšlení ještě čtete? Proč? Asi pro slepičí kvoč.

Jan Kopřiva

Úvodní slovo

REDAKCE by ráda v letošním roce otevřela novou rubriku **PRO MLADÉ**. Víme, že je hezké nahlížet do historie našeho města, ale stejně hezké je nahlížet do budoucnosti, jakou chystají mladí Chlumečané. Nepochybně rádi jezdí na dovolenou, čundr do zahraničí, jiní tam jezdí na brigády (dobře placené), mnozí na studijní cesty a delší na stáže. Napište nám o svých dojmech a zážitcích, co se vám v porovnání s našimi českými mravy líbilo a co odsuzujete. Už se těšíme!

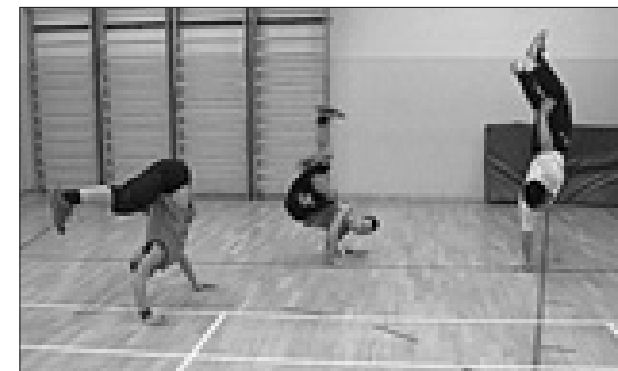
Vaše redakce

TERMÍN UZÁVĚREK A VYDÁNÍ VÝTISKŮ CHLUMECKÝCH LISTŮ

Číslo	Datum uzávěrky	Datum vydání
2/08	čtvrtek 7. 2.	čtvrtek 28. 2.
3/08	čtvrtek 6. 3.	pátek 28. 3.
4/08	čtvrtek 3. 4.	čtvrtek 24. 4.
5/08	středa 7. 5.	čtvrtek 29. 5.
6/08	čtvrtek 5. 6.	čtvrtek 26. 6.
7/08	čtvrtek 3. 7.	čtvrtek 24. 7.

Break dance

Ve čtvrtek dne 29. listopadu jste na dni otevřených dveří mohli vidět v malé tělocvičně pár kluků, kteří tancovali break dance. Snažili se vychytávat hudbu, zkoušeli různé triky a celkově chtěli dělat něco víc, než jen sedět u televize nebo u PC. Chtěli dosáhnout toho, aby se tento tanec ještě více rozšířil mezi vás všechny, vás, kteří nevíte, o co jde. Break dance, b-boying nebo třeba breaking je druh street dance. Je to jedna ze základních částí hip hop kultury. Další jsou rap, Djing, graffiti a za pátý element je považován také beatboxing. Break dance je moderní hlavně u mládeže, u kluků, kteří mají rádi hip hop a tanec, ale i u dívek, které prostě chtějí zkusit něco nového.

Break dance se skládá z 5ti hlavních tanečních prvků:

Styl - zhruba polovina celého tance. Tanečník se snaží vychytat beat a improvizovat. V dnešních dobách je styl hodně důležitý. Bboy bez stylu, ale jen s triky nedosáhne takového respektu jako bboy s perfektním stylem a dobrými triky. Sem patří např. toprock, neboli improvizace boje, kde se využívá kreativita a improvizace b-boye (b-girl).

Footwork - tanečník je na všech čtyřech a dělá různé prvky na zemi.

Freezes - různá „zmrznutí“ v krkolomných pozicích. Většinou se dotýkají země pouze ruce.

Power Moves - část break dance určená pro pokročilejší tanečníky. K provedení triku je důležitý nejen švih, rotace a stabilita, ale i síla, jak již název vypovídá. Patří sem např. vrtulník, head spins (točení na hlavě) nebo třeba flares.

Akrobacie - velice podobná, jak ji známe z gymnastiky, nedbá ale na přesnost spíše na design a nejvychytanější prvky.

B-boyem se člověk nestává ihned, ale až po měsících a letech trénování a sbírání zkušeností. To je zásadní problém těch, kteří to chtějí zkusit. Začnou a po pár dnech, když už se jim mnohokrát nepovede např. nějaký trik, to vzdají. Další problém je jen v okolí, v lidech, kteří si myslí, že tento tanec je jen o stojkách a točení na hlavě. Jenže break dance je o něčem víc.

O přátelství, hudbě, vyjádření pocitů, ale i např. rivalit v battlu tancem. Lidé, kteří toto nechápou a smějí se tomu, jen tiše závidí. Nedokážou tvrdě trénovat, nezkusí něco nového.

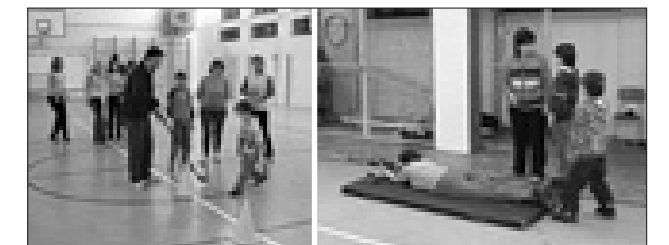
Když jsme s bráchou začali tancovat, mnoho lidí nám nedávalo šance. Prý, že v Chlumu nikdo break dance nezná a že to nikdo dělat nebude. Těch lidí je mnoho, ale jsou i tací, kteří to zkoušejí, potkávají nás a ptají se, kdy bude trenál, že se jim to líbí. Těm všem děkuji za podporu a hlavně naší nedávno vzniklé crew Da Infernal. Tenhle team založili především kluci Morfák (Martin Kolcun), Buida (Petr Bui), Poppel (Tomáš Poplštejn), Zajda (David Král) a já Milo (Milan Kolcun). Končím s tímhle článkem, ale ještě bych dodal, že sháníme holky do teamu. Krásný zbytek dne, mějte se krásně, ať už tohle čte kdokoli.

Milan Kolcun, 9. B

Dokážeš to?

Ve škole se pořádala soutěž „Dokážeš to?“. Podmínkou soutěže bylo vytvoření dvojice žák + rodič. Neváhal jsem ani chvíli a šel jsem za taťkou, jestli bychom se nezúčastnili. A protože taťka je pro každou srandu, souhlasil. Dne 29. 11. 2007 v 14.45 hod. jsme se sešli před ZŠ Chlumecká nad Cidlinou, protože soutěž byla od 15.00 hod. do 17.00 hod. První disciplínou byla horolezecká stěna. Dalo se tu získat až 8 bodů, druhou hod na basketbalový koš. Žák i rodič měli každý 4 pokusy, aby se trefili. Třetí disciplínou byla střelba na fotbalovou bránu. Když jsem se do ní trefil, dostal jsem 1 bod, když jsem se trefil do obručí připevněných na brance, 2 body. A poslední čtvrtá bodovaná disciplína byla slalom kolem kuželů s florbalovou hokejkou a míčkem se střelbou na branku, kde stál umělý brankář. Potom tu ještě byly dvě dobrovolné disciplíny: střelba z laserové pušky a trampolína. Na soutěži jsem se pobavil a určitě to bylo pěkně strávené odpoledne. Nejvíce mě potěšilo, že naše sehraná dvojka vyhrála. Za 1. místo jsme obdrželi krásný basketbalový míč.

Tomáš Steklý, 7. A

Vánoce ve škole

Jako každoročně jsme se před první adventní nedělí pustili do vánoční výzdoby tříd a celé školy. Při pracovních činnostech a výtvarné výchově jsme vyráběli adventní věnce, svíčky, ozdoby na stromček, ale i dárky a přáníčka pro rodiče.

Je už tradicí, že 5. 12. se deváťáci přestrojují za Mikuláše, čerty a anděly a obcházejí třídy na prvním stupni, aby sladkostmi odměnili hodné žáky a trochu postrašili darebáky. Letos nám učitelé připravili menší změnu. Před školou čekaly autobusy, které nás odvezly na zimní stadion do Nového Bydžova. Tam jsme si všichni (i učitelé) nazuli brusle. Nejdřív jsme se trochu rozbruslili a pak už jsme čekali na příjezd Mikuláše. Ten přijel i s čerty a andělem. Jím jsme po třídách zazpívali vánoční písničky a oni nás odměnili sladkostmi. Kdo trochu zlobil, toho čerti prohnali po ledu.

Mikuláš s andělem pro nás připravili soutěže. Nakonec jsme si všichni společně při hudbě zabruslili. Bylo to fajn. Škoda jen, že stejnou umělou ledovou plochu nemáme u nás v Chlumci.

Po Mikulášce nastaly zase obyčejné školní dny, které nám zpestřila ZUŠ svým vánočním koncertem a Klicperův dům minimuzikálem Dobrodružství hastrmana Tatrmána. Pak už jsme se těšili jen na poslední den, kdy si na třídních besídkách zpíváme, povídáme o vánočních zvycích a dáváme si s kamarády drobné dárečky. Po úklidu tříd už jen HURÁ NA PRAZDNINY.

žáci 1. stupně ZŠ

Inzerce

Křest knihy „Proměny našeho města očima dětí“

13. prosinec 2007 se stal v novodobých dějinách naší školy dnem velmi významným. V Klicperově domě se totiž v tento prosincový podvečer křtila kniha vytvořená žáky 2. stupně naší školy, která byla završením dvouletého projektu, který byl realizován za finanční podpory MŠMT, Královéhradeckého kraje, Města Chlumec nad Cidlinou, Základní školy Chlumec nad Cidlinou a dalších sponzorů. V úvodu knihy stojí věnování: „Věnujeme městu, ve kterém žijeme a které nám není lhostejné.“

Tento projekt navazuje na projekt Zmizelé Sudety, který obdobným způsobem zpracoval více než deset horských a podhorských oblastí v České republice. Chlumecký projekt spočíval v porovnání různých pohledů na naše město a region. Cílem bylo zachytit proměny krajiny a architektury v horizontu padesáti a více let a zpracovat výukový modul za pomoci výpočetní techniky. Žáci nashromáždili archivní fotografie a digitálním fotoaparátem zdokumentovali dnešní stav. Vytvořili komentáře a popisky k získaným dvojicím. Všechny materiály převedli do digitální podoby a s využitím PC je dále upravovali. Pomocí prolínání fotografií dokumentovali změny. Výstupem práce jsou výukové moduly, které bude škola využívat v dalších vyučovacích předmětech - dějepis, zeměpis, informatika, občanská výchova atd.

V březnu 2006 byl připraven dvouletý projekt, jehož rozpočet se blížil částce 200 tisíc korun. Žáci volitelného předmětu informatika - Jan Černý (úpravy fotografií), Michal Závodník (webová prezentace), Jiří Pánek (optimalizace fotografií), Jakub Hradílek, Martin Chára, Dominik Maslák, Jakub Podlesný, Adam Suchánek, Ondřej Celler, Milan Kolcun, Josef Matysov, Jan Myška, Zdeněk Vojtíšek, Andrea Kvapilová, Iva Drobná, Martina Marešová, Nikola Vlasáková - se s nadšením pustili do dílčích kroků jeho realizace. Paralelně s žáky byl sestaven i tým učitelů, který měl žákům pomáhat. Vedoucím a duchovním otcem celého projektu je Mgr. Jiří Janouch, s ním úzce spolupracovali - Mgr. Otakar Kuchař (foto - video), Mgr. Hana Jadrná (dějepisný výstup) a Mgr. Marie Horynová (korektury gramatiky a stylizace).

Původním záměrem bylo vytvořit jen několik výtisků knihy pro potřebu školy, avšak rozsah projektu se neustále zvětšoval. Díky sponzorům - Česká osiva Chlumec n. C. spol. s r.o., KOBLA, spol. s r.o., Kovoplast Chlumec n. C., Jiry, spol. s r.o. Chlumec n. C., Ing. A. Mrkvička - TEROM, MUDr. Veselovská, DESPA OK s.r.o., VERA, spol. s r.o., M. Malý - závodní stravování, projekční kancelář Ing. arch. J. Zimy, Královéhradecká provozní, a.s., L. Suchánek - studio RESI a TNM Print Nové Město - jsme mohli pořídit náklad 500 kusů knih a 500 kusů pexes. Pexeso podpořilo sdružení obcí Cidlina.

Úvodním krokem tvoření práce na projektu bylo získání dobových snímků. Základem se pro žáky staly fotografie sběratelů - občanů našeho města - Jaroslava Kalivody, Jana Doudy a Boženy Netíkové. Řadu snímků, zejména z pozůstatosti pana Františka Nováka, poskytla paní Helena Krátká. Dobové materiály z kronik byly získány od současného kro-

nikáře města pana Vencla. Mnoho dalších snímků žáci zapůjčili od rodičů, prarodičů, známých apod. Celkem bylo nashromážděno víc než 700 kusů! Všem „dárčům“ je třeba poděkovat za jejich ochotu a vstřícnost. Poděkování patří i PhDr. Karlu Richtrovi za vypracování doslovu ke knize.

Prezentačních výstupů pod názvem „Proměny našeho města očima dětí“ je hned několik. Na prvním místě jmenujme knihu, dále je to pexeso, DVD nosič s elektronickou podobou projektu a internetový výstup na webových stránkách <http://www.projekt-zschlumecnc.wz.cz>. Tyto materiály je možno zakoupit v kanceláři školy. Od 13. prosince si mohou občané našeho města prohlédnout i výstavu fotografií z tohoto projektu v malém sále Klicperova domu.

Věříme, že tento zajímavý projekt, nad kterým strávil celý realizační tým dva roky náročné práce, nebude sloužit pouze pro potřeby naší školy, ale stane se důležitým historickým dokladem vývoje našeho města. Budeme velmi rádi, pokud naše publikace zaujme čestné místo ve vašich knihovnách.

Mgr. Milena Komárková

Inzerce

MATEŘSKÁ ŠKOLA BERUŠKA, UL. POD LORETOU

Adventní čas v naší školičce

Jak jste strávili adventní čas vy, to my nevíme. Chcete-li však vědět, jak jsme ho strávili my v Berušce, neotáčejte list a čtěte dál.

Nejprve bylo zapotřebí vědět, proč se vlastně adventní období slaví. S tím nám pomohla zpěvačka Lída Helligerová a její písničkový program Půjdem k Betlému plný koled a povídaní o narození Ježíška. Vzápětí se na děti přišel podívat Mikuláš a bohužel nebyl sám. Přivedl s sebou i čerta s pěknou čerticí a našťestí i andílka a přinesl koš plný dobrot. Odměnou pro děti byl i výlet na zámek Hrádek u Nechanic. Tam to už Vánoci krásně vonělo, napočítali jsme osm nazdobených stromčků a těch svícnu! Prostě nádhera.

Příjemné dopoledne s vůní včelího vosku a tradicemi strávili předškoláci při vlastnoručním zhotovování svíček, také zkusili lít olovo, krájet jablíčka, házet botou i pouštět lodičky ze skořápek ořechů. Neméně příjemné bylo i vánoční tvoření s rodiči při dnech otevřených dveří.

V každé třídě čekala rodiče jiná činnost, společně s dětmi si zhotovili dekoraci na štědrovečerní stůl.

V tento čas nás také navštívilo Divadélko z pytlíčky s krásnou pohádkou O drakovi. Děti ze ZUŠ si připravily vánoční pásmo, které nám předvedly v Klicperově domě.

Ale radost jsme rozdávali také my. Se svým vánočním vystoupením děti potěšily babičky a dědečky v domovech dů-

chodců i duchodce z města, kteří přijali naše pozvání do MŠ. Nezapomněli jsme ani na rodiče. Ti se přišli podívat k nám do školičky na besídku a společně s námi čekali na Ježíškovu nadílku pod stromčkem. A když nastal ten správný okamžik, radovaly se hlavně děti. A ty rozzářené oči!

Před čtvrtou adventní nedělí jsme navštívili husitský kostel, kde nám chlumečtí zpěváci za zvuků varhan zazpívali mnoho krásných koled. A tím skončilo měsíční adventní ladění u nás v Berušce.

**V ROCE 2008 PŘEJEME VŠEM
JENOM VŠECHNO DOBRÉ, HLAVNĚ HODNĚ ZDRAVÍ**

Kolektiv MŠ Beruška

Inzerce

Měsíce plynou jako voda...

Slyšeli jste o draku „Krabíčákoví“? Tak si představte, že k nám „přiletěli“, v listopadu hned dva. Ale není potřeba se bát. Tihle draci totiž mají rádi jen starý papír. A tak je děti s rodiči celý měsíc pořádně „vykrmovaly“. Dokonce pomohli i naši malí kamarádi ze Školičky. Draci byli spokojeni a na jaře prý zase opět „přiletí“.

„Papírový“ měsíc vyvrcholil návštěvou lektora z Ekocentra Paleta v Pardubicích. Živě s dětmi diskutoval o papíru a jeho využití, potom si všichni vyzkoušeli výrobu nového papíru ze starých novin a časopisů. Když měl každý svůj kousek papíru hotový, čekalo na děti příjemné posezení provoněné bylinkovými čaji, které popíjely a hodnotily. Protože

nám ještě bylinky zbyly, pochutnávali jsme si na čajích celý týden. A přitom se pomalu „přiblížil“ advent.

Tento předvánoční čas jsme si zpříjemnili několika akcemi. Navštívil nás Mikuláš s čerty a andělem, s dětmi jsme byli popřát a zazpívat koledy babičkám a dědečkům v DD V Podzámčí. Jeli jsme na výlet do Hrádku u Nechanic, zhlédli v MŠ pohádku „O drakovi“, napekli cukroví a nechyběla ani vánoční nadílka. Při společném setkání rodičů a dětí jsme vyráběli vánoční ozdoby a svícny. A čas plynul...

Tak všechno nejlepší v novém roce 2008.

kolektiv MŠ

Trocha humoru

Přijede tramvaj na konečnou, otevrou se dveře, lidé vystoupí. Za chvíli řidič zjistí, že uvnitř někdo zůstal, tak hlasitě zařve: „Konečná! Vystupovat!“

Paní vzadu zavře knihu a ještě hlasitěji zařve: „Pro vás snad paní Konečná, hulváte!“

Přijde žena za manželem na návštěvu do věznice a říká: „Táto, jak se tady máš?“

„Mámo, jako doma. Nikam nesmím a jídlo taky za nic nestojí.“

Profesor se ptá studentů: „Co z toho všeho, co dala lidstvu chemie, lze považovat za nejkrásnější?“

Přihlásí se jeden student: „Blondýnky...“

„Jdu gratulovat šéfovi, narodilo se mu dítě.“

„A co má?“

„Slováckou slivovici.“

Cedulka za stěračem zaparkovaného auta: „Informace pro zloděje: nádrž je prázdná, rádio nemám a motor je zadřený.“

Druhý den přibyl lísteček: „Pro majitele auta: takže kola taky nepotřebuješ.“

LV

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE, Chlumec n. Cidl.

ul. 9. května

tel / fax: 495 485 357

NABÍDKA AKCÍ NA MĚSÍC ÚNOR 2008

1. 2. pátek
pololetní
prázdniny **Zájezd do 3D kina OSKAR IMAX
V PRAZE + Mořský svět - Výstaviště****Imax:** trojrozměrný film sledujete pomocí speciálních brýlí**Mořský svět:** největší mořské akvárium v České republice. V nádržích se nachází kolem 4 500 kusů ryb a živočichů**Odjezd:** v 8.30 hod. od lovícké prodejny masa na náměstí v Chlumu n.C., návrat kolem 16.30 hod.**Cena:** 300,- Kč (doprava autobusem, vstupné 3D kino + Mořský svět), v případě malého počtu účastníků se pojede vlakem**S sebou:** jídlo a pití na celý den, kapesné, kartičku zdrav. pojišťovny**Přihlášky s poplatkem odevzdejte nejpozději do 25. 1. 2008.**6. 2. středa **Soutěž v tanci na koberci**

Pro děvčata i chlapce od 9ti do 15ti let, kteří mají rádi rytmus a chtějí si vyzkoušet svůj postřeh a rychlé nohy. Soutěžit budete jednotlivě i ve dvojicích.

Začátek: v 15.30 hod. v klubovně areálu DDM, ul. 9. května, ukončení kolem 17.30 h.**Poplatek:** 10,- Kč**Každý účastník obdrží drobnou odměnu.**16. 2. sobota **II. ročník zimní halové soutěže leteckých modelářů**

Určeno dětem do 12ti let (roč. 1995 a mladší)

Místo: nová tělocvična ZŠ Chlumec n. Cidl. (vchod je z parku)**Čas:** od 9.00 hod. - prezentace u pořadatelů, vylosování zapůjčených modelů v 9.40 hod. - zahájení soutěže, ukončení kolem 12.00 hod.**Startovné:** 20,- Kč**S sebou:** přezůvky do tělocvičny**Přihlásit se můžete nejpozději do 13. 2. 2008.**23. 2. sobota **Zájezd na plavání do AQUACENTRA v Hradci Králové**

Určeno dětem i dospělým. Je zde k dispozici 80 m dlouhý tobogán, vířivky, perlivé koupele, vlnobíť v 25 m dlouhém bazénu.

Sraz: v 10.15 hod. na vlakovém nádraží v Chlumu n.C.**Návrat:** v 15.28 hod. do Chlumu n.C.**Poplatek:** děti do 6ti let 40,- Kč, děti do 15ti let 190,- Kč, nad 15 let 240,- Kč (v ceně je zahrnuta doprava vlakem, vstupné do bazénu na 2 hodiny)**S sebou:** plavky, ručník, mydlo, svačinu, kapesné, kartičku zdrav. pojišťovny**Přihlášku s poplatkem odevzdejte nejpozději do 20. 2. 2008.****Přihlášky na zájezdy, informace:**

pondělí, středa: 9.00-17.00 hod. - areál DDM, ul. 9. května (přestávka 11.30-12.30)

středa: 9.40-10.00 hodin - jazyková učebna ZŠ (přízemí budovy II. stupně) • www.ddmchlumec.net**Mirka Khorelová**, ped. prac. DDM

Vánoční halová soutěž leteckých modelářů - žáků o putovní pohár starosty města Chlumce n.C.

Dům dětí a mládeže ve spolupráci s leteckým modelářským klubem uspořádal dne 8. 12. 2007 v nové tělocvičně ZŠ „Vánoční halovou soutěž leteckých modelářů - žáků o putovní pohár starosty města Chlumce n.C.“.

Soutěžily děti do 12 let a to ve dvou kategoriích. V první kategorii se soutěžilo s házedly a ve druhé kategorii s modely na gumový pohon. Každý soutěžící měl 10 startů v každé kategorii. Hodnotila se délka letu modelů. Dosažené časy se sečetly a vyhodnotily. Pan starosta, Ing. Miroslav Uchytíl, předal putovní pohár absolutnímu vítězi Radku Petrovickému, který zvítězil ve dvou kategoriích.

Zleva Daniel Kalousek, Radek Petrovický, Matěj Zima

OSTATNÍ DĚTI SE UMÍSTILY TAKTO:

1. místo	Radek Petrovický
2. místo	Daniel Kalousek
3. místo	Matěj Zima
4. místo	Jiří Kubiček, Michal Černý
5. místo	Martin Černý
6. místo	Zdeněk Petrovický
7. místo	Petr Zima
8. místo	Vojtěch Cholasta, Jan Hašpl
9. místo	Lucie Panchartková
10. místo	Ondřej Hladík
11. místo	Jaromír Hašpl

Vítězi blahopřejeme a všem dětem přejeme hodně úspěchů a pěkných zážitků v modelářském sportu.

Děti, které mají zájem o tyto soutěžní modely, mohou přijít na **II. ročník zimní halové soutěže leteckých modelářů - žáků**, který se uskuteční 16. 2. 2008 v sobotu od 9.00 hodin v nové tělocvičně ZŠ.**Panchartková Lucie**
ped. prac. DDM

ÚSPĚŠNÝ ROK 2007 V JUDU

1. řada - vedoucí oddílu Petr Černohorský, Jiří Maryška, Miloš Steklý, trenér Pavel Zima,
2. řada - Michal Černý, Jaromír Hašpl, Matěj Vojt, Tomáš Vrzáň, Adam Černohorský,
Marek Drahorád, Veronika Bučková, Nika Palečková, Kateřina Švarcová, Veronika Šlechtová, Magda Ludvíková,
3. řada - Vítek Vojt, Vojtěch Drábek, Jáchym Valenta, Adam Švec, Petr Beran, Tomáš Drahorád, Matěj Drahorád, Jan Hašpl, Jakub Vidner, David Halberštát,
4. řada - David Barták a Dominik Wagner

Úspěšný loňský rok, tak by se dal nazvat rok 2007 pro chlumecké judisty. Zúčastnili jsme se celkem 18 soutěží, z toho dvou za hranicemi naší republiky. Měli jsme 165 startů a přivezli jsme 121 medailí - 43 zlatých, 49 stříbrných a 29 bronzových.

V letošním roce jsme také překonali hranici 1000 získaných medailí, které sbíráme od roku 1998. Obhájili jsme druhé místo v Polabské lize za Novým Bydžovem, třetí byl Kolín.

Bohužel se nám nepovedlo vybojovat účast na přebory republiky starších žáků. Pouze Miloš Steklý si přivezl další titul Mistra republiky v družstvech, který vybojoval s družstvem Jičina.

Chtěl bych touto cestou poděkovat zastupitelům města Chlumce nad Cidlinou, DDM Chlumec nad Cidlinou, firmě Datwyler Rubber Nový Bydžov a také rodičům, kteří nám v loňském roce pomáhali.

Černohorský Petr
vedoucí oddílu JK DDM

Nové tajenky našich křížovek

Znáte názvy chlumeckých ulic? Víte, kde je najdete?

V tajenkách našich křížovek najdete jména ulic a na svých procházkách, po nahlédnutí do plánu města, který lze získat v Informačním středisku Městské knihovny, je můžete navštívit.

1. Dravý pták
2. Pevný
3. Sdružení
4. Mašina
5. Sokolské slavnosti

6. Malé řešeto
7. Část věty
8. Český herec (†)
9. České město

Rozluštění na str. 31

LV

1	2	3	4	5	6	7	8	9
S	S	S	S	S	S	S	S	S

PS TÁBORNÍK Chlumeck nad Cidlinou

Výroční zasedání Pionýra Královehradeckého kraje

Již čtvrté výroční zasedání Krajské organizace Pionýra se konalo 6. října 2007 v Malšovicích. Předsedkyně krajské rady přivítala všechny přítomné i hosty - za krajský školní úřad se jednání zúčastnil pan Ondřej Knotek, za ÚRP místopředseda pan Martin Bělohlávek.

Při ohlédnutí za činností KOP KHK můžeme říci, že byla opravdu dobrá. Úspěšná byla akce Český den proti rakovině pořádaná KR Pionýra. Zapojilo se do ní šest pionýrských skupin, tj. cca 100 dobrovolníků z řad pionýrských oddílů. Úkol zněl: prodat co nejvíce kyticek. Podařilo se a výsledek byl opravdu dobrý - pionýři vybrali celkem 138.362 Kč. To byl loňský rok, letošní bude určitě ještě lepší.

Druhou velkou a povedenou akcí byla Bambiriáda. Je to prezentační akce občanských sdružení. Letos se konala v Hradci Králové, Jaroměři, Náchodě, Rychnově nad Kněžnou. Kdo se všechno Bambiriády zúčastnil: Český červený kříž, Vodní záchranná služba, Český svaz ochránců přírody, Junák - svaz skautů a skautek, Liga lesní moudrosti, Pionýrská tábornická skupina Maxim, Pionýrská skupina Přátelství, Rozmarýnek - mateřský klub, Pionýrská skupina Pohoda, Dům dětí a mládeže Klíč. Bambiriádu také navštívili pan senátor Karel Barták a náměstek primátora pro oblast kultury a školství pan Martin Soukup. Oba dny byly naplněné soutěžemi, hrami a dobrou pohodou.

V rámci letní činnosti uspořádaly pionýrské skupiny v našem kraji celkem 22 letních táborů, které trvaly 338 dní. Všechny tábory se zúčastnilo více jak 1.200 dětí do 18 let, což představuje v průměru 54 dětí na jeden tábor. Zástupci kraje navštívili skoro všechny tábory, vždy odjížděli s dobrým pocitem. Letní tábory Pionýra znamenají pro děti skutečně dobré využití a naplnění volného času. Za to patří díky všem vedoucím, kteří nad přípravou táborů a samotnou realizací stráví mnoho volného osobního času. Ti, kteří pro děti nezištně pracují, byli alespoň symbolicky odměněni.

V diskusi zaznělo mnoho dobrých nápadů, jak práci s dětmi ještě zlepšit. I přesto můžeme říci, že činnost Pionýra byla v našem kraji v uplynulém období velice dobrá a pro děti zajímavá. Do dalších dnů přejeme všem mnoho pracovních úspěchů a dobrých nápadů.

Břetislav Holas

Počátky zájmového pobytu v přírodě

Ernest Thompson Seton - Černý vlk

Svitek březové kůry

E. T. SETON napsal celkem 14 knih, které obsahují mnoho jeho poznatků ze života v přírodě. V této knize popisuje, jak na základě svých zkušeností založil první organizaci dětí a mládeže, ve které by se naučili chovat a přežít v přírodě, tábořit. Organizace se jmenuje Woodcraft - Liga lesní moudrosti. Zahrnuje historii hnutí a ideu Ligy lesní moudrosti, odpovídá na otázky, jak utvořit kmen, co je to rod lesní moudrosti, vysvětluje smysl kmenového sně-

mu, sněmovní kruh, zákony a zasvěcovací zkoušku lesní moudrosti a mnoho dalších zajímavostí.

Vše, co sepsal v několika kapitolách, má své opodstatnění a ukazuje, jak v organizaci pracovat a vychovávat k lásce k přírodě dětí a mládež.

Zálesácké znalosti - popisuje rostliny, stromy, zvířata v přírodě, ale také hvězdy, planety i měsíc a vždy ukazuje, jak může člověk pro přežití v přírodě takové znalosti použít.

Táboření - jaká je výzbroj družiny, kuchařské vybavení, stany, tábořiště, táborová rada, vedení tábora, táborový řád, totemový kůl, tábornický oheň, uzly, práce se sekerou, táborová kuchyně, jak si udělat totém, přístřešek z přírodního materiálu a mnoho dalších rad jak žít v přírodě.

Hry na táboře - závod Apačů, průzkum, vaření vody o závod, soutěž zručnosti, honba za poslem, honička ve dvojicích, tulení pochod, žabí poskoky, indiánský závod, přechod přes potok, kohoutí zápasy, předej krabičku a mno-

ho dalších, které si můžete v této knížce přečíst a také si sami zahrát.

Další kapitolou jsou podmínky Orlich per, Mistrovství lesní moudrosti a Cesty světa.

1. Cesta světa - podmínky práce na zahrádce, zkouška zraku, rozdělování ohně, cestování, chůze, jízda na kole.
2. Cesta světa - uzly a provazy, vaření v přírodě, tábornické znalosti, znalost přírody, spojení a mnoho jiných věcí.
3. Cesta světa - vedení kolektivu, organizování zábavy, hrncářské umění, vyřezávání ze dřeva, práce z kůže, kreslířské umění.
4. Cesta světa - táborové vybavení, stavba přístřeší, zálesáctví, dovednost, zdraví.

Mistrovství lesní moudrosti - různé odbornosti jako třeba běžec, botanik, znalec indiánské lesní moudrosti, lesák, táborník, celkem 39 odborností, které může získat každý člen rodu.

Tato kniha je věnována jak chlapcům, tak i děvčatům. Seton píše o dívkách, které jdou po cestách lesní moudrosti.

„Víš, jak má žít, aby překypovala silou, snaží se o pochopení přírody, chrání všechny krásné tvory ve své zemi. Všímá si nebe a zná tajemství hvězd. Ví, kde tábořit, vařit, jak žít v primitivních podmínkách. Umí všechny domácí práce (šit, postarat se o malé děti). Umí jednat s lidmi vždy takovým způsobem, kterým si všechny nakloní. Chová se statečně při nebezpečí i při řešení vlastních problémů. Dělá všechno

podle svého nejlepšího svědomí, ať je postavena na kterékoliv místo.“

Lesní moudrost říká všem, kteří chtějí jít touto stezkou - snaž se pochopit smysl sněmovního kruhu, sněmovního ohně a kmenového přátelství. To všechno nám dává Liga lesní moudrosti. To všechno dohromady znamená skutečné lidství. Z knihy jsem pro vás vybral to nejdůležitější. Pokud se chcete dozvědět víc, můžete si ji koupit v knihkupectví nebo si ji vypůjčit v městské knihovně.

Břetislav Holas

DOPLŇOVAČKA
Rozluštění roháčku ze str. 28:
KLARETOVA

DOBRÁ RADA NAD ZLATO

Stalo se vám už někdy, že jste potřebovali v nesnazi poradit? Jakby ne, přece kdo nic nedělá, nic nezkaží...

Třeba jste na dovolené, cestujete a chatka není vybavena chladničkou. Co s choulostivou potravinou? Už se vám stalo, že jste si potřísnili slavnostní oděv, zrovna když jste už měli odejít? Stane se nečekaně ledacos a teď „babo“ rad! Kde však vzít vhodnou babu, pardon, radu?

Můžete to být vy, já, kdokoli, kdo se dostal do nesnází. A protože dobré zkušenosti se rády tradují, proč tedy dobrými radami nepomoci na světlo v Chlumeckých listech?

A tak začneme s dobrými radami již od 1. čísla našich Listů již v lednu. Rady budeme číslovat a doufáme, že i vaše rady, rady Vašich babiček, dědečků i sousedů budou radami dobrých přátel a ne osidných šotků. Dobrých rad, hlavně těch lety užívaných a vyzkoušených, není nikdy dost!

Tedy posílejte, posílejte, otiskneme každou dobrou radu. Příspěvky vhodte do naší schránky v průchodu městského úřadu. Prosíme však, své příspěvky (rady) podepište. Podpis

je důkazem pravdivosti, ale nebude zveřejněn, pokud si nepřejete. Uveřejněny budou jen iniciály.

Neváhejte, čekáme!

Rada č. 1 (dále jen R.): Řezané kupované květiny nejsou právě levné, a proto je zájmem každého uchovat je co nejdéle svěží. Řez by měl být co nejdelší a Japonci jej dokonce doporučují provádět pod vodou, aby do buněk rostliny nevnikl vzduch a nebrzdil přívod vody. Křehké stonky je možné (též pod vodou) propíchat. Zvýší se tak přístup vody do tkání rostliny. Životnost mnohých květin někdy prodlouží troška cukru nebo kousek acylpirinu přidaného do vody.

R. 2: Proutěné košíky, stínidla apod. potřebují občas (alespoň 2x ročně) omýt v mydlinové vodě s přísadou soli. Proutí tak zůstane tuhé a nebude se lámat.

R. 3: Řízek připravený ke smažení zkuste po obalení moukou a strouhankou ještě omočit v rozšlehaném bílku. Výsledek vás příjemně překvapí.

VA

Životní moudra

✚ Dospělý je člověk, který už ví, že proti blbcům nic nezmuže.

Gabriel Laub

✚ Často zadrží kance i docela malý pes.

Ovidius Naso

✚ Jak málo stačí člověku ke štěstí, někdy stačí pouze ztratit paměť.

V. Javorský

✚ Nebezpečnější než kouření je podkuřování.

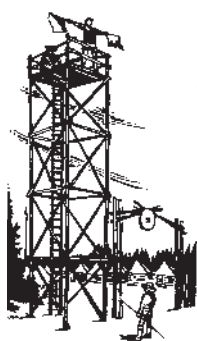
Václav Dušek

✚ Pokud se muži v manželství daří zle, jsou vždy na vině obě strany: jak žena, tak tchyně.

NN

✚ Posloupnost věcí podle J. Tuwima: Sentiment, kompliment, temperament, moment, lament, aliment.

LV

SKAUTSKOU STEZKOU

ÚNOR - „MĚSÍC HLADU“

Když napadne čerstvý sníh, je příroda nejen krásná, ale dokáže i mnoho vyprávět o svém životě. Stopy ve sněhu jsou jako kniha, která správnému zálesákovi dokáže sdělit mnoho zajímavého...

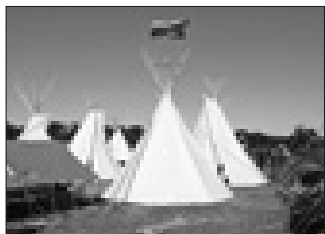

WORLD SCOUT JAMBOREE 2007
- 27. 7. až 8. 8. 2007

(5. pokračování)

Po obrovském Hylands parku jsme se pohybovali s Pandou bez problémů díky našemu průvodci Tarzanovi, jinak členu servistému jamboree, který již týden před zahájením pomáhal budovat zařízení jamboree. Při naší návštěvě si vyměnil službu ve stanu ISGF, kde působil jako průvodce, a věnoval se nám. Kdo nebyl na jamboree, neuvěří, že jsme pochodovali od 9.00 do 16.00 hod. a stejně ještě mnoho a mnoho věcí neviděli...

Fotografovali jsme subcampy, kde byli ubytováni účastníci - ale jen zvenčí, protože návštěvníkům byl vstup zakázán (Tarzan během svého pobytu pořídil další fotografie i uvnitř campů). Tábory byly velice různorodé. Většina českých „jamoddílů“ (češtino, braň se!) měla stany s podsadou, ale plzeňští si postavili tábor z tee-pee.

Plzeňská tee-pee

Ostatní národy měly stany podle svých zvyklostí - polští harceři hangáry, arabové beduinské stany, ale většinou se vyskytovaly moderní kopule s podlážkou. Jednotlivé tábory měly i velké stanové přístřešky, které sloužily jako jídelna a společenský stan. A nejdůležitější byly vstupní brány do jednotlivých táborů - tam se každý chtěl představit originální, velkolepou (v mezích možností z domova dovezeného dřeva) stavbou.

Moravští skauti

Každý tábor si denně vyzvedl od organizátorů potraviny a na propan-butanových vařících si uvařil. V celém areálu nesměl být zažehnut žádný oheň - pro nás české skauty něco nepředstavitelného! Žádný slavnostní táborák jamboree - žádné uhlíky ze slavnostního ohně, které by se přivezly domů a staly se součástí posvátných ohňů. Inu, doba

se mění - ale všichni chápali, že požár v areálu by měl nezodpovědné následky!

Další kroky směřovaly do prostorů, kde se prezentovaly jednotlivé národní organizace. Pro nás, středoevropské suchozemské skauty (netýká se našich vodních skautů!), budou vázané stavby vždy exotikou - a bylo jich zde mnoho. Postavit obrovské ruské kolo, houpačky, kolo-toče a další stavby bez jediného hřebíku, to je kus skautského kumštu.

Houpačka bez hřebíku

Všechny národní expozice se snažily představit své charakteristické skautské i případně neskautské zajímavosti. Někdo se chlubil svojí skautskou historií, někdo vařil národní jídla, nechyběly ani ukázky paličkování krajek nebo malování triček, národní tance, zkrátka obrovské množství aktivit, každá jiná, všechny zajímavé!

Na válečné stezce
(pokračování příště)

STŘEDISKO ČERNÉHO HAVRANA CHLUMEC n. C.

Je tradicí, že v předvánočním čase se setkávají skauti se svými přáteli a příznivci. Mladí se chlubí svojí činností a starší obdivují, co všechno vlčata, světlušky, skauti i skautky pod vedením obětavých vůdců a činovníků během roku zvládli. Sobota 1. prosince 2007 měla však daleko slavnostnější průběh - středisková rada se rozhodla, že k uctění památky mnohaletého náčelníka chlumeckého střediska Junáka br. Karla Felgra pojmenuje středisko jeho skautským jménem.

A tak Říhův dům se naplnil nejen skautskou i neskautskou drobotinou, ale bývalými i stávajícími skautskými činovníky a mnoha rodiči, kteří se přišli podívat na své ratolety. A bylo se na co dívat! Sestra Krenčíková a br. Liška prová-

Křest střediska Černého havrana

Ses. Krenčíková a br. Liška

děli v oranžových tričkách s emblémem střediska „Černého havrana“ celým pořadem, kde moderní technika se střídala se zpěvem a scénkami.

Rok 2007 byl ve světě i u nás věnován oslavám stoletého výročí skautingu - obrovské množství akcí, včetně 21. světového World Scout Jamboree v Anglii, provázelo skauty i veřejnost po celý rok. I v české televizi a rozhlasu bylo mnoho pořadů se skautskou tematikou a krátké videozáznamy nechyběly ani v Říhově domě - spolu se snímky natočenými našimi táborníky velice zapůsobily na všechny.

Světlušky ve scénce

Vyvrcholením byl slavnostní křest chlumeckého střediska Junáka - tato čest byla svěřena dceři Černého havrana, sestře Jitce Felgrové-Liškové. Vodou z tábořiště v Břehách u Přelouče uronila několik kapek z polní láhve na nový (a velice pěkný) znak střediska a popřála všem mnoho krásných a nezapomenutelných zážitků v jejich skautském životě.

br. Mgr. Jiří Veselý - Dan

SKAUTSKÝM SVĚTEM

Zimní výprava. Sraz v 7.15 hod. na nádraží ČD - cíl utajen. Výpravu vede Ota. Výprava na výstavu do Lysé n. L. Tradičně jedeme na výstavu Řemesla, která se do nedávna nazývala „Hobby“. Sraz na nádraží ČD v 7.15 hod, jízdenky si zakoupí každý sám, výpravu vede Mika. Jedeme v pátek (datum výstavy do uzavěrky Chlumeckých listů zatím neznáme)!

MOUDRA

„OPTANDUM EST, UT SIT MENS SANA IN CORPORE SANO.“ aneb „Chtějme, ať zdravá mysl nám zůstane ve zdravém těle“.

Iuvenalis

Do nového roku 2008 jsme přáli svým přátelům i sobě mnoho krásných věcí, vyslovovali jsme mnohá předsevzetí - ale většina z nás by určitě přivítala vyplnění přání římského básníka. Satirik Decimus Iunius Iuvenalis se narodil kolem roku 50 n.l.

Skautskou stezku připravil br. Vlad. Köhler - Mika

Inzerce

Detaily z chlumecké přírody

Předmluva

Článek, který následuje, je prvním dílem seriálu zaměřeného na detaily chlumecké přírody. Cílem seriálu bude přinášet informace o někdy známých, jindy neprávem opomíjených živočišných druzích, které s námi sdílí životní prostor. Uvědomění si existence těchto mnohdy drobných či nenápadných, nicméně v detailním pohledu často velice krásných a zajímavých tvorů přináší zásadní obohacení pohledu na svět okolo nás a přináší nejen poučení, ale i zvýšení citlivosti k problémům soužití lidí a přírody. Věříme, že alespoň tímto malým dílem přispějeme k povzbuzení zájmu o prostředí, ve kterém žijeme, a o naše „spolubydliče“, kteří si zaslouží naši pozornost i ochranu.

Autorem seriálu je **Pavel Trhoň**, který se sice narodil v Chlumu nad Cidlinou (v roce 1970), nicméně prvních 23 let svého života prožil v nedalekém Novém Bydžově, aby se následně „přiznal“ zpět do Chlumce, kde od té doby s drobnou přestávkou žije. Sám se tedy považuje za „Chlumečko-bydžováka“ a z této oblasti také vytěžuje materiál pro tento seriál. Pavel Trhoň vystudoval Přírodovědeckou fakultu Univerzity Karlovy v Praze a i když se v profesním životě věnuje poměrně odlišné aktivitě, kterou je vedení obchodu v královéhradecké společnosti působící v oboru geografických a jiných informačních systémů, jeho dlouhodobý aktivní zájem o přírodu se, spolu s fotografováním jako jedné ze stěžejních volnočasových aktivit, jimž se aktivně věnuje, a snahou o posílení povědomí obyvatel našeho regionu o přírodě, která je obklopuje, stal hlavním impulzem pro přípravu seriálu článků pro Chlumecké listy. Jako fotograf se Pavel Trhoň zaměřuje především na detaily a makrofotografii, nicméně ani jiné žánry mu nejsou cizí. Z dalších aktivit, jimž se, kromě rodiny, samozřejmě, věnuje ve svém volném čase, lze uvést aktivní vystupování v různých hudebních souborech rozličných žánrů, akvaristiku, sjezdové lyžování, turistiku a další. Detaily z chlumecké přírody tedy nejsou možná jediným tématem, ke kterému autor v budoucnu přispěje.

Kontakty: e-mail: pavel@trhon.cz,
www stránky: <http://www.trhon.cz>

Dravci v zimě

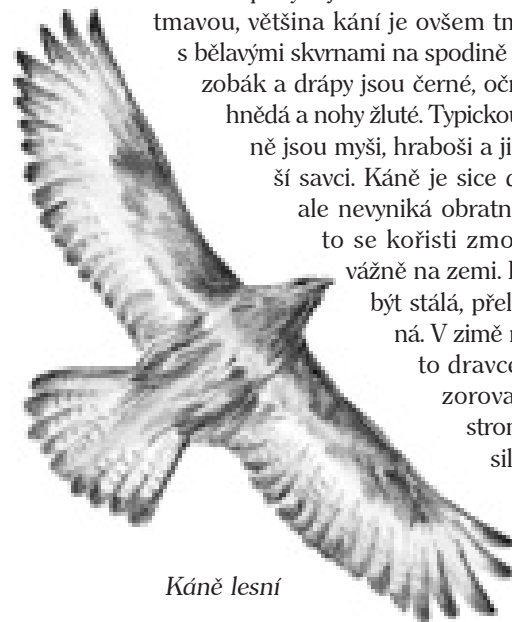
- část první

Zima je obdobím útlumu aktivity živých tvorů v přírodě (s výjimkou člověka), pro které nastává nejtěžší období roku, během kterého budou muset pečlivě vážit výdej energie oproti potřebě nalézt dostatečné množství potravy a zajistit si další podmínky nezbytné k přežití tohoto roč-

ního období. Ptáci patří k těm, na které zimní nepohoda dopadá nejhůře. Zvláštní postavení mezi ptáky, bez ohledu na roční dobu, mají jistě dravci. Stejně jako i mezi ostatními ptáky i mezi dravci je řada druhů, které řeší nepřízeň zimního období stěhováním do teplejších krajů. Řada druhů u nás ovšem zůstává i na zimu a jsou i takové, pro které je naše zima lákavá svojí mírnou povahou oproti zimě v jejich domovině, a tak je pro ně Česká republika tím pravým teplým krajem.

Dále se budeme stručně věnovat dravcům, kteří mohou být v zimě pozorováni na Chlumecku a Bydžovsku. Druhy jsou v textu seřazeny podle hojnosti jejich výskytu.

K jistě nejznámějším a nejhojněji pozorovaným dravcům v průběhu celého roku patří **káně lesní** (*Buteo buteo*). Spolu s poštolkou obecnou patří káně lesní k vůbec nejhojnějším evropským dravcům. Svoji celkovou délkou 50-60 cm i hmotností 0,7-1,3 kg je káně srovnatelná s jestřábem, v letu však působí mohutněji. Zbarvení káně lesní je poměrně variabilní, čímž se odlišuje od ostatních dravců, kteří jsou ve svém zbarvení typicky velmi málo proměnliví. Variace zbarvení káně lesní se pohybují od velmi světlé až po velmi tmavou, většina kání je ovšem tmavohnědá s bělavými skvrnami na spodině těla a krku, zobák a drápy jsou černé, oční duhovka hnědá a nohy žluté. Typickou kořistí káně jsou myši, hraboši a jiní drobnější savci. Káně je sice dobrý letec, ale nevyniká obratností, a proto se kořisti zmocňuje převážně na zemi. Káně může být stálá, přelétává i tažná. V zimě můžeme tyto dravce často pozorovat sedící na stromech podél silnic a identifikovat je můžeme také podle výrazného

Káně lesní

hlasu - káně patří mezi nejukřivenější dravce vůbec a její „víj“ je skutečně nepřeslechnutelným poznávacím znakem.

Velmi zajímavým zimním dravcem je **káně rousná** (*Buteo lagopus*). Káně rousná je typickým ptákem evropských, asijských a severoamerických tunder, který k nám přilétá jen na zimu, během které loví na polích společně s káně lesní. Káně rousná je právě v tomto čase velmi hojná a je možné odhadnout, že tvoří cca 50 % všech pozorovaných kání. Vzniká tak mylný dojem přemnožení káně lesní. Od káně lesní se káně rousná liší především bělavou hlavou, opeřením běháků až k prstům a světlým ocasem s černou koncovou páskou. Bělavou hlavu má ovšem i poměrně častá barevná varieta káně lesní, hlavním rozpoznávacím znakem jsou tedy celoopeřené běháky. Káně rousná

si často troufne i na větší kořist než káně lesní, a proto ji myslivci ve svých revírech nevdají rádi.

Dravým ptákem, který bývá v poslední době dokonce i hojnější než poštolka, je typický zástupce čeledi krahujcovitých - **krahujec obecný** (*Accipiter nisus*). Jedná se o drobnějšího dravce přibližně velikosti holuba, svrchním břidlicově šedým a spodním rezavě hnědým příčně páskovaným zbarvením, šedohnědým zobákem, jasně žlutými nohama a žlutou oční duhovkou (zbarvením se podobá starému jestřábovi - viz dále). Létá velmi prudce a výborně kličkuje mezi větvemi stromů a v křovinách. Krahujec může být stálý, potulný i tažný. Někteří naši krahujci odlétají na zimu do Itálie, Francie či Portugalska, jiní k nám ovšem v tuto dobu přilétají ze severovýchodních zemí. Pozorování krahujce obecného je právě především v zimě usnadněno jeho častým pobytem v blízkosti lidských sídel, kde loví vrabce a jiné drobné ptáky.

Dalším dravcem, kterého můžeme v zimě poměrně často pozorovat, je **poštolka obecná** (*Falco tinnunculus*). Tento všeobecně známý sokolovitý pták se často vyskytuje v blízkosti lidských obydlí i v otevřené krajině. Na zimu část poštolek odlétá. Hřbet a křídla poštolky jsou svrchu rezavohnědé barvy s černými skvrnami, samička má pak hnědé temeno hlavy i ocas, samec má hlavu i ocas šedé. Stavby poštolek se v poslední době snížily paradoxně v důsledku přemnožení myši. Příčinou úhynu poštolek totiž často bývá otrava jedem na hlodavce přenesená na tyto ptáky při jejich lovu.

Nejen pozorovatel přírody by měl také vědět, jak se zachovat v případě nalezení raněného ptáka či jakéhokoli jiného živočicha. V takovéto situaci vždy volejte Stanici pro zraněné a handicapované živočichy. Chlumecko náleží do spádové oblasti stanice v obci Pátek, tel. 603 864 822. Stanici, do jejíž působnosti spadá Bydžovsko, je Jaroměř, tel. 605 251 434. V případě potřeby je možné volat kteroukoli z těchto stanic a vyčkat na příjezd odborníka, který se již postará o vše potřebné.

V příštím pokračování se budeme věnovat dalším dravým ptákům zimního Chlumecka a Bydžovska v čele s jestřábem

Poštolka obecná

lesním a ptačím králem orlem mořským a kromě informací o několika dalších ptačích druzích se dočtete i o jednom skutečném světovém unikátu přímo souvisejícím s naším krajem.

Poznámka: I mimo řád dravců nabízí letošní zimní příroda Chlumecka a Bydžovska mnohé zajímavosti. Z nich lze zmínit např. výskyt místně vzácné sovy kalouse pustovky, možnost pozorování volavky bílé či hojných kormoránů velkých. Naše příroda ovšem i postrádá některé pravidelné zimní hosty, kterými byli např. brkoslavové severní. To, že letos nepřiletěli, resp. nebyli dosud pozorováni, by mohlo věštít mírnější zimu, než bychom si my všichni, tedy alespoň lyžaři, přáli.

Text, fotografie a kresby: **Pavel Trhoň**
Odborná spolupráce: **Jan Kohout**

Použitá literatura:
Einhard Bezzel: Ptáci; Rebo Productions CZ, spol. s r. o., Dobruška, 2003
Jan Hanzák: Velký obrazový atlas ptáků; ARTIA, Praha, 1974
RNDr. Miroslav Bouchner: Kapesní atlas ptáků; Státní pedagogické nakladatelství, n. p., Praha, 1975

Jak se (ne)změnilo naše město v průběhu století

CHLUMECKÁ FOTBALOVÁ ŠKOLIČKA

Ve spolupráci s DDM založil FK Chlumec od nové sezony „Chlumeckou fotbalovou školičku“ pro hráče spadající do kategorie mladších elévů, což jsou v tomto roce kluci ročníků nar. 1999 a mladší.

Tento projekt má za sebou úvodní tři měsíce, a proto jsme pozvali k rozhovoru trenéry Martina Fírbachera (MF), Ladislava Hegera (LH) a Petra Kycelta (PK).

Kde vznikl nápad založit Chlumeckou fotbalovou školičku (dále jen CHFŠ)?

MF: Spolupráce fotbalového klubu a DDM funguje již několik let zpátky na solidní úrovni. V letošním roce jsme se rozhodli, že ke kategorii mladší přípravky připojíme i tzv. předpřípravku, což jsou hráči ročníků 2001-2002, tedy děti, které chodí do první třídy ZŠ, nebo i do mateřských škol. Podobné projekty už na několika místech v Čechách úspěšně fungují. My jsme ho nazvali Chlumecká fotbalová školička.

Jak byste zhodnotil úvodní tři měsíce fungování CHFŠ?

LH: Od Josefa Skalického, který přešel ke kategorii starších žáků, jsme převzali výborně připravené mužstvo mladších elévů, které jsme doplnili o některé mladší hráče, a vznikl tak kádr, který čítá 30 hráčů! Je jasné, že

mezi kluky jsou určité výkonnostní rozdíly, a tak na tréninkových jednotkách jsou vždy minimálně dva trenéři, kteří si hráče rozdělí na skupiny.

U těchto nejmladších fotbalistů je znát každý měsíc tréninku a je opravdu radost se dívat na to, jak se kluci zlepšují. Takže zatím jsme určitě spokojeni.

Mladší příprava hraje okresní přebor. Jak si mužstvo na podzim vedlo?

PK: Do soutěže jsme vstupovali s tím, že hlavním cílem bude zapojit co nejvíce hráčů a nijak zbytečně neaktualizovat kvůli výsledkům, protože ty nejsou u těchto kategorií nijak podstatné. Důležité je, aby kluky fotbal bavil a chtěli se dále zlepšovat. Proto i nás hodně překvapilo celkové čtvrté místo se ziskem 40 bodů. Sehráli jsme řadu kvalitních utkání. Zaznamenali jsme jen jedinou prohru a čtyři remízy. Ve většině utkání jsme pravidelně střídali 16 hráčů (hraje se 7+1). Tato soutěž se hraje turnajovým způsobem, kdy se vždy o víkendů sehrají dva zápasy. Podzimním vrcholem pro nás byl asi závěrečný turnaj, ve kterém jsme nejprve porazili 1:0 do té doby neporažené Předměřice, a remizovali 1:1 s druhým Čemilovem.

Kdo tvořil hráčský kádr?

LH: Kádr CHFŠ tvoří tyto hráči: Jan Lehký, Miroslav Sedláček, Michal Novotný, David Bubník, Daniel Rakouský, Vojtěch Doležal, Vojtěch Kycelt, Jan Novotný, Adam Suchánek, Willy Gallamb, Vojtěch Cholasta, Jan Mahr, Martin Pilný, Roman Šedivý, Filip Fírbacher, Petr Staněk, Filip Bambas, Lukáš Heger, Vít Fuxa, Martin Vavřínek, Ladislav Herz, Jan Kralovič, Libor Lajtoch, Jiří Mareš, Vojtěch Kárník, Michal Dlouhý, Martin Heger, David Stejskal, Martin Kříž.

Jak bude CHFŠ fungovat v zimním období?

MF: Od začátku listopadu trénujeme 2x týdně v tělocvičně. Oproti loňskému roku chceme absolvovat více halových turnajů, ve kterých se kluci střetnou i s týmy zvoucích jmen jako např. Slavia Praha, Slovan Liberec, FC Hradec, Vysočina Jihlava a další. Hned první turnaj v hale skončil velkým úspěchem. Zvítězili jsme v turnaji o okresního halového přeborníka, který se konal v Předměřicích!! Hráči ročníku 2001 poté absolvovali turnaj v Hradci Králové a skončili na pěkném třetím místě, když za sebou nechali i mužstva FC a Olympia Hradec.

V prosinci pro kluky připravujeme vánoční besídku a na přelomu března - dubna bychom chtěli absolvovat soustředění. Vše závisí také na financích. I z toho důvodu využíváme sokolovnu a tělocvičnu ZŠ místo větší Slavickovy haly, která by nám vyhovovala určitě lépe. Bohužel v našem městě nefunguje zavedená praxe z jiných měst, že domáci mládežnické oddíly platí menší nájem. Snad se to někdy změní.

Co říci závěrem?

MF: Do projektu CHFŠ jsme vstoupili s nadšením a věřím, že nám vydrží i nadále. Na závěr bych chtěl poděkovat všem našim svěřencům za píli a snahu, jejich rodičům, kteří, stejně jako hráči, vytvořili výbornou partu. Nesmím zapomenout ani na své trenérské kolegy Láďu Hegera, Petra Kycelta, Tomáše Hrabíka a Vladana Kárníka a v neposlední řadě také na paní Jitku Koulovou a celý DDM, který nám spolu s vedením FK vytváří podmínky k činnosti. Všem přeji úspěšný nový rok 2008.

Mladší příprava FK Chlumec - vítěz okresního halového přeboru

Taneční ještě jednou

Vážení čtenáři, příznivci společenského tance,

dovolte nám, abychom touto cestou poděkovali všem zainteresovaným, kteří se podíleli na bezchybném průběhu podzimních tanečních kurzů 2007 v sokolovně v Chlumci nad Cidlinou. Je to především kolektiv pracovníků TJ Sokol Chlumec nad Cidlinou.

Velký dík patří také divadelníkům a tanečním skupinám SHE-POT a DUP-POT, kteří překvapili při svých čertovských hrátkách na parketě a zpestřili již tak naplněný program Mikulášské prodloužené. Bylo to velmi milé překvapení pro plný sál.

Také bychom chtěli poděkovat našim „studentům tance“, jak se zodpovědně, (a nejenom oni, ale i jejich rodiče), připravovali a brali vážně veškeré legrácky, které jsme pro ně vymysleli a připravili.

Je nutné vědět, co se našim mladým líbí a co by eventuálně chtěli změnit. Vždy je co zlepšovat a my rádi uděláme vše pro to, aby se našim mladým v tanečních líbilo, aby se dobře bavili a dlouho na taneční vzpomínali.

A proto jsme využili velkého zájmu žáků podzimních tanečních 2007 o ta-

nec a rozhodli jsme se, že pro ně uspořádáme taneční soutěž, která se bude konat v dubnu 2008. Soutěž je určena výhradně pro absolventy podzimních tanečních kurzů 2007. Případní zájemci se mohou přihlásit u pana Děducha. Samozřejmě, že již přihlášené páry necháme zahálet a pozveme je před soutěží na dvě tréninková soustředění, kde s nimi probereme některé figury čtyř soutěžních tanců. Potěšilo nás, že více jak polovina párů z našich tanečních kurzů se již do soutěže přihlásila. Termíny tanečního soustředění a přesný termín soutěže vám včas oznámíme. Není nic lepšího, než si rozšířit své taneční dovednosti. Člověk nikdy neví, kdy se mu toto umění bude hodit. Třeba to bude pro některé taneční páry podnět se i nadále věnovat společenskému tanci. Přijďte podpořit naše páry na taneční soutěž.

Závěrem vám všem velmi děkujeme za krásná sobotní odpoledne a večery strávené v Chlumci nad Cidlinou a dovolte nám, abychom vám ještě jednou popřáli hodně zdraví, lásky a splnění všech přání v roce 2008.

Květa a Josef Prouzovi
taneční mistři

Ples tanečních

I v letošním roce se v chlumecké sokolovně tančí. Začalo se opět, jako tomu bylo i v předcházejících letech, tanečními pro přátelské a manželské páry, tedy pro pokročilé. Je již tradicí, že i v těchto tanečních se objeví dospělé páry, které se chtějí naučit tančit. Těmto párům je věnována větší pozornost a zaměřujeme se hlavně na základní kroky jednotlivých tanců. V dalším roce se již ostatním párům velmi dobře vyrovnají a nikdo nepozná, že jsou začátečníky. V letošním kurzu je i mnoho čerstvých absolventů základních tanečních, kteří se velmi dobře zapojili do tance s opravdu pokročilými páry.

Hned druhý pátek v měsíci lednu zazněly v sokolovně taneční skladby již 3. Plesu tanečních. Sešlo se zde mnoho párů ze základních tanečních kurzů, ale i z pokročilých. Na parketě tančily i páry, které jsme v tanečních nikdy neviděli, což nás velice potěšilo. Chtěli bychom tímto upozornit, že ples tanečních je nazván takto proto, že se na něm hraje taneční muzika, na kterou se dají velmi dobře tančit všechny tance, a ne jak tomu bývá na jiných plesích, kde za jeden večer zahrají 1x waltz, tango, polku, valčík a jinak se hraje taková hudba, na kterou můžete tančit, co chcete.

Milým překvapením bylo v průběhu večera vystoupení chlumeckých mažoret, které svým uměním ples velmi oživilo. Také kapela pana Ivo Kučery vnesla do sálu taneční atmosféru. Brzy po zahájení navázala kontakt s tanečníky a po půlnoci, kdy skončil předepsaný taneční pořádek, si program tanců určovali tanečníci sami a kapela hrála a hrála až do pozdních nočních hodin.

Na závěr bych Vás všechny, kdo máte rádi tanec, chtěla pozvat již nyní na další ples tanečních, který bude v lednu 2009, opět v Sokolovně v Chlumci nad Cidlinou.

Ples není určen jen pro účastníky tanečních kurzů, ale je otevřen všem příznivcům společenského tance.

Již nyní se na Vás velmi těšíme.

Manželé Prouzovi

Inzerce

TJ Sokol se omlouvá čtenářům za chybné datum zahájení tanečních kurzů v sokolovně, uvedené v Chlumeckých listech 12/07. Správné datum je 30. srpna 2008. Děkujeme za pochopení.

Výbor TJ Sokol Chlumec n. C.

CHLUMECKÝ SOKOL ZA DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY

Podpis Mnichovské dohody 29. září 1938 (zástupci čtyř zemí Velké Británie, Francie, Německa a Itálie) znamenal pro celou československou společnost zdrcující morální otřes. V důsledku přijetí mnichovského diktátu čs. politikou reprezentací byla republika nucena vzdát se svých pohraniční území; Sudety připadly Německu, Těšínsko Polsku a jižní část Slovenska a Podkarpatské Rusi Maďarsku. Všeobecná frustrace ze „zraedy západních spojenců“ měla za následek šířící se nedůvěru vůči politickému uspořádání státu i vůči samotnému demokratickému systému, který se nyní - tváří v tvář diktatuře - jevil slabým. Mnozí lidé propadli apatii, čímž přispěli k postupnému úpadku demokracie v období druhé republiky (říjen 1938 až březen 1939).

Pro Sokol, který vždy představoval pilíř demokracie a zdravého vlastenectví, byl takový vývoj obzvlášť hořký. Záborem pohraničí navíc utrpěl i značné ztráty; z 43 sokolských žup v českých zemích bylo okleštěním státu postiženo hned 26 z nich. Sokol zde přišel v důsledku nového určení hranic o 370 jednot a 79 poboček. Navíc, na Slovensku byly sokolské jednoty po vyhlášení slovenské autonomie l'udáckým režimem rozpuštěny, takže zde Sokol ztratil všech 6 žup se 146 jednotami. Zákaz činnosti brzy postihl i 7 jednot na Podkarpatské Rusi.

Pocidlinská župa Denisova sídlící v Chlumci nad Cidlinou sice o žádnou jednotu nepřišla, nicméně z ryze vnitrozemské župy se po Mnichovu rázem stala župou příhraniční. Nejsevernější jednotou župy, Sokol Ohnišťany, nyní ležela jen 20 kilometrů od německých hranic. S novými poměry byla župa Denisova nejvíce konfrontována prostřednictvím svých jednot v Chlumci n. C., Novém Bydžově a Městci Králové, které do té doby vykonávaly (po vzoru desítek jiných) ochrannou činnost jim přidělených jednot v pohraničí. V prvo-republikové éře tak tyto tři sokolské spolky finančně i morálně podporovaly svěřenecké jednoty v Chrástavě u Liberce (v případě Chlumce), na Benec-

ku (v případě Bydžova) a ve Smržovce (v případě Městce). Po mnichovských událostech se „svěřenky“ rázem ocitly na německém území, což prakticky znamenalo jejich likvidaci. Činovníci tamních sokolských jednot proto urychleně nechali převézt listinný materiál, sokolské prapory a další důležité věci ke svým vnitrozemským bratrům, aby se tyto cennosti nedostaly do rukou Němců.

V souvislosti s postupným obsazováním Sudet německou armádou docházelo k masovému útěku resp. vyhánění tamního českého obyvatelstva, které pak logicky hledalo útočiště na území okleštěné republiky. Konkrétní opatření ohledně péče o uprchlíky dohodlo ministerstvo sociální péče, jež v této věci spolupracovalo i s vedením Československé obce sokolské a dalšími tělocvičnými organizacemi. Díky tomu byl do celé věci zapojen i chlumecký Sokol, který následně poskytl azyl desítkám rodin, jež opustily domov po obsazení Chrástavy německými vojáky (dne 3. října 1938). Vedení místního Sokola poskytl uprchlíkům provizorní ubytování v sokolovně a poté jim aktivně pomáhalo získat ve městě stálé ubytování a zaměstnání.

Události poloviny března 1939, které v rychlém sledu přinesly odtržení Slovenska, následnou německou okupaci českého vnitrozemí a vyhlášení Protektorátu Čechy a Morava, znamenaly nástup nejtragičtějšího období našich moderních dějin. Sokolové, podobně jako nemalá část české veřejnosti, však nechtěli rezignovat a pokorně se smířit s daným stavem. Župní vzdělávatel Josef Plítek tehdy jasnými slovy demonstroval sokolskou odhodlanost ne-rezignovat:

„Nutno nám všem věrným Čechům a sokolům uchovat si mravní odolnost národa, nikdy nezapomenout, že jsme členy jedné velké sokolské rodiny, pro ni žít a pracovat i v dobách nejtěžších, jít za krásnou a velkou myšlenkou sokolskou, ruku v ruce duchem svorným a nerozdílným. Nikoli křikem a rámu-sem, ale tichou a obětavou prací pro

vlast a národ! V tom budiž všichni zajedno! V kázni, síle a svornosti budoucna jsme. Vlasti stráž!“

Sokol jako garant demokratického vývoje státu nyní zákonitě převzal roli jeho obránce; v rámci sokolského pojetí vlastenectví byla oběť vlastního života v boji za svobodu považována za čest. Takto smýšleli ti sokolové, kteří věrně heslu „Útokům nepřátel vlast odolá, dokud ji chránit bude paže sokola“ zahájili protifašistickou odbojovou činnost.

Nedlouho po okupaci se v Protektorátu začaly formovat první ilegální skupiny sokolů, které byly začleněny do vojenské odbojové organizace Obrana národa. Ta se zaměřovala na zpravodajskou činnost, shromažďování zbraní a - v rámci příprav celonárodního povstání - i na budování tajné armády. Jedna taková skupina se ustavila i v Chlumci a jejím štábem se stal hostinec Josefa Maliny. Malina kolem sebe soustředil několik předních činovníků jednoty, kterými byli: učitel Josef Havlín, Josef Plítek a Bohumil Tamele, dále sklenář Antonín Šetlík, úředník ředitelství čs. drah Ota Ettel, úředník pošty Josef Jiránek či sokolník Jaroslav Víšek. Ačkoli ještě gestapo nepřišlo chlumeckým odbojářům na stopu, nechalo hned první den války (1. září 1939) preventivně zatknout čtyři přední osobnosti místního Sokola a Československé obce legionářské: Jiřího Olivu, Josefa Hrnčíře, Bohumila Tameleho a Josefa Jiráňka. Poslední jmenovaný na své zatčení později vzpomínal takto:

„Co vypravuji vlakovou poštu k další jízdě do Hradce Králové, objevi se četnický strážmistr. ‚Pane Jiránek, máme vás předvést.‘ ‚Kam?‘, ptám se. ‚Bylo zde gestapo a nařídilo předvedení. Již jsme vás hledali doma a na poště.‘ Byl to strážmistr Starý. Šli jsme vedle sebe a on praví: ‚Máte-li nějaké letáky, nenápadně je hodte do vedlejšího křoví.‘ To již jsem tušil něco nepříjemného a dal jsem peníze - měsíční gázi, kterou jsem měl u sebe - Starému, aby ji odevzdal u nás doma, což ochotně učinil. Došli jsme na četnickou stanici a tam

již byl Bohumil Tamele, kterého vytáhli ze školní třídy. Byl předsedou Čsl. obce legionářské; Pepík Hrnčíř, jeho vytáhli z jeho restaurace jako místopředsedu obce legionářské. Já jsem byl jednatelem - tedy celé předsednictvo obce legionářské! Já byl k tomu ještě pokladníkem Sokola a členem městské rady za stranu národně socialistickou. Jako poslední byl přiveden Jiří Oliva, velko-obchodník a starosta Sokola. Tedy čtyři z Chlumce nad Cidlinou byli zatčeni v prvním dnu druhé světové války...“

Zatčení byli nejprve převezeni do věznice v Drážďanech a odtud pak do koncentračního tábora Sachsenhausen, kde spolu Jiránek, Hrnčíř a Tamele pracovali v krejčovské dílně, a to až do roku 1944, kdy byl Josef Jiránek propuštěn. Hrnčíř s Tamelem se svobody dočkali o rok později. Poslední ze zatčených - Jiří Oliva se z lágru vrátil již v létě roku 1940. Oliva, kterého valná hromada jednoty v únoru 1940 (tedy v době, kdy byl ještě vězněn v Německu) demonstrativně znovuzvolila starostou Sokola, však po svém návratu na tuto funkci rezignoval. Jeho nástupcem se stal Antonín Šetlík, dlouholetý náčelník jednoty a všeobecně uznávaná osobnost sokolské tělovýchovy. Bylo obdivuhodným činem, že Šetlík, ačkoli věděl, že přední sokolští funkcionáři jsou masově zatýkáni, mučení a popraveni, tuto funkci přijal.

Sokol sice v prvních válečných letech vyvíjel jistou činnost, nicméně v řadě případů šlo jen o plnění nařízení okupačních úřadů. Jednota nesměla pořádat žádné zábavy, ze štítu v průčelí sokolovny musel zmizet hrdý nápis „Postaveno na paměť 10. výročí Československé republiky“, župa Denisova byla přejmenována na župu Cidlinskou, podobně Denisova ulice získala nový název - Sadová, který nese dodnes.

Poslední úder přišel v roce 1941, kdy byl Sokol okupační mocí zakázán a jeho majetek zkonfiskován. I přes likvidaci sokolského hnutí pokračovali jeho členové v odbojové činnosti; ani ti chlumeckí se narůstající nacistickou represí nenechali zastrašit. Bohužel, drtivá většina odbojových skupin byla dříve či později gestapem rozdrčena. 8. října 1941 byli zatčeni členové bývalého župního předsednictva a aktivní odbojáři Ota Ettel, Josef Havlín a Josef Plítek. Neměli tolik štěstí jako sokolové

Antonín Šetlík

Jan Tomášek

Josef Havlín

Josef Plítek

Ota Ettel

zatčení 1. září 1939. Přes Malou pevnost v Terezíně putovali do Osvětimi, kde v roce 1942 všichni zemřeli...

Podobně tragický osud čekal i posledního starostu Sokola Chlumec nad Cidlinou před jeho zákazem - Antonína Šetlíka. Přestože věděl o krutém konci sokolských odbojářů, s nimiž léta spolupracoval, pokračoval i nadále v protifašistické činnosti. Podařilo se mu například navázat spojení se zahraničním vedením národního odboje (což bylo v oné době velmi obtížné) a získávat zbraně v zásilkách uhlí, jež byly nutné k uskutečnění plánovaného vojenského vystoupení českého národa na konci války. Ani Šetlík však nakonec neunikl zatčení, k němuž došlo 18. července 1944. Poté byl převezzen do terezínské Malé pevnosti, kde, podroben zcela nelidského zacházení, podlehl infarktu.

Poslední oběť z řad chlumeckého Sokola, Jan Tomášek, se stal členem místní jednoty až po mnichovských událostech. Poté, co Litoměřice, kde do té doby žil a pracoval v tamním Sokole jako vedoucí dorostu, připadly Německu, odstěhoval se do Chlumce. I v novém působišti zůstal aktivním sokolem. Tomášekovi se stalo osudným, že se nacházel v nepravý čas na nepravém místě. Když se on a další tři lidé vraceli na kolech z Kutné Hory, kde Tomášek pracoval jako úředník státního zastupitelství, byli v Olešnici zajati ozbrojeným oddílem vnučeného správce panství a příslušníka SS Kurta Wawrzika, který Tomáška a jeho tříčlenný doprovod nechal na místě zastřelit proto, že si na kabáty připjali trikolory v československých barvách. O tři dny později podepsalo Německo kapitulaci... Vrah Wawrzik nebyl za tento zločin nikdy potrestán.

Štěstí v neštěstí měl další za války vězněný člen chlumeckého Sokola Jaroslav Liška. Zatčen byl jako dvacetiletý mladík v roce 1943, protože poslouchal zakázaný londýnský rozhlas. Následně prošel Malou pevností v Terezíně, věznicemi v Norimberku a na Pankráci. Několikrát se ocitl blízko smrti, ale nakonec svůj boj o život vyhrál.

Někteří chlumeckí sokolové aktivní v protifašistickém odboji se zatčení vyhnuli jen shodou šťastných náhod. Jedním z nich byl Jaroslav Víšek, sokolník a kinooperátor. V době, kdy probíhalo zatýkání sokolských funkcionářů, si gestapo přišlo i pro něho. Doma jej však nezastihlo, protože Víšek ráno odjel do Hradištky, kde tehdy pracoval ve mlýně, patřící mlynáři Štulíkovi. Marie Víšková okamžitě poslala manželovi vzkaz, aby se domů nevracel. Ten pak dva dny přespál ve mlýně, potom se však rozhodl vrátit. Smysl pro splnění pracovní povinnosti a stejně tak i starost o fungování biografu v sokolovně, pro jehož chod byl coby kinooperátor zcela nepostradatelný, přiměly Jaroslava Víška podstoupit riziko zatčení. Měl však štěstí. Gestapo si v řadě případů nechodilo pro konkrétní osoby, mělo jen určeno, kolik lidí má zatknout a v okamžiku Víškova návratu již předepsaný kontingent splnilo, proto ho nechalo být. A nepřišlo si pro něj ani nikdy příště.

Šest let krutostí a strachu se uzavřelo v deštivých květnových dnech roku 1945. Návrat k demokracii se však v obnoveném Československu nekonal. Následující tři roky představovaly pouze politické intermezzo, jehož vyústěním byl nástup nového totalitního režimu.

Aleš Fibigr

Historie základního školství v Čechách a na Chlumecku - úvod

Historie a vznik povinné školní docházky a zároveň vývoj školství na území našeho státu je velmi zajímavý a dotýká se nás všech. Ne vždy bylo tak snadné se ke vzdělání, byť tomu nejnižšímu dostat, tak, jak je tomu v současnosti. Dnes vnímáme školu jako nedílnou součást našeho života, ale cesta k dnešnímu stavu trvala dlouhá staletí. Na tomto místě je třeba připomenout, že největší zásluhy na zpřístupnění historie škol na Chlumecku pro širokou veřejnost má pan Josef Hartman a pan Jindřich Francěk. Jejich badatelské výsledky jsem zasadil do kontextu vývoje školství v Čechách, aby tak vznikl ucelený obraz o vývoji základního školství v našem kraji, tedy na Chlumecku. V pěti pokračováních se na stránkách Chlumeckých listů dozvíte spoustu zajímavých informací, které vám byly dosud možná utajeny.

Prvními doloženými školami na území našeho státu byly školy latinské, na nichž se vzdělávali budoucí kněží. R. 973 v Praze na Hradčanech (po založení pražského biskupství to byla škola katedrální pro budoucí kněze), r. 995 sázavská a opatovická při kláštorech a roku 1090 na Vyšehradě. Zde se mimo jiné vyučovalo gramatice, rétorice, logice apod. Vzdělávali se zde i státní úředníci, učení klerikové tvořili tradičně osazenstvo panovnícké kanceláře. V Čechách a na Moravě vznikly katedrální školy spolu se zřízením biskupství. V Praze to byla škola u sv. Víta, kde byl uvedenou funkcí pověřen Kosmas r. 1074. V duchu II. lateránského koncilu bylo toto katedrální studium reformováno na Studium particulare (střední škola) s kanovníkem scholastikem a teologem. Za Přemysla Otakara II. přednášeli na tomto Studiu particulare magistři Očko Bohumil a Řehoř Zajíc z Vartenberka, ten vykládal Aristotelovy knihy o fyzice. Václav II. usiloval o zřízení studia generale (vysoká škola - univerzita), k čemuž však nedošlo. V Olomouci byla po zřízení biskupství založena katedrální škola (Studium particulare).

Školy, jejichž úkolem bylo v první řadě vychovávat nové kněze a příslušníky vznikajícího byrokratického aparátu

pro řízení nově se formujících států, byly v době raného středověku nejprve organizovány zejména při kláštorech. V podstatě v místech vzdálených světským centřům, do nichž se teprve později, a to již téměř výhradně zásluhou katolické církve, opět vraceli. Od 11. století byly nejprve zřídka a od 13. století pak častěji zakládány i školy dalšího typu. Vedle škol při farách, kolegiálních chrámech a kláštorech tak přibývá velice významný prvek do vzdělávací soustavy, který nakonec převládá a posléze se stane rozhodujícím článkem ve vzdělávání národa. V českých zemích vznikla první univerzita (Universitas Carolina) až v roce 1348. Univerzity byly ve své podstatě institucemi církevními, měly vlastní samosprávu a nepodléhaly běžné soudní pravomoci. Celek univerzity tvořily čtyři fakulty - nejnižší artistická, jejíž náplň tvořily obory sedmi svobodných umění, byla předstupněm pro studia na vyšších fakultách - lékařské, právnické a teologické. Určitý řád do existence a činnosti škol při farách a kláštorech vnesla až doba Karla IV., kdy správa škol a dozor nad nimi byly svěřeny pražské univerzitě, takže vlastně již tehdy získaly svého druhu charakter centrálně (odborně) řízených veřejnoprávních institucí. Správa a dozor byly však do jisté míry formální záležitostí a byly zajišťovány především skrze učitele, kteří byli sami absolventy (většinou bakaláři) pražské univerzity. Pražská univerzita měla například v roce 1408 celkem 200 doktorů a mistrů, 500 bakalářů a 36000 studentů (zatímco koncem vlády Karla IV. pouze 7000 studentů). Jsou to čísla sice ověřená, leč i tak pro nás téměř neuvěřitelně vysoká a my s jistotou hrdostí dodnes konstatujeme vysokou úroveň i prestiž vzdělání u nás v dobách pro nás tak dávných. Jsme si ovšem vědomi také toho, že velmi podstatnou část z toho počtu tvořili cizinci.

Vliv univerzity byl patrný i na rozvoji nižšího školství. Ve II. polovině 14. století bylo například jen v pražských městech celkem 25 městských škol (Videň a Norimberk měly tehdy 4 a Krakov 5 škol). Školy tehdy byly i v řadě dalších

měst a městeček a jejich počet pozvolna vzrůstal. Školství v té době mělo dva hlavní stupně: školy partikulární (částecné, městské) a univerzitu. Vedle univerzity měla Praha své specifikum v existenci svatovítské katedrální školy, z níž se již Václav II. s nezdarem snažil zřídit univerzitu. Školy partikulární, jejichž úspěšné absolvování bylo nutným předpokladem pro vstup ke studiu na univerzitě, se dělily na nižší, kde se učilo zejména trivium (gramatika, rétorika, dialektika) a vyšší, kde již přicházelo kvadrivium (to byla aritmetika, geometrie, astronomie a muzika). V literatuře se dá ještě narazit na pojem „sedmero svobodných umění“. Sedmero svobodných umění představovalo sedm základních oborů středověké vzdělanosti. V nižším, zahrnujícím gramatiku, rétoriku a logiku, měli žáci zvládnout latinu, poznat strukturu řeči a naučit se přesně vyjadřovat a myslet. Ve vyšším stupni se zabývali základními početními úkony v matematice, geometrii, poznávali pohyb nebeských těles v astronomii a nakonec se zabývali hudbou, která byla pojímána jako teoretická věda vybudovaná na matematickém základě. Je třeba si uvědomit, že toto trivium má jiný obsah, než trivium doby tereziánské, kdy šlo skutečně spíše o znalost tří základních školních disciplín: čtení, psaní, počítání. Na jiných městských školách byl asi již od 14. století nižší stupeň tzv. elementární (čtení a psaní). Takové školy se zvykově říkalo „česká“. Vyšším stupněm pak byla škola, kde se učilo (kromě jiného) hlavně latině. Ta byla nejpodstatnější změnou oproti nižšímu stupni. Tady je vlastně původ pojmenování takového druhu - „škola latinská“. Rozvoj škol následně znamenal i rozvoj vzdělanosti a umění, a to ne pouze literatury. Měl vliv i na úspěšný vývoj správy státu, kterému poskytoval vzdělané úředníky. Postavení univerzity se posilovalo i tím, že pouze její absolventi se stávají učiteli a přenášejí tak didaktické a pedagogické metody, jež sami získali studiem, do praxe. Nadto si vesměs počínají stejně či podobně, což přispívá k jistému sjednocení odborné úrovně různých škol. Nachá-

zíme zde dva důležité poznatky: učitelé tehdy měli vysokoškolské vzdělání a školy měly jisté odborné řízení. Český jazyk v té době dosahuje značné dokonalosti a stává se dokonce prostředkem šíření vzdělanosti také v dalších zemích. Má načas dokonce reálné předpoklady stát se dorozumivacím jazykem přinejmenším slovanské části Evropy. Nezapomeňme však, že tento vývoj má svůj počátek v základním vzdělávání.

Systém školství v období pozdního středověku tedy vypadal asi takto:

- školy farní (již ve 12. století): čtení, psaní, počty, zpěv, náboženství, navštěvují je žáci od 6-12 let věku,
- školy klášterní: původně pro členy řádů, později i pro přípravu úředníků,
- školy dětinské: základy čtení, psaní, zpěvu a náboženství, žáci sem chodí již od svých 4 let,
- školy partikulární (od 15. století): čtení, počítání, latina, další vědy, žáci jsou ve věku od 6 nebo 7 let. Měly 3, 6 nebo 8 tříd (nikoli ročníků),
- univerzita (od r. 1348): 4 fakulty - artistická (4 roky), medicínská (4 roky), právnická (7 let), teologická (9-11 let).

Pro chudé žáky, pokud byli vybráni například do chrámového sboru, to znamenalo často jedinou možnost, jak být hmotně alespoň nějak zabezpečeni. Jim se tehdy říkalo choralisté, ale někdy také kantor (prolínání pojmů není v historii nejen našeho školství nic neobvyklého). Později zpěváci, diškanti, kumpáni (hanlivý příděch získalo toto označení až mnohem později) apod. Mimokostelní produkce žáků se začínají podle všeho rozvíjet až mnohem později, zřejmě v polovině 16. století.

Možná je zajímavé alespoň poodkrýt možnosti psaní v dávných dobách na našem území. Víme, že již nejméně od 12. století se užíval inkoust z duběnek a skalice (časem ale zhnědl). Vitriolový inkoust, který se také později užíval, měl tu nectnost, že způsoboval drobné papírů. Užívalo se i černidla ze sazí nebo z dřevěného uhlí, psávalo se i rumělkou nebo suříkem (minium - odtud „miniatura“). Existuje i rukopis z 9. století psaný zlatem. České slovo „kalamár“ (z latinského „calamarius“, odvozeno z pojmu „calamus“ - rákosí, což byl materiál, z něhož se kdysi vyrábělo psací náčiní), které se již dnes pomalu z našeho jazykové zásoby vytrácí, je známo již ze záznamu pocházejícího z roku 1309.

Obvykle byly kalamárem přířiznuté zvířecí rohy, pro které byly připraveny otvory ve stole. Podíváme-li se ovšem do nám dobře známé školy ve 40. a 50. letech právě uplynulého století, vidíme, že i tam žáci měli kalamáře (skleněné), které byly umístěny v otvorech v předních částech lavic a byly v souladu s předpisem pocházejícím už z roku 1875. Byly zakryty plechovým víčkem, jež se dalo odsunout nebo odklopit.

Teprve přelom 15. a 16. století přináší českému školství opět velký rozvoj. Svůj význam zde má pochopitelně i zavedení knihtisku koncem 15. století. Počet škol se rozšiřuje. V naší zemi přibývá i nový, zcela moderní typ škol. Jsou to školy bratrské, ovládané protestanty. Vyznačují se vysokou pedagogickou úrovní a humánním vztahem k žákům. Mívají i výtečnou didaktickou úroveň. Z řad českých bratří ostatně vyšel i zakladatel soustavné pedagogiky a didaktiky Jan Amos Komenský a řada dalších známých vzdělavců a vědců z té doby. Z poloviny 16. století máme první zprávu o chlumecké škole, která sloužila k vzdělávání mládeže z města i okolí. Ve většině českých měst (mezi nimi byl i Chlumec nad Cidlinou) byly tehdy školy spravovány pražskou univerzitou. Ta je obsazovala svými rektory nebo bakaláři. Nejstarší písemná zmínka o chlumecké škole je z roku 1558, kdy je uváděn jako učitel Matěj Macer. Svůj vděk za univerzitní péči mělo město příležitostí projevovat občasnými příspěvky na opravu pražských univerzitních budov. V roce 1600 zaslali Chlumčtí na opravu koleje 36 grošů. Kromě učitelů často bydleli ve škole i přespolní žáci a chlumecká vrchnost každý týden přispívala na jejich expensy. Povinností místních žáků vůči městu byla služba v místních kostelech a také zpěv při městských slavnostech, zejména při obnovování městské rady. Školní dozor nad žáky vykonávali tzv. cives literati, jinak vzdělaní měšťané, kteří dohlíželi nejen na řádný chod školy, ale bývali přítomni i zkoušení žáků o sv. Havlu a o sv. Jiří, o čemž pak podávali zprávu radě. Působnost školy jako střediska vzdělanosti se odráží i v počtu univerzitních studentů pocházejících z regionu. V letech 1526-1618 studovalo na pražské univerzitě celkem deset studentů z Chlumce nad Cidlinou. Pro srovnání si uvedme počty univerzitních studentů z nejbližších okolních měst. Z Jičína 13, z Po-

děbrad 7 a z Pardubic dokonce pouze 4 studenti. Je však nutné poznamenat, že tehdejší velikost a význam uvedených měst je s dnešním stavem nesrovnatelný. Třeba Pardubice byly v té době malým nevýznamným poddanským městečkem.

Školství jako systém se opět dostává do významného spojení s vysokým učením. Již na počátku 17. století měla například pražská univerzita ve své správě 101 městských škol v Čechách a na Moravě. Městské školy, přestože již představují významný podíl školství v Čechách a jejich počet i nadále vzrůstá, ovšem nebyly tehdy školami jedinými. Vedle nich existovaly školy českobratrské, utrakvistické, evangelické, od roku 1556 i školy jezuitské a pravděpodobně i další. Velice agilní jezuité ostatně v té době zřídili druhé pražské vysoké učení, nám dobře známou klementinskou kolej. Učitelé tehdy, jako lidé vzdělání, zastávali i důležité úřady ve správě měst. Stávali se písaři, městskými úředníky, konšely. Jejich společenská prestiž sice pomalu, ne všude stejně, ale stále vzrůstala. V Hradci Králové byl biskupský seminář zřízen r. 1714. Po josefínských reformách byly semináře uzavřeny a hradecký generální seminář byl přenesen do Prahy ke Klementinu. Obnoven byl až v listopadu 1802. Úroveň škol a hustota jejich tehdejší sítě byla ještě mnohem později předmětem obdivu. Profesor Stránský měl možnost poznat dobře školy u nás i v cizině a tvrdil, že nikde „mládeži a zvláště chudé mládeži nebylo tak snadno se vzdělávat“ a litoval toho, že školská soustava z doby předbělohorské zanikla. „Nebyvalo u nás zajištěno města, ani městečka, ba skoro ani vsi bez školy. Řečené pak školy nižší již dávno od předků našich všude tak byly zřízeny, že chudá i bohatá všichni stejně nalézali tam hojnost prostředků pro vzdělání ducha, ne-li všude oplývající, aspoň do jisté dostatečnosti.“ Tehdy bývalo na školách obvyklé, že školní rok začínal v říjnu, vyučování končilo v půli července a poté následovaly prázdniny, či jak se také tehdy říkalo, „vakace“ (z latinského vacare = mít prázdnou, odpočívat). „Škamno“ je slovo, které pochází z latinského „scamnum“ = lavice. Ostatně i dnes říkáme školním stolům se židličkami stále zvykově „lavice“ a jak se zdá, činíme tak již pár století.

Pro Chlumecké listy připravil
Lubomír HAVRDA

OSMIČKY V ČESKÝCH DĚJINÁCH

Vstoupili jsme do osmého roku 21. století. Je to rok, v jehož průběhu se dovrší celá řada výročí závažných událostí českých dějin, neboť číslo 8 na konci letopočtu jako by mělo zvláštní magickou sílu a schopnost způsobit, že se právě tehdy stane něco tak závažného, co stojí za to, aby bylo uchováno v paměti národa. Naším milým čtenářům stejně jako sami sobě samozřejmě přejeme, aby to byl pro nás všechny, pro celou naši zemi (v těch minulých osmičkových dobách nejednou těžce zkoušenou) i pro celou Evropu, k níž jsme se přimkli, rok veskrze šťastný, na nějž budeme moci vzpomínat ochotně a rádi. Věříme, že nikomu nebude proti mysli, když se v jeho průběhu příležitostně zapojíme do celonárodního historického vzpomínání a v přirozeném zaujetí současným děním nezapomeneme upozorňovat na osmičkové milníky našich dějin, které nám připomínají minulost, usnadňují orientaci v přítomnosti i očekávání budoucnosti. Začneme již dnes ohlédnutím až do šerého dávnověku.

ROK 658

Podle některých pramenů toho roku zemřel Samo, sjednotitel a vládce slovanských kmenů tvořících mocnou říši přibližně v končinách, kde žijeme dodnes. Na rozhraní 5. a 6. století, jak ukazují archeologické výzkumy, se v českých zemích nakrátko usadili germánští Langobardi a poté tudy táhli i Herulové. Kolem roku 500 však už do opuštěných oblastí dnešních Čech a Moravy podle zmínek byzantských historiků vstupovaly předvoje slovanských kmenů. Tu a tam narážely na zbylé germánské osady, ale archeologové nezjistili žádné stopy násilných střetů. Slovanští osadníci, kteří byli našimi předky, se usazovali pokojně vedle germánských Markomanů, kteří byli předky Němců. Žili dokonce v týchž osadách. Společně se věnovali obdělávání půdy a chovu dobytka. Germáni tak postupně s nimi splyvali a poslovanšťovali se. Rozdíly ve způsobu života, jazyce, kultuře i mentalitě pozvolna vymizely.

V druhé polovině šestého století se od východu valila nová asijská pohroma. Turkotatarští Avari vtrhli na koních do Panonie (dnešní maďarské nížiny), vytlačili z ní germánské Langobardy a zřídili si tu své hlavní vojenské a správní centrum, zvané hrynk. Odtud vyráželi k podmanitelským a loupeživým nájezdům. Do Bohemie (bývalého sídliště keltských Bójů), řídce už obydlené Slovany, před avarskými hordami ustupovaly další slovanské kmeny. Jiné se staly, ať již dobrovolně nebo z přinucení, spojenci Avarů a účastnily se jejich loupeživých výbojů. Avari si nakonec podrobili i slovanské obyvatelstvo v českých zemích. Jejich krutovláda ovšem vyvolávala silící odpor.

Ze sousední říše franské, která se utvořila v procesu splyvání románsko-keltského a germánského lidu někdy ve dvacátých letech sedmého století, přicestoval do našich zemí s početnou vojenskou družinou franský kupec jménem Samo. Právě v době, kdy živelně propukalo povstání proti sverepé avarské nadvládě. Vojensky zkušený Samo se i se svými ozbrojenci připojil k povstalcům a ujal se dokonce jejich vedení. Avari, zaměstnaní potlačováním obdobných vzpour v jižních oblastech své říše a oslabení válkou s Byzancí, sklízeli

Sámovou zásluhou porážku za porážkou. Nakonec jim nezbylo než stáhnout se do svého tábořiště v dnešním Maďarsku.

Vítězné slovanské kmeny si zvolily Sama za svého krále. Sámová vzkvétající sjednocená slovanská říše, jejímž středem byly patrně Čechy, se stala trnem v oku v sousedství vládnoucímu franskému králi Dagobertovi I. Jejím podmaněním si chtěl zajistit a rozšířit východní hranici své říše, zvané Austrasie. Roku 631 vytáhl proti Sámovi s velikým vojskem, ale u dodnes nevypátraného hradiště, které francouzský kronikář nazývá Wogastisburgem, což je patrně germánský překlad původního slovanského názvu, utrpěl zdrcující porážku. Než se zmohl na pokus o její odčinění, zemřel a jeho říše, zmítaná vnitřními sváry, se rozpadla.

Sámo úspěšně vládl Slovanům po pětadvacet let. Po jeho smrti onoho roku 658 (podle některých pramenů až 659) se bohužel nenašel stejně zdatný vládce a říše se patrně opět rozložila na jednotlivá kmenová knížectví.

LEDEN 1158

Po zavraždění knížete Břetislava II. opět nastala doba politováníhodných tahanic o knížecí stolec, při nichž si příslušníci přemyslovského rodu, Bořivoj II., Oldřich, pozdější kníže brněnský, Bořivojův bratranec Svatopluk a Vladislav I. jako soupeři o moc kupovali podporu císaře Jindřicha IV. a jeho nástupce Jindřicha V. Oslabovali tak v sobeckém zájmu samostatnost českého státu a prohlubovali jeho závislost na římskoněmecké říši. Teprve roku 1125, po mnoha letech zmatků a kupčení o knížecí stolec bez souhlasu a proti vůli nového německého krále Lothara III., nastoupil vládu kníže Soběslav I., přijatý shromážděním velmožů. Jeho rival Ota Olomoucký podle neblahého zvyku opominutých Přemyslovců přiměl penězi německého krále k intervenci ve svůj prospěch. Lothar, beztak již pohněvaný tím, že mu Soběslav nesložil lenní hold a že se na jeho výzvu odmítl dostavit do Řezna, vtrhl s vojskem do Čech. K jeho mohutným vojskům se připojil i Ota Olomoucký v naději, že Soběslav bude poražen a zbaven vlády.

Předpoklad se nenaplnil. Soběslav se králi energicky postavil na odpor a 18. února 1126 německé vojsko v obratně a zmužile vedené bitvě u Chlumce v severních Čechách na hlavu porazil a krále zabil. Jednal s ním však navzdory tomu se vši úctou a žádal pouze obnovení starých práv českého knížectví. Král Lothar ocenil vítězovou velkodušnost a potvrdil jej na místě v postavení právoplatného knížete na českém trůně. Soběslav, zbavený definitivně svého hlavního soupeře Oty, který v bitvě u Chlumce padl, chopil se pevnou rukou vlády. Tvrdě se vypořádal s intrikami údělných knížat a se strůjci atentátu, jemuž šťastnou náhodou unikl. Zařadil se mezi nejúspěšnější a nejzdatnější české panovníky. Získal přátelství císaře Lothara a přízeň jeho nástupce Konráda III. Zajistil přitom bezpečnost státu i spojeneckými vztahy s Polskem a také s Uhrami. Získal Budyšínsko a Nizánsko. Po jeho nečekané smrti (1140) šlechta, třebaže ještě za jeho života schválila nástupnické právo jeho prvorozeného syna Vladislava, což stvrdil svým souhlasem i Konrád III., zvolila si za knížete Soběslavova bratra Vladislava II. (1140).

Ten se sňatkem s nevlastní sestrou Konráda III. Gertrudou Babenberskou těsně spřiznil s německým královským dvorem. Konrádova vojenská intervence, kterou musel ovšem štědře zaplatit, také roku 1142 zachránila jeho hroutící se vládu ve vnitřní válce, kterou proti němu vedli moravští velmoži Konrád Znojemský, Vratislav Brněnský a Ota Olomoucký spolu se Soběslavovým synem Vladislavem. Vladislav II. oddaně sloužil zájmům svého švagra Konráda III. účasti v bitvách s jeho protivníky. Jako chrabrý válečník byl nanejvýš užitečným spojencem. Ani po smrti jeho ženy neochabl jeho důvěrně přátelský vztah ke Konrádovi. Podruhé se oženil rovněž s Němkou, dcerou durynského landgrafa Juditou.

Nedlouho předtím se ujal vlády v říši po zemřelém Konrádovi Friedrich Barbarossa. Ten se stal nadějí pro nespokojené členy přemyslovské dynastie, Soběslavovy syny Oldřicha a Soběslava a Bořivojova syna Spytihněva. Obrátili se na něj se stížnostmi na panujícího knížete a žádali jej o pomoc. Barbarossovi tak kynula možnost rozhodujícím způsobem zasáhnout do českých poměrů. V roce 1155 se však Vladislav II. při výkonu funkce říšského číšníka s Barbarosou blíže seznámil, ba spřátelil. Zavázal se, že mu poskytne vojenskou pomoc v boji proti papeži i v tažení proti odbojnému městu Milánu. Barbarossa se mu odvděčil příslibem územních zisků a královského titulu. Na společné válečné výpravě do Polska (1157) se přesvědčil, že Vladislav II. je velice prospěšný spojenec. Pro to jej v lednu 1158 před zahájením italského tažení odměnil prohlášením za dědičného českého krále. České knížectví se proměnilo v království.

Karel Richter

Inzerce

Inzerce

Berlín, výkladní skříň západu

Ano, tak se mu tehdy říkalo. Přes- to tu byl život dost nejistý, protože byl zprvu rozdělen od své východní části jen pomyslnou čarou, a tedy ležel jen jako ostrůvek na území NDR a se Spolkovým Německem byl propojený tak zvaným vzdušným mostem. To jest le- tecky. Navzdory tomu všemu doslova prudce tepal životem. Dalo se přejíždět ze Západního Berlína do NSR i dál- niční spojnici, ale to bylo složitější. Sháněním a vyplňováním průvodek, 2x procházet martiriem celnic - dlou- hým papírováním.

Západní Berlín bouřlivě rostl. Sta- věli tu nejlepší světoví architekti a pro- story před vybranými budovami zdobi- ly sochy významných světových socha- řů. Takže i jeho ulice byly výstavními síněmi.

Po návštěvě Dahlemské národní ga- lerie Rainer asi své dobré vůle litoval. Byly tu takové umělecké poklady a já chtěla vidět všechno. Rainer kapitulo- val už po dvou hodinách, a když viděl, že ještě mířím do oddělení Inků, zdě- šeně se pokřížoval. Měli tam neskuteč- né zázraky v keramické plastice. Ces- tou odtud jsem zahlédla gotický oltářní obraz, který mne k sobě doslova přitáhl. Böhmisches Arbeit z období vlá- dy Karla IV. - opravdu, přebila veške- rou tvorbu v obrovském sále gotických sbírek! Měla jsem povznášející pocit hrdosti a bylo mi jedno, co si myslí zhroucený průvodce. Němci mají jed- nu přednost. Svátost kamarádství. Přes špatnou zkušenost toho dne mne po- zval na druhý den na prohlídku prací v jeho ateliéru. Přiznám se, že mne to trochu vyděsilo, moje němčina byla na dlouhou konverzaci dost trapnou ka- rikaturou, a tak jsem se hned raději optala, jestli mohu přibrat svou přítel- kyni, také výtvarnici.

„Ó, ja, gut!“ souhlasil, a tak jsem po- žádala Bělu, jestli by se mnou mohla také jít. Nakonec se přidal i její choť Ji- ří a příští den jsme rovnou z televize vy- hledali Rainerův byt. Naštěstí stál ne- daleko našeho penzionu. Čekali jsme skrovné podkroví, a zatím jsme stanuli před movitým činžákem s patřičnými vstupními prostorami a schodištěm, kde mohli jít vedle sebe i tři a ještě se jim sestupující bez potíží vyhnul. Vzpom- něla jsem si na činžák na Václavá-

ku, kde jsme v současné době vypo- máhali na semaforické výstavbě bytů a jednoho ateliéru (našeho) v nástavbě s úvazkem svépomoci. Ten činžák bý- val pěkný - hned vedle Šroubků - ale pře- ce jen! Hezký, ale skrovný. A ta vý- stavba - z té se už do bývalé krásy solid- ní secese nikdy nevrátil! Stavbaři a ma- lí Mikeši dohromady - pohroma!

V šedesátém devátém si jej vybral Jan Zajíc za místo svého upálení. A tak dům získal cenu jinou, jak to u nás bý- vá, cenu obětí!

Rainer nás přivítal se svou přítel- kyní, herečkou, ve velikém bytě, kde architekt opravdu troškař nebyl. Byt měl rozlehlé místnosti s velikými okny. V jedné z nich měl náš nový přítel vel- ký a světlý malířský ateliér. Jiří Suchý byl překvapený jak jeho malbou, tak odvahou - stejně jako jsem byla já na Akademii výtvarných umění.

Duch odvahy a svobody vládnoucí Západnímu Berlínu ovlivnil i rozmách- lost Rainerovy malířské tvorby - je zvláš- ní, že mu časem uhranula plastická tvorba a ve svém dalším uměleckém směřování patřil ještě jako poměrně mladý mezi známé německé sochaře.

A Jiří Suchý se s našimi hostiteli na- tolik skamarádil, že se mohl na svých cestách do Západního Berlína spolé- hat, že tu má přítele a pokud bude po- třeba, bude mít vždy kde spát.

A ještě nás pozvali v neděli na vý- let k berlínským jezerům. Trochu se projít berlínskými krásami v okolí. Po- zvání jsme přijali velmi rádi.

Neděle byla mimořádně krásná, bylo po prvním máji, vlaho a co mělo kvést, kvetlo. Rozsáhlá písková jezera, táhnoucí se sem z okraje Východního Berlína, i když působila mělce, brázdily výletní parníčky. Břehy jezera byly jako posněžené až příliš přítulnými labutě- mi. Dlabance se byly schopny dožadovat i štípanci. Proklíčkovali jsme mezi nimi na palubu parníčku na hodino- vou jízdu. Jezera byla rozsáhlá a pře- kvapující bylo, že jsme se nedostali ani na jejich konec. Končili jsme rádi, fou- kalo na nich jak na moři. Ještěže byla móda šátků na vysoko vyčesaných dr- dolech, uvázaných vzadu na šiji. Alá Bardotka. Bylo to těžce módní a v téhle chvíli mimořádně užitečné. A u občer- stvení jsme si dali grog.

V našem rozhovoru, pochopitelně česko-německém, protože s němčinou jsme na tom byli téměř všichni stejně, jsme se neustále radili: „Hele, Marie, jak se řekne: to jsem věděla... Sakra, vždyť jsme to už probírali...“ „A hluboký je...ehn ehn - nier - nieder - jo, tief!“ a pro jisto- tu se jako náznakově klesalo. Po dru- hém grogu se slovník vylehčil a mi- mické umění značně usnadnilo.

Přisedl ke mně pán a radostně čes- ky říká: „To je štěstí, vy jste Češi“ a mno- homluvně rozváděl, jak je šťastný, že slyší češtinu, že se toulá světem a že my mluvíme o Piccasovi, on že u něho byl, a co mistr říkal a on že už léta dě- lá výzkum v tropech. A dal mi navští- venku na jméno Pavel Kšica. Bavil by se dál, ale moji přátelé se už vzdalova- li procházkou po břehu jezera, takže jsem se omluvila, - on se ještě optal, kdeže budem k zastížení, že by se moc rád seznámil. A já, důvěřivá, jsem mu přiblížila adresu Rainerova bytu. Pros- tě mě nenapadlo, že by to mohl použít, natož, že by šel k lidem, které vůbec nezná. Jak jsem dohnala své přátele, hlásila jsem nadšeně náhodné setkání s krajanem, že jsem potkala Čecha, a co jako povídal - Rainer se na mne udiveně podíval a říká: „Marie, to byl určitě fízl. Co tě to napadlo se s ním vy- bavovat?“ Něco takového se mi pře- ce jen zdálo přitažené za vlasy - přehnané a neuvěřitelné.

Procházkově jsme zašli ještě na ber- línské kopce, porostlé břízami a vzrost- lými borovicemi, ze kterých byl pěkný výhled do zcela rovného berlínského okolí s jezery a řídkými lesíky. Podivo- vali jsme se, kde se v rovině takové po- hoří vynořilo. A Rainer nám vysvětlil, že jsou to vlastně vyvezené ruiny po zni- čeném Berlínu a jak Berličané chválí tehdejší rozhodnutí svých radních, pro- tože kopce jsou v létě příjemnou pro- cházkou a v zimě tu děti i dospělí ly- žují nebo sáňkují. V jinak uzavřeném městě a ještě v rovině je to příjemná turistická atrakce. To bývalé strašlivé neštěstí pod našima nohama.

Berlín mne udivoval nejen svou vý- stavností (když si představím záběry z autentických filmů po dobytí Berlí- na v roce 1945, plného ruin, kde stály celé domy jen ojedinele), ale i tím, že stál na písku. Všude jen čistý písek!

Sporá tráva, řídké lesy, vyhublé stromy. A všude čisto, žádné bláto. A stálý vítr od moře!

Vrátili jsme se pěkně vymrzlí zpět do bytu Rainera. Ozvalo se dlouhé zvo- nění. „To je určitě on“, říká Rainer a na- značuje, abychom byli zticha. Návštěv- ník byl vytrvalý - my taky. Po tichu za dveřmi jsme se podívali, kryti záclonou, zda to byl on. Ano, měli pravdu! Barto- lomějské nestačí vybavit nás dvěma fízly, kteří s námi i bydlí! Suchému se podařilo docílit, že nás aspoň nesmí provázet do prostor televize. Jinak nás sledují na každém kroku, jak je vidět! I s inteligentnější výpomocí!

My, ženská část zájezdu, jsme mě- ly stále co dělat. Německá televize nám totiž denně vyplácela diety, na naše po- měry značné, a tak jsme prolézaly ob- chody a obchodní domy a večer si vzá- jemně ukazovaly ukořistěné zázraky. Já jsem navíc prolézala antikvariáty, knížky tam byly poměrně drahé (co bych neudělala pro umění!) a těžké! Přes hranice zpět jsem musela před- stírat, že nesu lehký kufr. To byla nej- permější chvíle z celého zájezdu.

Páni minimálně polovičku utratili po barech - světáci! Jen Pavel Sedláček raději šetřil. Toužebně si přál malý Fia- tek, který objevil v ojetinách. Fiaty mě-

ly tu dobrou vlastnost, že byly nezni- čitelné. Sen se mu vyplnil! ALE!!!

Poslední týden byl pro všechny pra- covně vypjatý. Finišovalo se. A tekly ner- vy. Pavlínka to odnášela ještě i citově. Chtěla se o Láďa, svou lásku, pečlivě starat a Láďa si spíše chtěl užívat zá- padu, ale ve vši svobodě!

„Holka, že se na něj nevykašleš! Ca- na něm vidíš? Takovej fracek si tě ne- zaslouží!“ mímila její bolest Věra Kře- sadlová osvědčenou metodou ženských utěšitelů. Čím víc špatného na milce kamarádky nakupíte a víc jej rozcu- pujete, tím spíše nahlodáte skálopev- nou horu lásky. A pořad přilévat a přilévat, semínka pochybností klíč, balvany se rozskočí a srdce se osvobodí. Ale Pav- línčina láska byla asi žulová. Navíc bylo důležité zdárně dokončit film, a tak se Láďa musel mímit, aby se Pavlínka tro- chu rozzářila. A Kapitána s jeho lodí vystříhla se vši parádou. Jo, Ach, ta lás- ka nebeská...!

Film se už titulkoval, pán, vzorově oblečený v černém kvádru se sněho- bílou košilí a zlatými manžetovými knof- líčky, rozvinul roli papíru, na kterém by- lo vše napsáno - ručně.

„Hm, jak z tiskárny!“ prohlížel si dlouhý svitek titulků Jiří Jelínek a ob- divně mružel. Titulky, které nesmí schá- zet na konci všech filmů, se v té době psaly, ještě většinou ručně a Jiří, sám výtvarník, ještě k tomu vystudovaný v ateliéru Tichého, věděl, o čem mluví! Pan profesor Tichý byl prudeš na gra- fiku a psal jak pánbůh! Světový mistr byl velký bouřlivák, a tak - ó běda, pře- běda nešikům a lajdáckým studentům!

Svinutá role s titulky se připnula na buben. Ten se pomalu otáčel, snímaný kamerou. Jelínek podal pánovi s obdi- vem ruku: „Ausgezeichnet! Sehr gut!“ A protože uměl dobře německy, od- borničili chvíli a Jiří se jen tak mimo- chodem ptá, kolik za to dostane. „Ach, pane kolego, kdybych ho už neměl, mohl bych si za to koupit Mercedes!“ I kdyby lhal, měl za to hodně.

„Bóže, že já jsem neemigroval!“ spí- še si zavtipkoval se širokým úsměvem náš výborný trumpeták, výborný zpě- vák a velmi dobrý grafik!

„Jó, hochu, zaváhals, - měls to od- vás z Chebu na skok - s košíkem na houby bys to dokázal hravě!“ vzal ho za ramena Hraboš s dlouhým ponauče- ním, jak je nezdravé váhat!

M. Adamcová

Inzerce

Narozené děti s trvalým bydlištěm v Chlumci n. C.

Adam Kratochvíl
Dita Krasová
Kryštof Knížek

Petra Sčučková
Beáta Šukovská
Klára Vlášková

Odešli z našich řad

Dobroslav Beran
Josef Diviš
Libuše Hnojilová

84 let
95 let
82 let

Jaroslava Hoffingerová 16 let

Za evidenci obyvatel: **I. Fölklová**

Sňatek uzavřený v obřadní síni MěÚ

8. 12. 2007

Oluwatosin Ogunmakina + Jaroslava Demeterová

Církevní sňatek uzavřený na zámku Karlova Koruna

22. 12. 2007

Vilém Čapek + Tereza Horáčková

Za matriku **I. Uchytilová**

Výročí narození - únor 2008

80 let

Paní **Janatová Anežka** nar. 22. 2. 1928
Palackého 310, Chlumeck nad Cidlinou

Paní **Picková Marie** nar. 8. 2. 1923
Pernštýnská 172, Chlumeck nad Cidlinou

85 let

Pan **Roudný Karel** nar. 20. 2. 1923
Husova 44, Chlumeck nad Cidlinou

Všem jubilantům srdečně blahopřejeme.
Za správní odbor: **Mgr. Zdena Valentová**

Dne 28. ledna 2008 uplynulo 10 let,
co nás opustil manžel,
tatínek a dědeček,

pan **Lubomír PILNÝ.**

Za tichou vzpomínku děkujeme všem,
kteří jste ho znali.
S láskou vzpomíná manželka,
syn Jiří a Lubomír s rodinou.

Dne 7. 2. 2008
vzpomeneme prvního výročí úmrtí
pana

Vlastimila MICHKA

Za tichou vzpomínku děkujeme všem,
kdo vzpomenu s námi.
Vzpomínají manželka a děti.

CHLUMECKÉ LISTY • Periodikum - 12x ročně • Číslo 1, vydáno 31. ledna 2008 • Náklad 1000 ks • Vydává Město Chlumeck nad Cidlinou, Klicperovo nám. 64/I, IČO: 00268861 pod registrační značkou MK ČR E 11410 • Místo vydání - Chlumeck nad Cidlinou
• Řídí redakční rada • Vytiskl TNM Print, s.r.o., Poděbrady • Příspěvky nejsou honorovány a nevracejí se • Příspěvky zasílejte **psané na stroji ob řádek** nebo **v digitální formě (na disketě)** na adresu: Městský úřad - správní odbor, 503 51 Chlumeck nad Cidlinou, telefon 495 703 891 nebo **elektronickou poštou** na adresu: chlisty@seznam.cz • Názory vyjádřené v článcích se nemusí shodovat s názorem redakce a vydavatele • Foto na první straně obálky Ant. Fibigr • **Uzávěrka příštího čísla 7. 2. 2008**

Uvnitř tohoto čísla najdete první díl seriálu

Detaily z chlumecké přírody,

jehož cílem je přinášet zajímavé informace o našich
mnohdy nenápadných volně žijících sousedech.